

Rozdział 16

Rozmawianie o dalszej rodzinie

Porozmawiaj o członkach dalszej rodziny

Meine Mutter hat drei Brüder und eine Schwester.

On mówi: „Moja mama ma trzech braci i jedną siostrę”.

Duże rodziny należą w Niemczech do rzadkości. Większość rodzin ma jedno dziecko lub dwoje dzieci.

die Tante	ciocia
------------------	--------

Meine Tante Rosi ist Verkäuferin. Moja ciocia Rosi jest sprzedawczynią.
Siostrę rodzica nazywamy „Tante”.

der Onkel	wujek
------------------	-------

Mein **Onkel** Benedikt wohnt in Bayern. Mój wujek Benedict mieszka w Bawarii.
Brata rodzica nazywamy „Onkel”.

Das sind meine Tante und mein Onkel.

To jest moja ciocia i mój wujek.

Zwróć uwagę, że mówimy „meine Tante” (rodzaj żeński) i „mein Onkel” (rodzaj męski).

der Cousin	kuzyn
-------------------	-------

die Cousine	kuzynka
--------------------	---------

Mein **Cousin** heißt Alex und meine Cousine heißt Denise.

Mój kuzyn ma na imię Alex, a moja kuzynka ma na imię Denise.

„Cousin” to syn cioci lub wujka, a „Cousine” to córka cioci lub wujka.

mein **Cousin**

meine **Cousine**

Rzeczowniki rodzaju męskiego przyjmują „mein”, a rzeczowniki rodzaju żeńskiego przyjmują „meine”.

Das ist meine Cousine jej kuzynka

Wyraz „meine” (moja) daje Ci wskazówkę – występuje z rzeczownikami **rodzaju żeńskiego**.

der Onkel die Tante

der Cousin die Cousine

der Freund	przyjaciel / chłopak
-------------------	----------------------

die Freundin	przyjaciółka / dziewczyna
---------------------	---------------------------

Meine **Freundin** heißt Valerie. Moja przyjaciółka ma na imię Valerie.

Aby powiedzieć „przyjaciółka”, do „Freund” (przyjaciel) dodajemy „-in”.

Wskazówka!

„Freund(in)” może oznaczać przyjaciela / przyjaciółkę lub chłopaka / dziewczynę.

Jeśli mamy na myśli relację **romantyczną**, dodajemy „mein/e”.

Jednak nie zawsze może być jasne, o kogo nam chodzi!

Co mówimy

Pedro ist **ein** Freund.
Pedro ist **mein** Freund.
Pedro ist **mein** Freund.

Co może oznaczać

Pedro jest moim przyjacielem.
Pedro jest moim **przyjacielem**.
Pedro jest moim **chłopakiem**.

Das ist mein Freund Raphael. „**Freund**” może oznaczać przyjaciela lub chłopaka. Aby dowiedzieć się, czy to tylko przyjaźń, czy coś więcej, musisz zadać kilka niedyskretnych pytań.

Ist das ein Freund oder dein Freund?

Powiedzenie „ein Freund” lub „mein Freund” może oznaczać coś innego.

W tym kontekście „**ein Freund**” oznacza przyjaciela, a „**dein Freund**” oznacza chłopaka.

Raphael ist mein Freund, nicht ein Freund. **Raphael jest jej chłopakiem.**

Aby powiedzieć o **chłopaku** lub **dziewczynie**, przed „**Freund/in**” wstawiamy „**mein/e**”.

Zaznacz krewnych rodzaju żeńskiego. Schwester, Tochter, Cousine

Meine Mutter hat eine Schwester: meine Tante. Moja mama ma siostrę: moją ciocię. Siostra mamy to ciocia (**Tante**).

Meine Tante hat eine Tochter. Ich habe eine Cousine.

Mein Opa hat drei Söhne. Ich habe zwei Onkel.

Synowie dziadka to tata i wujkowie (Onkel). Córka cioci to kuzynka (Cousine).

Mein Onkel hat eine Tochter: meine Cousine. Mój wujek ma córkę: moją kuzynkę. Córka wujka to **kuzynka (Cousine)**.

Opisywanie pozytywnych cech charakteru

Poznaj przymiotniki opisujące pozytywne cechy charakteru

Mein Sohn ist nett. Mój syn jest miły.

Mein Opa ist nett. **Ona mówi: „Mój dziadek jest miły”.**

„**Nett**” oznacza „miły”.

Meine Tante ist nett. Moja ciocia jest miła.

W tym przypadku potrzebujemy **podwójnej** litery „**t**”, aby skrócić „**e**”: „**nett**”.

Meine Kinder sind freundlich. Moje dzieci są przyjacielskie.

Mein Bruder ist Kellner. Er ist sehr freundlich!

Mój brat jest kelnerem. On jest bardzo przyjacielski.

Obsługa w Niemczech może być nieco nieuprzejma. Wydajność wydaje się ważniejsza niż życzliwość.

nett miły

freundlich przyjacielski / przyjacielska

Wyraz „**freundlich**” składa się z „Freund” (przyjaciel) + „-lich” (-ski).

Mein Großvater ist lustig. Mój dziadek jest zabawny.

Mein Vater ist nicht lustig. Mój tata nie jest zabawny.

Przymiotnik „**lustig**” wymawiamy w następujący sposób: „**lus**” + „**tich**”.

Meine Oma ist sympathisch. Moja babcia jest sympatyczna.

Twoi rodzice są tacy sympatyczni!

W języku niemieckim „y” znajdujące się w wyrazie „sympathisch” (sympatyczny) wymawiamy jak literę „ü”.

Meine Enkelin ist nett und lustig. Moja wnuczka jest miła i zabawna.
W tego typu zdaniu **przymiotniki są takie same** dla wszystkich rodzajów gramatycznych.

Meine Söhne sind sympathisch.
Moi synowie są sympatyczni.
W tego typu zdaniu **przymiotniki są takie same** dla liczby pojedynczej i mnogiej.

Meine Schwester ist freundlich und sympathisch.
On mówi, że jego siostra jest **przyjacielska (freundlich)** i **sympatyczna (sympathisch)**, **nie zabawna (lustig)**.

Wymowa głoski „r”

Naucz się wymawiać „r” na początku i końcu wyrazu

Meine Mutter ist nett. Moja mama jest miła.
Meine Mutter ist nett. Moja mama jest miła.
Trudno jest usłyszeć „r” na końcu „Mutter”. Mówimy „a”, ale piszemy „er”.

Ich spreche Deutsch. Mówię po niemiecku.
Ich spreche Deutsch. Mówię po niemiecku.
Aby wymówić „r” w „spreche”, staraj się wypowiedzieć głoskę „r” w sposób gardłowy.

Zwróć uwagę!

Istnieją różne rodzaje niemieckiego „r”, tworzone w **różnych miejscach jamy ustnej i gardła**:

Głoska „r” na **środku** lub na **początku** wyrazu
brzmi **gardłowo**.

Głoska „r” na **końcu** wyrazu brzmi jak „a”.

ruhig, Sprache,
sprechen
Mutter, Vater

Mutter, Vater Głoska „r” brzmi jak „a”, ale zapisujemy „er”.
ruhig, Sprache, sprechen Głoska „r” brzmi gardłowo.
Głoska „r” na środku lub na początku wyrazu brzmi w sposób **gardłowy**. Głoska „r” na końcu brzmi jak „a”.

Mein Vater spricht Englisch. Mój tata mówi po angielsku.
Głoska „r” w „Vater” brzmi jak „a”, a „r” w „spricht” pochodzi z tylnej części gardła.

Mein Bruder und mein Vater sind sehr sympathisch.
Mój brat i mój ojciec są bardzo sympatyczni.
Głoska „r” na **końcu** wyrazów „Bruder” i „Vater” brzmi jak „a”.
Ich **spreche** ein bisschen Spanisch. Mówię trochę po hiszpańsku.
Głoska „r” w „spreche” brzmi **gardłowo**.

Czy tak samo brzmi wszędzie?

Niemcy wymawiają „r” na kilka różniących się nieco od siebie sposobów!

Poniżej jedno „r” jest zwinięte, a drugie nie. Oba są w porządku!

„**Zwinięte r**” wymawia się raczej **czubkiem języka** niż tyłem i brzmi dużo bardziej **intensywnie**.

rozwinięte „r”

Ich spreche Deutsch.
Mówię po niemiecku.

□ zwinięte „r”

Ich spreche Deutsch.

Mówię po niemiecku.

Ich spreche Deutsch. Ich spreche auch Deutsch. **Nie wszyscy Niemcy zwijają „r”!**
To, którego „r” się nauczysz, będzie zależało od Twojego nauczyciela lub miejsca, w którym uczysz się niemieckiego.

Praktyka czyni mistrza!

Twoje usta i gardło są kontrolowane przez **mięśnie**. □□♀□ Kiedy chcemy, żeby mięśnie zrobiły coś, do czego nie są przyzwyczajone, może okazać się to **trudne**. □

Poprawne opanowanie różnych rodzajów niemieckiego „r” może zająć trochę czasu. **Nie przejmuj się!** Na początek spróbuj wypowiedzieć poniższe zdania. □

Eine Bratwurst, bitte!

Poproszę bratwurst!

Ein Radler, bitte!

(Poproszę radlera!)

Ein Stück Apfelstrudel, bitte!

(Poproszę kawalek strudla jabłkowego!)

Ein Radler, bitte!

Poproszę radlera!

W wyrazie „Radler” występują dwa rodzaje „r” i dwa składniki: **2 części piwa + 1 część lemoniady**.

Ein Radler und eine Bratwurst, bitte!

Wszystkie głoski „r” w wyrazach „Radler” i „Bratwurst” brzmią tak samo. *Falsz*

Opisywanie negatywnych cech charakteru

Poznaj przymiotniki opisujące negatywne cechy charakteru

Mein Cousin ist blöd. Mój kuzyn jest głupi.

Du bist blöd!

„Blöd” oznacza „głupi / głupia / głupie”.

Nazwanie kogoś „blöd” prosto w twarz jest obraźliwe.

Das ist blöd! To głupie!

Słowa „blöd” używamy w stosunku do ludzi, a także negatywnych sytuacji.

Mein Freund ist nervig. Mój chłopak jest irytujący.

Meine Enkelkinder sind nervig. Moje wnuki są irytujące.

Wyraz „nervig” wymawiamy jak „nerfich”.

Er ist nervig. On działa mi na nerwy.

Er ist blöd. On nie jest zbyt miły.

Mein Großvater ist langweilig.

Mój dziadek jest nudny.

Mein Bruder ist langweilig. Mój brat jest nudny.

W „langweilig” występuje „lang” (długi) i „weile” (chwila).

Meine Tochter ist arrogant. Moja córka jest arogancka.

Mein Onkel ist arrogant. Mój wujek jest arogancki.

W wyrazie „arrogant” występują trzy sylaby, a akcent pada na ostatnią z nich: ar – ro – **GANT**.

Meine Cousine ist unsympathisch.

Moja kuzynka jest niesympatyczna.

Sie ist unsympathisch. Wyraz „unsympathisch” oznacza „niemiły”.

„Un/sympathisch” można użyć do opisanego charakteru.

Mein Lehrer ist unsympathisch und langweilig. Das ist blöd!

Mój nauczyciel jest niesympatyczny i nudny. To głupie!

Wyraz „langweilig” (dosłownie: zajmuje dużo czasu) opisuje, jak wolno mija czas, kiedy się nudzisz.

Sie ist sympathisch. Pozytywna

Sie ist unsympathisch. Negatywna

Aby zmienić znaczenie wyrazu, do „sympathisch” (sympatyczny) możemy dodać „un-”. blöd „Blöd” odnosi się do głupich lub niemądrych zachowań bądź negatywnych sytuacji.

arrogant nervig blöd langweilig arogancki, irytujący, głupi, nudny

Te wszystkie wyrazy opisują negatywne cechy charakteru.

Toms Freundin ist unsympathisch, oder? - Ja! Sie ist nervig und arrogant.

Oni mówią „unsympathisch”, „nervig” i „arrogant”, nie „langweilig” (nudna).

nudny, irytujący i głupi

Najwyraźniej ona nie jest jego wielką fanką!

Stosowanie wzmocnień

Poznaj wyrazy takie jak „sehr” (bardzo) w celu dodania szczegółów do opisu

sehr bardzo

Mein Bruder ist sehr sympathisch. Mój brat jest bardzo sympatyczny.

Można powiedzieć „super” zamiast „sehr”, ale raczej w sytuacjach nieformalnych.

extrem wyjątkowo

PRZYKŁAD

Heiko und sein Bruder sind extrem emotional!

Heiko i jego brat są wyjątkowo emocjonalni!

Meine Schwester ist extrem lustig und sehr nett.

Moja siostra jest niezwykle zabawna i bardzo miła.

Litera „h” w „sehr” (bardzo) wydłuża literę „e”.

Wskazówka!

„**Extrem**” używa się często w mówionym niemieckim (świetnie nadaje się do uszczegóławiania informacji). Jest o poziom wyżej od „**sehr**” (bardzo).

Lena ist **extrem** nervig!

(Lena jest **nierzwykłe** irytująca!)

Lena ist **sehr** nervig.

(Lena jest

bardzo irytująca.)

Meine Tochter ist sehr freundlich. Moja córka jest bardzo przyjazna.

Przysłówek „**extrem**” jest o poziom wyżej od „**sehr**”.

Mein Cousin ist sehr nervig. Mój kuzyn jest bardzo irytujący.

➡ □ podmiot (Mein Cousin) – czasownik (ist) – wzmacniacz (sehr) – przymiotnik (nervig)

relativ stosunkowo

PRZYKŁAD

Meine Tante ist relativ arrogant. Moja ciocia jest stosunkowo arogancka.
Meine Großeltern sind relativ nett. Moi dziadkowie są stosunkowo mili.
Literę „v” w „relativ” (stosunkowo) wymawia się jak „f”.

ein bisschen trochę

PRZYKŁAD

Mein Vater ist ein bisschen unsympathisch. Mój tato jest trochę niesympatyczny.

Mein Onkel ist relativ sympathisch, aber ein bisschen langweilig.

Mój wujek jest stosunkowo sympatyczny, ale trochę nudny.

Ein bisschen => relativ => sehr => extrem

Poznane wzmacniacze mają różne moce:

extrem (niezwykle)

sehr (bardzo)

relativ (stosunkowo)

ein bisschen (trochę)

Jana ist **extrem** nervig.
(Jana jest niezwykle irytująca).

Jana ist **sehr** nervig.
(Jana jest bardzo irytująca).

Jana ist **relativ** nervig.
(Jana jest stosunkowo irytująca).

ein bisschen relativ sehr extrem trochę, stosunkowo, bardzo, niezwykle
„**ein bisschen**” (najmniej intensywne) => „**relativ**” => „**sehr**” => „**extrem**” (najbardziej intensywne).

extrem, relativ, ein bisschen, sehr niezwykle, stosunkowo, trochę, bardzo

Meine Schwester ist relativ nervig.

To znaczy, że moja siostra jest stosunkowo irytująca.

Meine Cousine ist ein bisschen blöd! Moja kuzynka jest trochę głupia.

bisschen składa się z: der „**Biss**” (kawałek) + **-chen** (końcówka oznaczająca niewielki rozmiar)

Meine Mutter ist **sehr** freundlich. Moja mama jest bardzo przyjazna.

Litera „h” ma na celu wydłużenie samogłoski „e”.

Mein Opa ist relativ langweilig. Mój dziadek jest stosunkowo nudny.

Literę „v” w „relativ” (stosunkowo) wymawia się jak „f”.

Poznanie typowo niemieckich wyzwick

Naucz się popularnych obelg w języku niemieckim

die Labertasche gaduła (dosłownie: torba plotek)

Meine Cousine spricht so viel...sie ist so eine Labertasche.

Moja kuzynka tak dużo mówi... Jest taką gadułą.

„Labertasche” to ktoś, kto dużo mówi.

”

Wskazówka!

„**Labern**” oznacza „paplać” lub „plotkować”.

„**Tasche**” oznacza „torba”.

Razem tworzą „**Labertasche**”, nieco obraźliwe określenie **kogoś, kto ciągle gada**.

Du Labertasche! (Ty gaduło!)

Mein Freund ist eine Labertasche.

„Labertasche” to ktoś, kto dużo mówi.

„Labertasche” jest nieco obraźliwe, ale może być również używane w humorystyczny i żartobliwy sposób.

die Nervensäge

ktoś upierdliwy (dosłownie: piła nerwów)

Meine Schwester ist extrem nervig. Sie ist eine Nervensäge!

„Nervensäge” oznacza „kogoś upierdliwego”.

„Nervensäge” używamy w stosunku do kogoś bardzo irytującego („nervig”).

Wskazówka!

„Nerven” to „nerwy”.

„Säge” oznacza „piła”

Jak można sobie wyobrazić, „Nervensäge” określa kogoś bardzo irytującego... Och!

Paula ist eine Nervensäge. (Paula jest upierdliwa).

die Labertasche ktoś, kto dużo mówi

die Nervensäge ktoś, kto jest bardzo irytujący

„Nervensäge” jest **bardziej obraźliwe** niż „Labertasche”.

der Klugscheißer

mądrała (dosłownie: sprytny gnojek)

Meine Kinder sind Klugscheißer!

Moje dzieci to mądrale!

W „Klugscheißer” występuje słowo „Scheiße” (gówno).

Okej, to nieco obraźliwe...

„Klugscheißer” składa się z ...

„klug” (sprytny) i...

„Scheißer” (gówno).

„Klugscheißer” to ktoś, kto lubi poprawiać innych, uważając, że wie lepiej. □

Mein Onkel ist ein Klugscheißer. (Mój wujek to mądrała).

Klugscheißer

„Klugscheißer” to ktoś, kto uważa, że wie lepiej niż inni.

der Korinthenkacker porządniś / służbista (dosłownie: wydalacz rodzynek)

Mein Bruder ist ein Korinthenkacker! Mój brat jest porządniem.

W „Korinthenkacker” występuje słowo „Kacke” (kupa).

I jeszcze jedno wyzwisko związane z kupą!

„Korinthen” oznacza „rodzynki”, a ...

„Kacker” oznacza „kupa”.

„Korinthenkacker” to ktoś **drobiazgowy i pedantyczny**. Tego typu osoby muszą mieć wszystko „tak jak trzeba” i na swoim miejscu.

To oni odpowiadają za koszmarną **niemiecką biurokrację** □ □

Hr. Heuss ist so ein Korinthenkacker! (Pan Heuss jest takim służbistą!)

Korinthenkacker

porządniś / służbista

„Korinthenkacker” to wyzwisko odpowiednie dla osoby lubiącej zasady i kontrolę.

die Spaßbremse

sztywniak (dosłownie: hamulec zabawy)

Mein Vater ist eine Spaßbremse! On mówi, że mój tato to sztywniak.

Wskazówka!

„Spaß” oznacza **zabawę**, a
„Bremse” oznacza **hamulec**.

„**Spaßbremse**” (sztywniak) to osoba pozbawiona poczucia humoru, która przeszkadza innym w zabawie, mówiąc o problemach, jakie mogą nas spotkać. ☠️□

Meine Tante Erna ist so eine Spaßbremse! (Moja ciocia Erna jest taką sztywniarą!)

Meine Mutter ist eine Labertasche und mein Vater ist eine Spaßbremse.

Moja mama jest gadułą, a mój tato jest sztywniakiem.

Jej mama lubi rozmawiać, a tata jest raczej poważny.

Mein Bruder ist ein Korinthenkacker! Mój brat jest porządkiem.

W „Korinthenkacker” występuje słowo „Kacke” (kupa).

Rozwijanie biegłości językowej

Opisz członków swojej rodziny

Mutter, Schwester

Do tej pory dowiedzieliśmy się, że po „meine” (moja) może wystąpić tylko **rzeczownik rodzaju żeńskiego**.

Meine Schwester ist ein bisschen arrogant. Moja siostra jest trochę arogancka.

Pomocne może okazać się podzielenie zbitki spółgłoskowej „**Schw**” na: **Sch + w**

Vater, Bruder, Kind ojciec, brat, dziecko „Mein” może wystąpić

przed **rzeczownikiem rodzaju męskiego** (Vater, Bruder) lub **rzeczownikiem rodzaju nijakiego** (Kind).

Mein Vater ist ein bisschen langweilig.

Mój tato jest trochę nudny.

Poprawna pisownia to: „mein”, jak w „Wein” (wino) i „Vater”.

Meine Cousine ist ein bisschen nervig. Mój kuzyn jest trochę irytujący.

Wyraz składa się z: **Biss** (trochę) i **-chen** (końcówka oznaczająca niewielki rozmiar lub bycie uroczym).

Meine Oma und mein Opa sind freundlich.

Meine Tante ist blöd.

„Ist” odnosi się do **jednej** osoby. „Sind” odnosi się do **więcej niż jednej** osoby.

sympath--isch

freund--lich

nerv--ig

Mein Cousin und meine Cousine sind extrem nervig.

Mój kuzyn i moja kuzynka są niezwykle irytujący.

W **standardowym niemieckim „-ig”** w „nervig” wymawia się jak „-ich”.

Mein Bruder ist ein bisschen **nervig**. Mój brat jest nieco irytujący.

„Nervig” oznacza, że dana osoba działa nam na nerwy.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

ein bisschen relativ sehr extrem trochę, stosunkowo, bardzo, niezwykle

„**ein bisschen**” (najmniej intensywne) => „**relativ**” => „**sehr**” => „**extrem**” (najbardziej intensywne).

Mein Bruder ist ein bisschen **nervig**. Mój brat jest nieco irytujący.

„Nervig” oznacza, że dana osoba działa nam na nerwy.

Mein Vater ist ein bisschen langweilig. Mój tato jest trochę nudny.

Poprawna pisownia to: „mein”, jak w „Wein” (wino) i „Vater”.

Vater, Bruder, Kind ojciec, brat, dziecko

„Mein” może wystąpić przed **rzeczownikiem rodzaju męskiego** (Vater, Bruder) lub **rzeczownikiem rodzaju nijakiego** (Kind).

Mein Cousin und meine Cousine sind extrem nervig.

Mój kuzyn i moja kuzynka są niezwykle irytujący.

W **standardowym niemieckim „-ig”** w „nervig” wymawia się jak „-ich”.

Toms Freundin ist unsympathisch, oder? - Ja! Sie ist nervig und arrogant.

Oni uważają, że dziewczyna Toma jest **nudna**. *Fallse*

Oni mówią „unsympathisch”, „nervig” i „arrogant”, nie „langweilig” (nudna).

nudny, irytujący i głupi

Najwyraźniej ona nie jest jego wielką fanką!

arrogant nervig blöd langweilig arogancki, irytujący, głupi, nudny

Te wszystkie wyrazy opisują negatywne cechy charakteru.

Raphael ist mein Freund, nicht ein Freund. Raphael jest jej chłopakiem.

Aby powiedzieć o **chłopaku** lub **dziewczynie**, przed „**Freund/in**” wstawiamy „**mein/e**”.

Schwester, Tochter, Cousine

Te słowa oznaczają: siostra, brat, syn, córka, kuzyn, kuzynka.

Mein Onkel hat eine Tochter: meine Cousine. Mój wujek ma córkę: moją kuzynkę.

Córka wujka to **kuzynka (Cousine)**.

Meine Mutter hat eine Schwester: meine Tante. Moja mama ma siostrę: moją ciocię.

Siostra mamy to ciocia (**Tante**).

Meine Mutter ist eine Labertasche und mein Vater ist eine Spaßbremse.

Moja mama jest gadułą, a mój tato jest sztywniakiem.

Jej mama lubi rozmawiać, a tata jest raczej poważny.

Meine Mutter ist **sehr** freundlich. Moja mama jest bardzo przyjazna.

Litera „**h**” ma na celu wydłużenie samogłoski „

Mein Opa ist relativ langweilig. Mój dziadek jest stosunkowo nudny.

Literę „**v**” w „relativ” (stosunkowo) wymawia się jak „**f**”.

Ich **spreche** ein bisschen Spanisch. Mówię trochę po hiszpańsku.

Głoska „**r**” w „spreche” brzmi **gardłowo**.

Ein Radler und eine Bratwurst, bitte! Wszystkie głoski „**r**” w wyrazach „Radler” i „Bratwurst”

brzmia tak samo. *Falsz*

Początkowe lub środkowe „r” wymawia się z tyłu jamy ustnej, ostatnie „**r**” brzmi bardziej jak „**a**”.

Meine Schwester ist freundlich und sympathisch. On mówi: „Moja siostra jest zabawna”.

Falsz

On mówi, że jego siostra jest **przyjacielska (freundlich)** i **sympatyczna (sympathisch)**, **nie zabawna (lustig)**.

Meine Söhne sind sympathisch. Moi synowie są sympatyczni.

W tego typu zdaniu **przymiotniki są takie same** dla liczby pojedynczej i mnogiej.

„Deine Eltern sind so sympathisch!” znaczy... Twoi rodzice są tacy sympatyczni!

W języku niemieckim „**y**” znajdujące się w wyrazie „sympathisch” (sympatyczny) wymawiamy jak literę „**ü**”.

ein bisschen relativ sehr extrem trochę, stosunkowo, bardzo, niezwykle

„ein bisschen” (najmniej intensywne) => „relativ” => „sehr” => „extrem” (najbardziej intensywne).

Mein Bruder ist ein bisschen **nervig**. Mój brat jest nieco irytujący.

„Nervig” oznacza, że dana osoba działa nam na nerwy.

Mein Vater ist ein bisschen langweilig. Mój tato jest trochę nudny.

Poprawna pisownia to: „mein”, jak w „Wein” (wino) i „Vater”.

Vater, Bruder, Kind ojciec, brat, dziecko

„Mein” może wystąpić przed **rzeczownikiem rodzaju męskiego** (Vater, Bruder) lub **rzeczownikiem rodzaju nijakiego** (Kind).

Mein Cousin und meine Cousine sind extrem nervig.

Mój kuzyn i moja kuzynka są niezwykle irytujący.

W **standardowym niemieckim** „-ig” w „nervig” wymawia się jak „-ich”.

oms Freundin ist unsympathisch, oder? - Ja! Sie ist nervig und arrogant.

Oni mówią „unsympathisch”, „nervig” i „arrogant”, nie „langweilig” (nudna).

arrogant nervig blöd langweilig arogancki, irytujący, głupi, nudny

Te wszystkie wyrazy opisują negatywne cechy charakteru.

Rozdział 17

Wprowadzenie do „sein” i „ihr”

Poznaj przymiotniki dzierżawcze „sein/e” i „ihr/e”

sein Bruder jego brat

Sein Bruder arbeitet in Berlin.

Jego brat pracuje w Berlinie.

der Bruder = rzeczownik **rodzaju męskiego** => **sein** Bruder

seine Schwester jego siostra

Seine Schwester arbeitet in München.

Jego siostra pracuje w Monachium.

die Schwester = rzeczownik **rodzaju żeńskiego** => **seine** Schwester

mein(e) mój / moja / moje

dein(e) twój / twoja / twoje

sein(e) jego

Marius und seine Schwester kommen aus der Türkei.

Marius i jego siostra pochodzą z Turcji.

die Schwester = rzeczownik **rodzaju żeńskiego** => **seine** Schwester

seine Mutter

jego mama

die Mutter = rzeczownik **rodzaju żeńskiego** => **seine** Mutter

Wskazówka!

„**Sein/Seine**” znaczy „**jego**”.

Rodzaj
gramatyczny rzeczownika

rodzaj męski

rodzaj żeński

rodzaj nijaki

Przykład

Das sind Niels und **sein** Bruder Klaus. (*To jest Niels i jego brat Klaus*).

Das sind Niels und **seine** Schwester Lena. (*To jest Niels i jego siostra Lena*).

Das sind Niels und **sein** Kind. (*To jest Niels*

i jego dziecko).

ihr Vater jej tata

Ihr Vater arbeitet in Köln.
Jej tata pracuje w Kolonii.

der Vater = rzeczownik **rodzaju męskiego** => **ihr** Vater

Wo arbeitet ihr Bruder?

Jeśli chcesz po niemiecku powiedzieć „jej brat”, mówisz „*ih*”, ponieważ „*Bruder*”
jest rzeczownikiem rodzaju męskiego.

der Bruder = rzeczownik **rodzaju męskiego** => **ihr** Bruder

ihre Mutter jej mama

Ihre Mutter kommt aus der Türkei.
Jej mama pochodzi z Turcji.

die Mutter = rzeczownik **rodzaju żeńskiego** => **ihre** Mutter

Claudia wohnt in Kassel. Ihr Vater und ihre Mutter kommen aus Portugal.
Claudia mieszka w Kassel. Jej tata i jej mama pochodzą z Portugalii.

der Vater = rzeczownik **rodzaju męskiego** => **ihr** Vater; **die** Mutter = rzeczownik **rodzaju żeńskiego** => **ihre** Mutter

Wskazówka!

„**ih**/**ihre**” znaczy „*jej*”.

Rodzaj gramatyczny rzeczownika

rodzaj męski

rodzaj żeński

rodzaj nijaki

Przykład

Das sind Julia und **ihr** Vater. (*To jest Julia i jej tata*).

Das sind Julia und **ihre** Mutter. (*To jest Julia i jej mama*).

Das sind Julia und **ihr** Kind. (*To jest Julia i jej dziecko*.)

W stosunku do którego członka rodziny użyjesz ihre? Mutter, Schwester
Das sind Vinzent und sein Bruder. To jest Vinzent i jego brat.
ihre, sein, mein, deine jej, jego, mój, twój

Wymowa „ä”, „ö” i „ü”

Naucz się wymawiać „ä”, „ö” i „ü”

Czy znasz słynne umlauty?

W niemieckim alfabecie występują trzy wspaniałe, dodatkowe litery zwane **umlautami** lub **przegłosami**. Są to: ä, ö i ü.

Ich wymowa różni się nieco od ich pozbawionych kropek kuzynów „a”, „o” i „u”. Z pewnością zrozumiesz, o co chodzi!

Wskazówka: Kluczem do opanowania umlautów jest po prostu wielokrotne powtarzanie tego, co słyszysz! □

Czy znasz słynne umlauty?

W niemieckim alfabecie występują trzy wspaniałe, dodatkowe litery zwane **umlautami** lub **przegłosami**. Są to: ä, ö i ü.

Ich wymowa różni się nieco od ich pozbawionych kropek kuzynów „a”, „o” i „u”. Z pewnością zrozumiesz, o co chodzi!

Wskazówka: Kluczem do opanowania umlautów jest po prostu wielokrotne powtarzanie tego, co słyszysz! □

Kiedy wymawiasz „ä”, wygięty w łuk język musisz skierować ku podniebieniu.

a – ä

Umlaut „ä” wymawia się jak „a”, ale z językiem wygiętym w łuk w stronę podniebienia.

Vater – Väter ojciec – ojcowie

„Ä” wymawia się podobnie do „e” w „lek” lub „ekran”.

a

ä

Väter

„Ä” wymawia się podobnie do „e” w „lek” lub „ekran”.

Kiedy wymawiasz „ä”, wygięty w łuk język musisz skierować ku podniebieniu.

Vater – Väter

ojciec – ojcowie

Aby powiedzieć „ä”, musisz unieść język.

Kiedy wymawiasz „ä”, wygięty w łuk język musisz skierować ku podniebieniu.

u – ü

u – ü

Wskazówka dotycząca wymowy!

„Ü” nie ma odpowiednika w języku polskim. Wymawia się go jak „ie” w niemieckim wyrazie „vier”. Wypowiadając ten dźwięk, zaokrąglaj usta tak, jak do gwizdania, prawie całkowicie je zamykając.

Oto kilka znanych nam już wyrazów, w których występuje „ü”:

Mütter (matki)

Tschüss! (Cześć!)

müde (zmęczony / zmęczona)

Türkisch (turecki)

Mütter, Tschüss, müde, Türkisch

Te słowa zawierają głoskę ü.

Różnica między „u” a „ü” polega na ułożeniu języka.

Mütter – Mutter

matki – matka

Przy wymawianiu „Mütter” język musi być uniesiony wyżej niż przy wymawianiu „Mutter”.

ö

ö

Tochter – Töchter

córka – córki

o

W nagraniu wystąpił dźwięk „o”.

Musi to być „o”, ponieważ język znajduje się u dołu ust.

Wskazówka dotycząca wymowy!

Ö: Powiedz niemiecką samogłoskę „e”, a następnie zaokrąglaj usta jak do „o”.

Te słowa zawierające „ö” już znamy:

Töchter (córki)

zwölf (dwanaście)
Schönen Tag! (Miłego dnia!)
Französisch (francuski)

Töchter, zwölf, schön, Französisch

Te słowa zawierają głoskę **ö**.

Zwróć uwagę na to, gdzie znajduje się Twój język, kiedy mówisz „ö”.

Tochter – Töchter
córka – córki

Zwróć uwagę, jak język zmienia swoje ułożenie podczas wymowy „o” i

Tochter
córka

W tym przypadku język nie jest uniesiony zbyt wysoko, więc jest to „Tochter”.

Tochter – Töchter
córka – córki

Zwróć uwagę, jak język zmienia swoje ułożenie podczas wymowy „o” i

Popularne końcówki liczby mnogiej rzeczowników

Poznaj najpopularniejsze sposoby tworzenia rzeczowników w liczbie mnogiej

Hast du Kinder?

„Kinder” oznacza „dzieci”.

Aby utworzyć liczbę mnogą rzeczownika „das Kind” (dziecko), dodajemy „-er”.

Wskazówka!

W języku niemieckim istnieją różne sposoby tworzenia liczby mnogiej, ale mamy dla Ciebie kilka wskazówek, które Ci w tym pomogą.

Do większości rzeczowników **rodzaju męskiego i nijakiego** dodajemy końcówkę liczby mnogiej „-e” lub „-er”.

der Freund (przyjaciół)

die Freunde (przyjaciele)

das Kind (dziecko)

die Kinder (dzieci)

der Freund die Freunde

das Kind die Kinder

Aby utworzyć liczbę mnogą większości rzeczowników **rodzaju męskiego i nijakiego**, na koniec wstawiamy „-e” lub „-er”.

Meine Freunde sind lustig.

Moi przyjaciele są zabawni.

Podobnie jak do wielu innych rzeczowników rodzaju **męskiego i nijakiego** tak i do „**der Freund**” dodajemy „-e”.

Kinder.

Podobnie jak do wielu innych rzeczowników rodzaju **nijakiego** tak i do „**das Kind**” dodajemy „-er”.

Wskazówka!

Aby utworzyć liczbę mnogą większości rzeczowników rodzaju **żeńskiego**, na koniec wstawiamy „-n”.

Jeśli rzeczownik kończy się na „-n”, dodajemy „-nen”.

die Schwester (siostra)

die Schwestern (siostry)

die Tante (ciocia)
die Cousine (kuzynka)
die Freundin (przyjaciółka)

die Tanten (ciocie)
die Cousinen (kuzynki)
die Freundinnen (przyjaciółki)

Meine Schwestern sind langweilig.

Moje siostry są nudne.

Liczbę mnogą większości rzeczowników rodzaju **żeńskiego** (np. „die Schwester”) tworzymy przez dodanie „-n”.

Meine Tanten sind sehr sympathisch.

Moje ciocie są bardzo sympatyczne.

Liczbę mnogą większości rzeczowników rodzaju **żeńskiego** (np. „die Tante”) tworzymy przez dodanie „-n”.

Meine Freundinnen sind nett.

Jeśli rzeczownik kończy się na „-n” (np. „Freundin”), w celu utworzenia liczby mnogiej dodajemy „-nen” (np. „Freundinnen”).

Do „Freundin” nie możemy dodać tylko „-n” – **nie słyszelibyśmy go**.

Kellner in nen kelnerki

Aby utworzyć rodzaj żeński, do „Kellner” dodajemy „-in”. Aby utworzyć **liczbę mnogą**, dodajemy „-nen”.

-e / -er większość rzeczowników rodzaju męskiego i nijakiego

-n / -nen większość rzeczowników rodzaju żeńskiego

Zapamiętaj: der Freund -> Freunde, das Kind -> Kinder, die Tante -> Tanten

Ich habe zwei Cousinen.

Liczba mnoga rzeczownika „die Cousine” to „Die Cousinen”.

Do większości rzeczowników **rodzaju żeńskiego** dodajemy końcówkę liczby mnogiej „-n”: „Cousinen” (kuzynki).

Wskazówka!

Aby utworzyć **liczbę mnogą** niektórych rzeczowników, zwłaszcza tych, które napłynęły do języka niemieckiego **z innych języków**, dodajemy „-s”.

Café, Bar, Disco (kawiarnia, bar,
dyskoteka)

der Cousin (kuzyn)

der Opa (dziadek)

die Oma (babcia)

Cafés, Bars, Discos (kawiarnie, bary,
dyskoteki)

die Cousins (kuzyni)

die Opas (dziadkowie)

die Omas (babcie)

Ich habe zwei Opas und zwei Omas.

Aby utworzyć liczbę mnogą rzeczowników „Opa” i „Oma”, dodajemy końcówkę „-s”.

Chociaż te słowa nie są pochodzenia obcego, ich liczbę mnogą tworzymy przez dodanie „-s”.

die Cousine die Cousinen

der Cousin die Cousins

Liczba mnoga rzeczownika „Der Cousin” powstaje przez dodanie „-s”. Liczba mnoga rzeczownika „Die Cousine” powstaje przez dodanie „-n”.

Es gibt viele Bars und Cafés in Berlin. W Berlinie jest wiele barów i kawiarni.

Liczbę mnogą rzeczowników **pochodzenia obcego** (np. „Bar”) tworzy się przez dodanie „-s”.

Wskazówka!

Liczbę mnogą niektórych rzeczowników tworzymy przez przekształcenie **samogłoski (a, o, u)** w **umlaut (ä, ö, ü)**. Są to np. rzeczowniki oznaczające bliskich członków rodziny.

die Mutter (mama)	die Mütter (mamy)
der Vater (tata)	die Väter (tatowie)
die Tochter (cóрка)	die Töchter (córci)
der Sohn (syn)	die Söhne (synowie)
der Bruder (brat)	die Brüder (bracia)

Mütter, Väter, Töchter, Söhne, Brüder

Te wszystkie rzeczowniki są w liczbie mnogiej.

Liczbę mnogą niektórych rzeczowników tworzymy przez przekształcenie samogłoski (a, o, u) w **umlaut (ä, ö, ü)**.

Väter, Brüder

Rzeczowniki oznaczające bliskich członków rodziny, w których występuje **umlaut (ä, ö, ü)** są w **liczbie mnogiej**.

Wskazówka!

Niektóre rzeczowniki **nie zmieniają się** w liczbie mnogiej, jak np. rzeczowniki **rodzaju męskiego** kończące się na „-el” lub „-er”.

der Onkel (wujek)	die Onkel (wujkowie)
der Enkel (wnuk)	die Enkel (wnukowie)
der Lehrer (nauczyciel)	die Lehrer (nauczyciele)

Meine zwei Onkel sind Lehrer.

Moi dwaj wujkowie są nauczycielami.

Wiele **nazw zwodów** kończy się na „-er”, więc w liczbie mnogiej pozostają **takie same**.

Die Kellner sind extrem arrogant!

Liczba mnoga rzeczownika „der Kellner” to „**die Kellner**” (kelnerzy).

Wskazówka!

Oto poznane dotąd formy liczby mnogiej.

Najlepiej jest zawsze uczyć się rzeczownika z odpowiadającą mu formą liczby mnogiej!

Większość rzeczowników rodzaju męskiego i nijakiego	-e ub -er	Freunde, Kinder
Większość rzeczowników rodzaju żeńskiego	-n lub -nen	Tanten, Freundinnen
Większość rzeczowników pochodzenia obcego	-s	Discos, Cousins
Większość bliskich członków rodziny	ä, ö, ü	Mütter, Brüder
Rzeczowniki rodzaju męskiego kończą się na „-er” i „-el”	zostają takie same	Onkel, Lehrer

Meine zwei Onkel sind Lehrer.

Moi dwaj wujkowie są nauczycielami.

Wiele **nazw zwodów** kończy się na „-er”, więc w liczbie mnogiej pozostają **takie same**.

Wprowadzenie do „unser” i „euer”

Poznaj przymiotniki dzierżawcze „unser/e” i „euer/eure”

unser Opa nasz dziadek

Unser Opa ist alt.

„Unser” oznacza „nasz”.

Aby powiedzieć, że coś należy do **nas**, przed rzeczownikiem umieszczamy „unser”.

Unser Großvater ist 80 Jahre alt.

Nasz dziadek ma 80 lat.

„Unser” to przymiotnik dzierżawczy odpowiadający zaimkowi „wir” (my).

unsere Oma

nasza babcia

Das ist unsere Oma.

To jest nasza babcia.

W mówionym języku niemieckim „unsere” często wymawia się jak „unsre”.

unser Großvater

unsere Großmutter

Unser” używamy w stosunku do rzeczowników **rodzaju męskiego**. **Unsere**” używamy w stosunku do rzeczowników **rodzaju żeńskiego**.

Unsere Enkelkinder sind nett!

Przymiotnika dzierżawczego „unsere” używamy w stosunku do rzeczowników w liczbie mnogiej.

Formy **rodzaju żeńskiego** są takie same jak formy **liczby mnogiej** (np. „meine”, „ihre”, „unsere”).

euer Onkel

wasz wujek

Euer Onkel ist unsympathisch.

Wasz wujek nie jest sympatyczny.

Zwróć uwagę na wymowę przymiotnika dzierżawczego „euer”, który brzmi jak „oja”.

„Ist das euer Cousin?” znaczy...

Czy to jest wasz kuzyn?

Aby powiedzieć, że coś należy do **was**, przed rzeczownikiem umieszczamy „euer”.

eure Tante

wasza ciocia

Eure Tante ist extrem freundlich.

Wasza ciocia jest niezwykle przyjazna.

Aby zapamiętać pisownię, pomyśl o „Euro” i po prostu zastąp „-o” przez „-e”.

Wskazówka!

W „euere” nie ma środkowej litery „e”, ponieważ wyraz „eure” jest łatwiejszy do wymówienia.

Rodzaj męski

euer Onkel (wasz wujek)

Rodzaj żeński

eure Tante (wasza ciocia)

Liczba mnoga

eure Cousins (wasi kuzyni)

Ist das unsere Pizza oder eure Pizza?

Czy to jest nasza pizza czy wasza pizza?

Żeński odpowiednik „euer” to „eure”.

Das ist eure Pizza. Wir haben Pizza Salami.

To jest wasza pizza. My mamy pizzę z salami.

Aby zapamiętać pisownię, pomyśl o „Euro” i po prostu zastąp „-o” przez „-e”.

euer – eure / unser – unsere

wasz – wasza / nasz – nasza

„**Euer**” występuje z „**eure**”. „**Unsere**” występuje z „**unser**”.

Przymiotniki dzierżawcze

Naucz się mówić, co do kogo należy

Hier sind **eure** Kaffees.

„**eure**” oznacza „wasze”.

Aby powiedzieć, że coś należy do grupy osób, z którą rozmawiamy, używamy „**euer/eure**”.

Wskazówka!

„mein/e”, „dein/e”, „unser/e” itd. to **przymiotniki dzierżawcze**.

Określają, **co do kogo należy**.

Lea: „Ist das **dein** Kaffee oder **mein** Kaffee?“

(Czy to jest **twoja** kawa czy **moja** kawa?)

Jenny: „Das ist **dein** Kaffee.“

(To jest **twoja** kawa).

Ist das **dein** Kaffee oder **mein** Kaffee?

Wyrazy takie jak „mein” i „dein” określają, co do kogo należy.

Wyrazy takie jak „mein/e”, „dein/e” itp. określają, **do kogo należy dana rzecz lub osoba**.

Das ist dein Kaffee.

To jest twoja kawa.

Ponieważ „**Kaffee**” jest **rodzaju męskiego**, używamy „**dein**”.

Und hier sind **eure** Croissants!

Przymiotnika dzierżawczego „**eure**” używamy w stosunku do rzeczowników w **liczbie mnogiej**, np. „rogaliki”.

Przymiotników dzierżawczych „**meine**”, „**eure**” itp. używamy w stosunku do rzeczowników **rodzaju żeńskiego** i w **liczbie mnogiej**.

Meine Mutter und **meine** Brüder sind nett.

Meine Mutter und meine Brüder sind nett.

Moja mama i mój brat są mili.

„**Brüder**” jest w **liczbie mnogiej**. Do rzeczowników rodzaju żeńskiego i w liczbie mnogiej używamy przymiotnika dzierżawczego „**meine**”.

Wskazówka!

Każdemu zaimkowi odpowiada przymiotnik dzierżawczy.

ich (ja)	mein/e (mój / moja / moje itp.)
du (ty)	dein/e (twój / twoja / twoje / itp.)
er (on)	sein/e (jego)
sie (ona)	ihr/e (jej)
wir (my)	unser/e (nasz / nasza / nasze itp.)

ihr (wy)

euer/eure (wasz / wasza / wasze itp.)

Ich liebe meine Oma. Kocham swoją babcie.

Aby powiedzieć, że coś do ciebie należy, użyj „mein/e”.

Er liebt seine Oma. On kocha swoją babcie.

Aby powiedzieć, że coś należy do mężczyzny, używamy „sein/e”.

Er sein/e

Sie ihr/e

Przymiotnika dzierżawczego „sein/e” używamy w stosunku do mężczyzny, a „ihr/e” w stosunku do kobiety.

A co z „es”?

Zarówno do „er” jak i „es” używamy „sein/e”.

er (on)

Der Enkel liebt **seine** Oma.
(Wnuk kocha **swoją** babcie).

sie (ona)

Die Enkelin liebt **ihre** Oma.
(Wnuczka kocha **swoją** babcie).

es (ono)

Das Baby liebt **seine** Oma.
(Dziecko kocha **swoją** babcie).

Es liebt **seine** Oma. Er liebt **seine** Oma.

Zarówno „es” jak i „er” występują z „sein/e”.

Es liebt **seine** Oma. Er liebt **seine** Oma.

Zarówno „es” jak i „er” występują z „sein/e”.

Przymiotnika dzierżawczego „sein/e” używamy zarówno w stosunku do rzeczowników rodzaju męskiego jak i nijakiego.

A co z inną wersją „sie”?

Wszystkie wersje „sie” występują z „ihr/e”: w liczbie pojedynczej, mnogiej i formie oficjalnej „Sie”.

W przypadku formy oficjalnej „Sie” „Ihr/e” piszemy **dużą literą „I”**.

sie (ona)

Die Enkelin liebt **ihre** Oma.
(Wnuczka kocha **swoją** babcie).

sie (oni / one)

Die Enkelkinder lieben **ihre** Oma.
(Wnuczka kochają **swoją** babcie).

Sie (pan / pani / państwo)

Hr. Huber, wo wohnt **Ihre** Oma?
(Panie Huber, gdzie mieszka **pana** babcia?)

Sie liebt **ihre** Oma. Sie lieben **ihre** Oma.

Zarówno „sie” w liczbie pojedynczej, jak i „sie” w liczbie mnogiej występują z „sein/e”. Fałsz

Przymiotnik dzierżawczy „ihr/e” występuje z „sie” w liczbie pojedynczej i mnogiej, a „Ihr/ez „Sie” w formie oficjalnej.

Er sein/e
Sie ihr/e

Przymiotniki dzierżawcze „sein/e” i „ihr/e” mają różne zastosowania.

Das sind meine Brüder und ihre Freundinnen.

To są moi bracia i ich dziewczyny.

Jeśli coś należy do **grupy osób, o której mówimy**, używamy „ihr/e”.

Frau Berger, Ihre Uhr ist sehr schön.

Pani Berger, pani zegarek jest bardzo ładny.

Jeśli coś należy do osoby, do której mówimy „Sie”, używamy „ihr/e”.

Sie liebt **ihre** Oma. Sie lieben **ihre** Oma.

Zarówno „sie” w **liczbie pojedynczej**, jak i „sie” w **liczbie mnogiej** występują z „sein/e”.

Przymiotnik dzierżawczy „ihr/e” występuje z „sie” w liczbie pojedynczej i mnogiej, a „Ihr/ez „Sie” w formie oficjalnej.

Poznaj niemieckie rodziny

Poznaj fakty o przeciętnej niemieckiej rodzinie

Das ist die Familie Müller. Die Mutter, Katharina, ist 34 Jahre alt. Der Vater heißt Christian. Er ist 37 Jahre alt. Sie haben zwei Kinder. Noah ist fünf Jahre alt und seine Schwester Hannah ist drei Jahre alt. Sie wohnen in Bayern.

To jest rodzina Müllerów. Matka, Katharina, ma 34 lata. Ojciec ma na imię Christian. Ma 37 lat. Mają dwoje dzieci. Noah ma pięć lat, a jego siostra Hannah trzy lata. Mieszkają w Bawarii.

Sie haben zwei Kinder.

Katharina i Christian mają dwoje dzieci.

53% rodzin w Niemczech ma tylko jedno dziecko, a 36% ma 2 dzieci.

Katharina und Christian sind Hannahs und Noahs Eltern.

Katharina i Christian to rodzice Hannah i Noah.

Katharina, Christian, Hannah i Noah należą do najpopularniejszych imion w Niemczech.

Noah ist Katharinas Sohn. Hannah ist ihre Tochter.

Noah jest synem Kathariny. Hannah jest jej córką.

Liczba dzieci przypadających na jedną kobietę w Niemczech wynosi 1,58, czyli nieco powyżej średniej w UE.

Noah hat eine Schwester.

Noah ma siostrę.

Średni odstęp czasu między pierwszym a drugim dzieckiem w Niemczech wynosi 3,7 roku.

Katharina hat eine Schwester, Julia. Katharinas und Julias Eltern heißen Sabine und Thomas Schmidt. Katharinas Kinder, Hannah und Noah, lieben ihre Großeltern.

Katharina ma jedną siostrę, Julię. Rodzice Kathariny i Julii nazywają się Sabine i Thomas Schmidt. Dzieci Kathariny, Hannah i Noah, kochają swoich dziadków.

Katharinas und Julias Eltern heißen Sabine und Thomas Schmidt.

Mama Kathariny i Julii ma na imię Sabine.

Kobiety w Niemczech średnio rodzą pierwsze dziecko w wieku 30 lat, a drugie w wieku 33 lat.

Julia ist Sabines und Thomas' Tochter. Julia jest córką Sabine i Thomasa.

Ich córki to Katharina i Julia.

Hannah und Noah haben eine Tante. Hannah i Noah mają ciocię.

Ich ciocia ma na imię Julia. Jest siostrą ich mamy.

Hannah und Noah sind Enkelkinder. Sabine und Thomas sind Großeltern.

Tylko 0,5% gospodarstw domowych w Niemczech ma dziadków.

Die Großmutter heißt Sabine Schmidt. Der Großvater heißt Thomas Schmidt.

Babcia nazywa się Sabine Schmidt. Dziadek nazywa się Thomas Schmidt.

Müller i Schmidt to najpopularniejsze nazwiska w Niemczech.

Noah ist Sabines Enkel.

Hannah ist Sabines Enkelin.

Dziadkowie mają średnio 54 lata, gdy rodzi się ich pierwszy wnuk.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Katharina und Christian sind Hannahs und Noahs Eltern.

Katharina i Christian to rodzice Hannah i Noah.

Katharina, Christian, Hannah i Noah należą do najpopularniejszych imion w Niemczech.

Das ist eure Pizza. Wir haben Pizza Salami. To jest wasza pizza. My mamy pizzę z salami.

Aby zapamiętać pisownię, pomyśl o „Euro” i po prostu zastąp „-o” przez „-e”.

„Ist das euer Cousin?” znaczy...

Czy to jest wasz kuzyn?

Aby powiedzieć, że coś należy do **was**, przed rzeczownikiem umieszczamy „**euer**”.

Ist das unsere Pizza oder eure Pizza? Czy to jest nasza pizza czy wasza pizza?

Żeński odpowiednik „**euer**” to „**eure**”.

euer – eure / unser – unsere

wasz – wasza / nasz – nasza

„**Euer**” występuje z „**eure**”. „**Unsere**” występuje z „**unser**”.

Sie liebt **ihre** Oma. Sie lieben **ihre** Oma.

Zarówno „**sie**” w **liczbie pojedynczej**, jak i „**sie**” w **liczbie mnogiej** występują z „**sein/e**”.

Przymiotnik dzierżawczy „**ihre**” występuje z „**sie**” w liczbie pojedynczej i mnogiej, a „**ihre**” „**Sie**” w formie oficjalnej.

Frau Berger, Ihre Uhr ist sehr schön. Pani Berger, pani zegarek jest bardzo ładny.

Jeśli coś należy do osoby, do której mówimy „**Sie**”, używamy „**ihre**”.

Das sind meine Brüder und ihre Freundinnen. To są moi bracia i ich dziewczyny.

Jeśli coś należy do **grupy osób, o której mówimy**, używamy „**ihre**”.

ihre, sein, mein, deine jej, jego, mój, twój

W stosunku do którego członka rodziny użyjesz ihre?

Mutter, Schwester

Das sind Vinzent und sein Bruder. To jest Vinzent i jego brat.

Tochter córka

W tym przypadku język nie jest uniesiony zbyt wysoko, więc jest to „Tochter”.

Tochter – Töchter córka – córki

Zwróć uwagę, jak język zmienia swoje ułożenie podczas wymowy „o” i „ö”.

Väter

„Ä” wymawia się podobnie do „e” w „lek” lub „ekran”.

Kiedy wymawiasz „ä”, wygięty w łuk język musisz skierować ku podniebieniu.

Meine zwei Onkel sind Lehrer.

Moi dwaj wujkowie są nauczycielami.

Wiele **nazw zwodów** kończy się na „-er”, więc w liczbie mnogiej pozostają **takie same**.

Die Kellner sind extrem arrogant!

Ona mówi: „Kelner jest niezwykle arogancki”. Fałsz

Liczba mnoga rzeczownika „der Kellner” to „**die** Kellner” (kelnerzy).

Väter, Brüder

Rzeczowniki oznaczające bliskich członków rodziny, w których występuje **umlaut** (ä, ö, ü) są w **liczbie mnogiej**.

Kellner in nen kelnerki

Aby utworzyć rodzaj żeński, do „Kellner” dodajemy „-in”. Aby utworzyć **liczbę mnogą**, dodajemy „-nen”.

Mütter – Mutter matki – matka

Przy wymawianiu „Mütter” język musi być uniesiony wyżej niż przy wymawianiu „Mutter”.

Rozdział 18

Mówienie o rodzeństwie

Naucz się mówić o rodzeństwie i pytać o nie

die Geschwister (Plural) rodzeństwo

Das sind meine Geschwister, Franz und Anne.

„Meine Geschwister” oznacza „moje rodzeństwo”.

On przedstawia **brata i siostrę**, czyli **rodzeństwo**.

Hast du Geschwister?

Czy masz rodzeństwo?

Ona pyta, czy on ma braci lub siostry.

Aby **zapytać, czy ktoś ma braci lub siostry**, możesz powiedzieć „Hast du **Geschwister**?”.

Hast du Geschwister? Czy masz rodzeństwo?

Słowo „**Geschwister**” jest już w liczbie mnogiej i oznacza „**rodzeństwo**”.

Wskazówka!

W języku niemieckim wyrazu „**Geschwister**” □ używa się tylko **w liczbie mnogiej**. Liczba pojedyncza istnieje, jednak jest bardzo **rzadka**.

die **Geschwister** = bracia i/lub siostry

Hast du **Geschwister**? (l.mn.)

(Czy masz rodzeństwo?)

Hast du Geschwister? Czy masz rodzeństwo?

Słowo „**Geschwister**” jest już w liczbie mnogiej i oznacza „**rodzeństwo**”.

Ich habe drei Brüder. Mam trzech braci.

Ich habe drei Brüder. Mam trzech braci.

Liczba mnoga wielu słów powstaje przez dodanie **Umlaut**: „der Bruder” (brat), „die Brüder” (bracia).

Ich habe zwei Schwestern. Mam dwie siostry.

Mam dwie siostry.

Chodzi o **więcej niż jedną** siostrę, więc potrzebujemy **liczby mnogiej**: „Schwestern” (siostry).

der Bruder die Brüder die Schwester die Schwestern

Zapamiętaj: der Bruder -> Brüder, die Schwester -> Schwestern

Ja, ich habe Geschwister: zwei Brüder und zwei Schwestern.

Tak, mam rodzeństwo: dwóch braci i dwie siostry.

Aby powiedzieć, ile masz rodzeństwa, użyj: „**Ich habe**” + liczba + „**Brüder / Schwestern**”.

Ich habe keine Geschwister.

Nie mam rodzeństwa.

Jeśli **nie masz braci i sióstr**, możesz powiedzieć: „Ich habe **keine Geschwister**”.

Ich habe keine Geschwister. Nie mam rodzeństwa.

Aby powiedzieć, że **nie masz braci ani sióstr**, użyj wyrazów „**keine**” (nie) + „**Geschwister**” (rodzeństwo).

Ich bin Einzelkind.

Jestem jedynaczką.

Ich bin Einzelkind.

„Ich bin Einzelkind” oznacza „Jestem jedynakiem”.

Nie masz braci ani sióstr? Powiedz: „**Ich habe keine Geschwister**” lub „**Ich bin Einzelkind**”.

Ich habe keine Geschwister. Ich bin Einzelkind.

Nie mam rodzeństwa. Jestem jedynakiem.

„**Einzelkind**” to dziecko lub dorosły bez „**Geschwister**” (rodzeństwa).

Biernik

Dowiedz się, czym jest biernik w języku niemieckim

Ich habe zwei Brüder.

Mam dwóch braci.

Używając **czasownika**, musimy zastosować odpowiednią **końcówkę**.

Czy pamiętasz?

Czasowniki wyrażają czynności lub stany, np. być, mieć, przyjść, mieszkać.

Nazywa się je również **słowami wyrażającymi czynności**.

Ich **habe** zwei Brüder. (*Mam dwóch braci*).

Er **kommt** aus den USA. (*On pochodzi ze Stanów Zjednoczonych*).

Ich komme aus Deutschland. Ich habe einen Bruder.

Pochodzę z Niemiec. Mam jednego brata.

Czasowniki **zmieniają** swoje **końcówki** w zależności od **osoby** wykonującej daną **czynność**.

Ich habe einen Bruder.

Mam jednego brata.

Ich habe einen Bruder.

Aby powiedzieć, że coś **posiadamy lub mamy**, używamy czasownika „**haben**” (w tym przypadku: jednego brata).

Aby **wyrazić posiadanie**, używamy „haben” = Ich **habe** einen Bruder. (Mam jednego brata).

Ich habe eine Schwester. Mam jedną siostrę.

Ich habe eine Schwester.

Aby powiedzieć, że coś **posiadamy lub mamy**, używamy czasownika „**haben**” (w tym przypadku: jedną siostrę).

Czasownika „haben” używamy, żeby **wyrazić posiadanie** = Ich **habe** eine Schwester. (Mam jedną siostrę).

Czy pamiętasz?

Końcówka czasownika, której potrzebujemy, zależy od **osoby** lub **rzeczy** wykonującej daną **czynność**, czyli od **podmiotu** zdania.

podmiot (kto?)	czasownik (co robi?)	
Ich	habe	eine Schwester.
Er	kommt	aus Spanien.
Sie	wohnt	in Madrid.

Zaznacz podmiot, czyli osobę lub rzecz wykonującą daną czynność.

Sie kommt aus Deutschland.

Er wohnt in Berlin.

Ich habe einen Bruder.

Sie, Er, Ich

Podmiot to **osoba lub rzecz wykonująca daną czynność**.

Zwróć uwagę!

Po wielu czasownikach (słowach wyrażających czynności) występują różne **części zdania**, dzięki którym **zdanie nabiera sensu**.

Te części nazywa się **dopełnieniami**. Mogą być to ludzie lub rzeczy.

podmiot (kto?)	czasownik (co robi?)	dopełnienie (kogo?, co? / komu?, czemu? / kogo?, czego? itp.)
Ich	habe	einen Bruder.
Ich	habe	eine Schwester.

Ich habe eine Schwester.

W tym przypadku „eine Schwester” to **dopełnienie zdania**.

Ich” (ja) to **podmiot**, „habe” (mam) to **czasownik** (czynność), a „eine Schwester” (siostra) to **dopełnienie**.

Wskazówka!

Niektóre rodzajniki ulegają zmianie, kiedy pełnią w zdaniu funkcję dopełnienia bliższego. □

Np. **rodzajniki rodzaju męskiego „der” i „ein”** przekształcają się w „den” i „einen”.
Wszystkie inne rodzajniki nie zmieniają się.

podmiot (kto?)	czasownik (co robi?)	dopełnienie bliższe
Ich	habe	einen Bruder.
Ich	habe	eine Schwester.
Ich	habe	ein Kind.

Ich habe eine Schwester.
Ich habe einen Bruder.

W tym przypadku **dopełnieniami w bierniku** są „einen Bruder” i „eine Schwester”.

Zaznacz dopełnienie, czyli osobę, której dotyczy czasownik (czynność).

Ich habe einen Bruder

Ich habe eine Schwester

einen, Bruder, eine, Schwester

Aby w języku niemieckim wyrazić posiadanie **brata lub siostry**, po „ich habe” używamy „einen Bruder” (rodzaj męski) lub „eine Schwester” (rodzaj żeński).

Ich habe einen Bruder. Mam jednego brata.

„ein Bruder” (brat) przekształca się w „einen Bruder” (**biernik**), żeby zaznaczyć, że pełni w zdaniu funkcję **dopełnienia bliższego**.

Ich habe eine Schwester. Mam jedną siostrę.

„eine Schwester” (siostra) nie ulega zmianie w **bierniku**: „eine Schwester”.

Ich habe einen Bruder und eine Schwester.

Mam jednego brata i jedną siostrę.

Czasownik „haben” wymaga zastosowania **dopełnienia bliższego w bierniku**: „einen Bruder” / „eine Schwester”.

Ich habe einen Bruder und eine Schwester. Mam jednego brata i jedną siostrę.

Kolejność **podmiot, czasownik, dopełnienie** jest powszechnie stosowana w prostych niemieckich zdaniach.

Podsumowując:

Biernika używamy, żeby zaznaczyć w zdaniu **dopełnienie bliższe**.

Dopełnienie bliższe to osoba lub rzecz, w stosunku do której wykonywana jest dana czynność (przez podmiot).

Jedynymi wyrazami, które **zmieniają swoją formę w bierniku** są **rzeczowniki rodzaju męskiego**.

Zdania przeczące z „kein”

Naucz się używać „kein” w celu tworzenia przeczeń

Ich habe keine Geschwister. Nie mam rodzeństwa.

Nie mam rodzeństwa.

Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem w liczbie mnogiej** („die Geschwister”), użyj „keine”.

Ich habe keine Geschwister. Nie mam rodzeństwa.

Jeśli chcesz utworzyć **przeczenie z rzeczownikiem**, użyj „kein”. W przypadku pozostałych części mowy użyj „nicht”.

Wskazówka!

Aby utworzyć **przeczenie z rzeczownikiem**, **przed „ein / eine / einen”** wstawiamy „k”.

W **liczbie mnogiej** zawsze używamy „keine”.

tak ☐	nie ☐
Ich habe ein Kind.	Ich habe kein Kind.
Ich habe eine Schwester.	Ich habe keine Schwester.
Ich habe einen Bruder.	Ich habe keinen Bruder.
Ich habe drei Geschwister.	Ich habe keine Geschwister.

Ich habe eine Schwester. Ich habe keine Schwester.
Ich habe einen Bruder. Ich habe keinen Bruder.

Aby utworzyć **przeczenie z rzeczownikiem**, przed „ein / eine / einen” wstawiamy „k”.

Nein, ich habe keine Schwester. Nie, nie mam siostry.
Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem rodzaju żeńskiego**, taki jak „die Schwester”, użyj „habe” + „**keine**”.

Nein, ich habe keinen Bruder. Nie, nie mam brata.
Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem rodzaju męskiego**, taki jak „der Bruder”, użyj „habe” + „**keinen**”.

Nein, ich habe keine Geschwister. Nie, nie mam rodzeństwa.
Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem w liczbie mnogiej**, takim jak „die Geschwister”, użyj „habe” + „**keine**”.

Podsumujmy!

Aby powiedzieć, **co lub kogo mamy**, np. rodzeństwo, brata, siostrę, dzieci, musimy użyć **rodzajników w bierniku** (einen, eine, ein).

Aby powiedzieć, **czego lub kogo nie mamy**, w ten sam sposób zmieniamy słowo „kein” (keinen, keine, kein).

Hast du einen Bruder?	Nein, ich habe keinen Bruder.
Hast du eine Schwester?	Nein, ich habe keine Schwester.
Hast du ein Kind?	Nein, ich habe kein Kind.
Hast du Geschwister?	Nein, ich habe keine Geschwister.

Nein, ich habe keine Geschwister. Nie, nie mam rodzeństwa.
Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem w liczbie mnogiej** („die Geschwister”), użyj „**keine**”.

Nein, ich habe keine Schwester und ich habe keinen Bruder.
Nie, nie mam siostry i nie mam brata.

W odpowiedziach użyj **rodzajników użytych w pytaniach** („eine/einen”) i dodaj „k”.

Ich habe keine Geschwister. Nie mam rodzeństwa.

Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem w liczbie mnogiej** („die Geschwister”), użyj „**keine**”.

Ich habe einen Bruder. Mam brata. Ich habe keinen Bruder. Nie mam brata.

Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem rodzaju męskiego** („der Bruder”), użyj „**keinen**”.

Nein, ich habe **keinen** Bruder. Nie, nie mam brata.

Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem rodzaju męskiego** („der Bruder”), użyj „**keinen**”.

Nein, ich habe **keine** Schwester.

Nie, nie mam siostry.

Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem rodzaju żeńskiego** („die Schwester”), użyj „**keine**”.

Czy pamiętasz?

Znamy już **inne wyrażenia z „haben”**. Przyjrzyjmy się im i **nauczmy się je negować**.

Pytanie ☐	Odpowiedź twierdząca ☐	Odpowiedź przecząca ☐
Hast du Hunger?	Ich habe Hunger.	Ich habe keinen Hunger.
Hast du Durst?	Ich habe Durst.	Ich habe keinen Durst.
Hast du Lust auf Kaffee?	Ich habe Lust auf Kaffee.	Ich habe keine Lust auf Kaffee.

Ich habe keinen Hunger. Nie jestem głodny.

Wyraz „**der Hunger**” (w rodzaju męskim) z „**haben**” wymaga zastosowania biernika, więc „kein” przekształca się w „**keinen**”.

Ich habe keinen Hunger. Nie jestem głodny.

Wyraz „**der Hunger**” (w rodzaju męskim) z „**haben**” wymaga zastosowania biernika, więc „kein” przekształca się w „**keinen**”.

Ich habe keinen Durst. Nie jestem spragniona.

Wyraz „**der Durst**” (w rodzaju męskim) z „**haben**” wymaga zastosowania biernika, więc „kein” przekształca się w „**keinen**”.

Ich habe **keinen** Durst. Nie jestem spragniona.

Wyraz „**der Durst**” (w rodzaju męskim) z „**haben**” wymaga zastosowania biernika, więc „kein” przekształca się w „**keinen**”.

und” i „aber”

Naucz się rozumieć i stosować niemieckie spójniki

und

i

PRZYKŁAD

Ich habe einen Bruder und eine Schwester. Mam jednego brata i jedną siostrę.

Ich habe einen Bruder und eine Schwester. Mam jednego brata i jedną siostrę.

Spójnika „**und**” używamy do **połączenia** dwóch części zdania.

Wskazówka!

Spójnik „**und**” oznacza „i”; **łączy ze sobą elementy zdania**.

Ich habe eine Schwester.	Ich habe einen Bruder.	Ich habe eine Schwester und einen Bruder.
--------------------------	------------------------	--

Ich habe eine Schwester und einen Bruder.

Spójnik „und” oznacza „i”.

Spójniki takie jak „und” **łączą elementy zdania**.

Ich habe einen Bruder und eine Schwester.

Mam jednego brata i jedną siostrę.

Spójniki takie jak „und” to słowa używane do **łączenia elementów jednego zdania**.

aber

ale

PRZYKŁAD

Ich habe einen Bruder, aber keine Schwester.

Mam brata, ale nie mam siostry.

Ich habe einen Bruder, aber keine Schwester.

Mam brata, ale nie mam siostry.

Spójnik „**aber**” oznacza „**ale**” i używa się go w celu **przedstawienia różnicy**.

Spójniki takie jak „**und**” i „**aber**” nie zmieniają szyku zdania.

Wskazówka!

Spójnik „**aber**” oznacza „**ale**” i używa się go do **przedstawienia różnicy**.

Jeśli podmiot (ich) i orzeczenie (habe) są **takie same w obu częściach zdania**, można je **pomiąć** w drugiej części.

Ich habe einen Bruder. Ich habe keine
Schwester.

Ich habe einen Bruder, **aber** keine
Schwester.

Ich habe eine Schwester, aber keinen Bruder.

Obie części zdania zawierają „**ich habe**”, więc możesz je **pomiąć** w drugiej części.

Nie musisz używać „ich habe” dwa razy: „**Ich habe eine Schwester, aber (ich habe) keinen Bruder**”.

Wskazówka!

Chce Ci się **jeść**? A może **pić**? **Głodny i spragniony??**

Przećwiczmy, co powiesz, kiedy jesteś w Niemczech i umierasz z głodu!

Ich habe Hunger, **aber** keinen Durst.

(*Jestem głodna, ale nie spragniona*).

Ich habe Durst, **aber** keinen Hunger.

(*Jestem spragniony, ale nie głodny*).

Ich habe Hunger **und** Durst.

(*Jestem głodna i spragniona*).

Ich habe Hunger und Durst.

Jestem głodna i spragniona.

Czasownika „**ich habe**” używamy zarówno w stosunku do głodu, jak i pragnienia, dlatego **występuje tylko raz**.

Ich habe Hunger, aber keinen Durst.

Jestem głodna, ale nie spragniona.

Aby pokazać **różnicę**, użyj „**aber**”.

Ich habe Durst, aber keinen Hunger.

Jestem spragniony, ale nie głodny.

Zarówno „**aber**”, jak i „**und**” nie wymagają zmiany szyku zdania.

Rozwijanie biegłości językowej

Porozmawiaj o rodzeństwie

Hast du Geschwister?

Czy masz rodzeństwo?

Aby **zapytać, czy ktoś ma braci lub siostry**, możesz powiedzieć „Hast du **Geschwister?**”.

Hast du Geschwister?

Czy masz rodzeństwo?

Słowo „**Geschwister**” jest już w liczbie mnogiej i oznacza „**rodzeństwo**”.

Ich habe keine Geschwister.

Nie mam rodzeństwa.

Jeśli **nie masz braci i sióstr**, możesz powiedzieć: „Ich habe **keine Geschwister**”.

Ich habe keine Geschwister.

Nie mam rodzeństwa.

Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem w liczbie mnogiej**, takim jak „**die Geschwister**”, użyj „habe” + „**keine**”.

Ich bin Einzelkind.

Jestem jedynaczką.

Nie masz braci ani sióstr? Powiedz: „**Ich habe keine Geschwister**” lub „**Ich bin Einzelkind**”.

Ich bin **Einzelkind**.

Jestem jedynaczką.

„**Einzelkind**” to dziecko lub dorosły bez „**Geschwister**” (rodzeństwa).

Ich habe drei Brüder.

Aby powiedzieć, ile masz rodzeństwa, użyj: „**Ich habe**” + liczba + „**Brüder / Schwestern**”.

Ich habe zwei Schwestern und drei Brüder.

Mam dwie siostry i trzech braci.

Ponieważ chodzi o **więcej niż jedną siostrę i więcej niż jednego brata**, potrzebujemy form **liczby mnogiej**: „**Schwestern**” / „**Brüder**”.

Ich habe eine Schwester.

Mam jedną siostrę.

Niemiecki **biernik** używany jest w zdaniu w stosunku do **dopełnienia bliższego** (w tym przypadku: eine Schwester).

Ich habe einen Bruder.

Mam jednego brata.

„ein Bruder” (brat) przekształca się w „**einen Bruder**” (**biernik**), żeby zaznaczyć, że pełni w zdaniu funkcję **dopełnienia bliższego**

Połącz w pary.

Ich habe einen Bruder. Ich habe keinen Bruder.

Ich habe eine Schwester. Ich habe keine Schwester.

Ich habe drei Geschwister. Ich habe keine Geschwister.

Aby **zaprzeczyć** rzeczownik, **przed „ein / eine / einen”** wstawiamy „**k**”.

Ich habe **keinen** Bruder.

Nie mam brata.

Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem rodzaju męskiego**, takim jak „**der Bruder**”, użyj „habe” + „**keinen**”.

Ich habe einen Bruder und eine Schwester.
Ich habe eine Schwester, aber keinen Bruder.
Aby pokazać **różnicę**, użyj „**aber**”.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Sie, Er, Ich

Podmiot to **osoba lub rzecz wykonująca daną czynność**.

Ich habe einen Bruder und eine Schwester.

Mam jednego brata i jedną siostrę.

Kolejność **podmiot, czasownik, dopełnienie** jest powszechnie stosowana w prostych niemieckich zdaniach.

Ich habe einen Bruder und eine Schwester.

Mam jednego brata i jedną siostrę.

Czasownik „**haben**” wymaga zastosowania **dopełnienia bliższego w bierniku**: „einen Bruder” / „eine Schwester”.

einen, Bruder, eine, Schwester

Aby w języku niemieckim wyrazić posiadanie **brata lub siostry**, po „**ich habe**” używamy „**einen Bruder**” (rodzaj męski) lub „**eine Schwester**” (rodzaj żeński).

Ich habe keinen Durst.

Nie jestem spragniona.

Wyraz „**der Durst**” (w rodzaju męskim) z „**haben**” wymaga zastosowania biernika, więc „kein” przekształca się w „**keinen**”.

Ich habe **keinen** Durst.

Nie jestem spragniona.

Wyraz „**der Durst**” (w rodzaju męskim) z „**haben**” wymaga zastosowania biernika, więc „kein” przekształca się w „**keinen**”.

Ich habe Durst, aber keinen Hunger.

Jestem spragniony, ale nie głodny.

Zarówno „**aber**”, jak i „**und**” nie wymagają zmiany szyku zdania.

Nein, ich habe **keinen** Bruder.

Nie, nie mam brata.

Aby utworzyć przeczenie z **reczownikiem rodzaju męskiego** („der Bruder”), użyj „**keinen**”.

Nein, ich habe keine Schwester und ich habe keinen Bruder.

Nie, nie mam siostry i nie mam brata.

W odpowiedziach użyj **rodzajników użytych w pytaniach** („eine/einen”) i dodaj „**k**”.

Nein, ich habe **keine** Schwester.

Nie, nie mam siostry.

Aby utworzyć przeczenie z **reczownikiem rodzaju żeńskiego** („die Schwester”), użyj „**keine**”.

Ich habe keine Geschwister.

Nie mam rodzeństwa.

Aby utworzyć przeczenie z **reczownikiem w liczbie mnogiej** („die Geschwister”), użyj „**keine**”.

Ich habe eine Schwester.

Mam jedną siostrę.

Niemiecki **biernik** używany jest w zdaniu w stosunku do **dopełnienia bliższego** (w tym przypadku: eine Schwester).

Ich habe **keinen** Bruder.

Nie mam brata.

Aby utworzyć przeczenie z **rzeczownikiem rodzaju męskiego**, takim jak „**der Bruder**”, użyj „habe” + „**keinen**”.

Aby powiedzieć, ile masz rodzeństwa, użyj: „**Ich habe**” + liczba + „**Brüder / Schwestern**”.

Ich habe einen Bruder.

Mam jednego brata.

„ein Bruder” (brat) przekształca się w „**einen Bruder**” (**biernik**), żeby zaznaczyć, że pełni w zdaniu funkcję **dopełnienia bliższego**

Ich bin **Einzelkind**.

Jestem jedynaczką.

„**Einzelkind**” to dziecko lub dorosły bez „**Geschwister**” (rodzeństwa).

Ich habe keine Geschwister.

Nie mam rodzeństwa.

Jeśli **nie masz braci i sióstr**, możesz powiedzieć: „Ich habe **keine Geschwister**”.

Ich habe keine Geschwister.

Jeśli **nie masz braci i sióstr**, możesz powiedzieć: „Ich habe **keine Geschwister**”.

Ich habe keine Geschwister. Ich bin Einzelkind.

Nie mam rodzeństwa. Jestem jedynakiem.

„**Einzelkind**” to dziecko lub dorosły bez „**Geschwister**” (rodzeństwa).

Ja, ich habe Geschwister: zwei Brüder und zwei Schwestern.

Tak, mam rodzeństwo: dwóch braci i dwie siostry.

Aby powiedzieć, ile masz rodzeństwa, użyj: „**Ich habe**” + liczba + „**Brüder / Schwestern**”.

Rozdział 19

Rozmawianie o zwierzętach domowych

Poznaj słowa takie jak „Katze” i „Hund”

Hast du Haustiere?

Czy masz zwierzęta?

„**Haustiere**” jest formą liczby mnogiej rzeczownika „**Haustier**” i oznacza dosłownie „**zwierzęta domowe**”.

ie Katze, der Kater

kotka, kocur

PRZYKŁAD

Ich habe eine Katze. Mam kotkę.

Ich habe eine Katze. Mam kotkę.

Zwrotu „**Ich habe**” + „**eine Katze**” używamy w stosunku do **samicy** kota, a „**einen Kater**” w stosunku do **samca** kota.

Hast du Haustiere? - Ja, einen Kater. Er heißt Snoopy.

Kobieta mówi, że ma kocura.

Aby powiedzieć, że mamy **kocura**, używamy „ich habe” + „**einen Kater**”

„Katze” i „Kater” występują z „**haben**”, więc potrzebujemy **biernika**: „**eine Katze**” / „**einen Kater**”.

Ich habe zwei Katzen und zwei Kater. Mam dwie kotki i dwa kocury.

„**Katzen**” to forma liczby mnogiej rzeczownika „**Katze**”. „**Kater**” w liczbie mnogiej nie zmienia swojej formy.

Ich habe ...

eine Katze zwei, drei, vier Katzen
einen Kater zwei, drei, vier Kater

Rzeczowniki **rodzaju żeńskiego (die Katze)** często przyjmują **końcówkę liczby mnogiej -en**.

Ich habe drei Katzen. Mam trzy koty.

Rzeczowniki **rodzaju żeńskiego (die Katze)** często przyjmują **końcówkę liczby mnogiej -en**.

der Hund, die Hunde pies, psy

PRZYKŁAD

Ich habe einen Hund.

Mam psa.

Ich habe drei Hunde.

Mam trzy psy.

Liczba mnoga rzeczownika „Hund” to „Hunde”.

Wir haben zwei Hunde und eine Katze.

Ona mówi, że mają trzy psy. False

Kobieta mówi, że mają „zwei Hunde” i „eine Katze”: **dwa psy i kotkę**.

Ich habe einen Hund. Ich habe drei Hunde.

Ich habe eine Katze. Ich habe drei Katzen.

W liczbie mnogiej rzeczowniki **rodzaju żeńskiego** często kończą się na **-en (die Katzen)**, a **rodzaju męskiego** często kończą się na **-e (die Hunde)**.

der Hamster, die Hamster

chomik, chomiki

PRZYKŁAD

Ich habe drei Hamster.

Mam trzy chomiki.

Ich habe drei Hamster.

Mam trzy chomiki.

Liczba mnoga rzeczownika „Hamster” pozostaje taka sama: „Hamster”.

Wskazówka!

Nie ma uniwersalnej zasady tworzenia **liczby mnogiej** w języku niemieckim. Dobrą wiadomością jest jednak to, że **wszystkie rzeczowniki w liczbie mnogiej posiadają rodzajnik „die”!**

Najlepiej jest **nauczyć się formy liczby mnogiej z odpowiadającą jej formą liczby pojedynczej**.

liczba pojedyncza

die Katze

der Kater

der Hund

liczba mnoga

die Katzen

die Kater

die Hunde

die Katze die Katzen

der Hund die Hunde

der Hamster die Hamster

Rodzajnik do wyrazów w **liczbie mnogiej** to „die” – nie ma znaczenia, jakiego rodzaju jest słowo w liczbie pojedynczej.

der Vogel, die Vögel

ptak, ptaki

PRZYKŁAD

Wir haben drei Vögel.

Mamy trzy ptaki.

Wir haben drei Vögel.

Mamy trzy ptaki.

Aby wymówić formę **liczby mnogiej** rzeczownika „**Vögel**”, trzymaj usta jak przy „Vogel”, ale mocno zaokrąglij wargi.

Ich habe drei Vögel: Hansi, Bella und Bobby.

Ona ma trzy ptaki o imionach Hansi, Bella i Bobby.

W przypadku niektórych rzeczowników **liczbę mnogą** tworzymy przez dodanie **umlaut**: die Vögel. jednego psa, jedną kotkę i dwa ptaki

On ma **jednego psa** (**einen Hund**), **jedną kotkę** (**eine Katze**) i **dwa ptaki** (**zwei Vögel**).

Czasownik „lieben”

Naucz się rozmawiać o zwierzętach lub osobach, które kochasz

Ich liebe Hunde.

Kocham psy.

Kocham psy.

„**Ich liebe**” oznacza „**kocham**” (bezokolicznik: lieben).

Używając czasownika, musimy dodać do niego odpowiednią **końcówkę**: „**ich**” przyjmuje **-e**.

Liebst du Katzen?

Końcówką czasownika dla „**du**” jest „**-st**”.

„**du**” przyjmuje końcówkę **-st**, a pytanie zaczyna się od „**Liebst du...**”.

Liebst du Hamster?

Ich liebe Hamster.

ich” przyjmuje **-e**, a „**du**” przyjmuje **-st**.

Sie liebt Katzen und er liebt Hunde.

Ona kocha koty, a on kocha psy.

Er liebt Hunde und sie liebt Katzen.

On kocha psy, a ona kocha koty.

„**Er**” (on, rodzaj męski) i „**sie**” (ona, rodzaj żeński) przyjmują **tę samą końcówkę: -t**.

Sie liebt Hunde. Ich liebe Katzen.

Ona kocha psy. Ja kocham koty.

„**ich**” przyjmuje **-e**, „**er/sie/es**” przyjmuje **-t**.

Ich liebe Katzen.

Du liebst Katzen.

Er/Sie liebt Katzen.

„**ich**” przyjmuje **-e**, „**du**” przyjmuje **-st**, „**er/sie/es**” przyjmuje **-t**.

Wir lieben Hunde.

Kochamy psy.

Wir lieben Katzen.

Kochamy koty.

Czasownik nie zmienia się w formie „**wir**”.

Liebt ihr Katzen?

Czy kochacie koty?

Wir lieben Hunde. Liebt ihr auch Hunde? Kochamy psy. Czy wy też kochacie psy?
„Ihr” przyjmuje końcówkę **-t**, dokładnie tak jak **er/sie/es**.

Sie liebt Katzen. Er liebt Hunde. Liebt ihr auch Hamster?

Czasowniki występujące z „er/sie/es” i „Ihr” przyjmują tę samą końcówkę **-t**.

Mówimy zarówno „Er liebt”, jak i „Ihr liebt”.

Sie lieben Tiere.

Oni kochają zwierzęta.

Wir lieben Hunde. Sie lieben Katzen.

My kochamy psy. Oni kochają koty.

Podobnie jak w przypadku „wir” (my), tak i w przypadku „sie” (oni/one) czasownik również nie ulega zmianie.

Er / Ihr liebt Tiere.

Wir / Sie lieben Tiere.

Podobnie jak w przypadku „wir” (my), tak i w przypadku „sie” (oni/one) czasownik również nie ulega zmianie.

Ich liebe meinen Hund.

Kocham swojego psa.

Ich liebe meinen Hund.

Kocham swojego psa.

„Mein” używamy w stosunku do rzeczowników **rodzaju męskiego**. „mein Hund” to dopełnienie bliższe „liebe”, więc musimy użyć biernika: „meinen Hund”.

Ich liebe meine Katze.

Kocham swoją kotkę.

Ich liebe meine Katze.

Uwielbiam swoją kotkę.

„meine Katze” to dopełnienie bliższe czasownika „liebe”, więc musimy użyć biernika: „meine Katze”.

W języku niemieckim wiele czasowników takich jak „haben” i „lieben” wymagają zastosowania **biernika**.

Rodzajnik rodzaju męskiego „mein” zmienia się na „meinen”. Wszystkie inne rodzajniki zostają takie same.

Mianownika

mein Freund
meine Katze
mein Kind
meine Eltern

Biernik

Ich liebe **meinen** Freund.
Ich liebe **meine** Katze.
Ich liebe **mein** Kind.
Ich liebe **meine** Eltern.

Ich liebe meinen Freund.

Ona mówi, że kocha swojego chłopaka.

W przypadku **rzeczowników rodzaju męskiego** (np. „Freund”) rodzajnik „mein” zmienia się na „meinen”.

Ich liebe meine Mama.

Kocham swoją mamę.

W przypadku rzeczowników **rodzaju żeńskiego** (np. „Mama”) rodzajnik „meine” zostaje taki sam.

Ich liebe meinen Papa und meine Mama.

Kocham swojego tatę i swoją mamę.

Z „**lieben**” używamy biernika: „**meinen** Papa / **meine** Mama”.

Ich liebe ...

meinen Bruder

meine Schwester

mein Kind

Z „**lieben**” używamy biernika: „**meinen** Bruder / **meine** Schwester / **mein** Kind”

Ich liebe meine Kinder.

W przypadku rzeczowników w liczbie mnogiej (np. „Kinder”) rodzajnik „**meine**” zostaje **taki sam**.

Ich liebe meine Eltern.

Kocham swoich rodziców.

Rzeczowniki w liczbie mnogiej, takie jak „**Eltern**”, wymagają zastosowania „**meine**” (biernika), jeśli używa się ich z „**lieben**”.

Czasownik „mögen”

Rozmawianie o zwierzętach, ludziach lub rzeczach, które lubisz

Ich mag Katzen.

Lubię koty.

Zaznacz właściwe znaczenie zdania „Ich mag Katzen”.

Lubię koty.

„Ich **mag**” oznacza „**lubię**”. Jest **mniej intensywne** niż „ich **liebe**” (kocham).

Ich mag meine Freundinnen.

Lubię moje przyjaciółki.

„Mögen” to czasownik oznaczający „lubić”, ale jest **mniej intensywny** niż „lieben” (kochać).

Ich mag meine Freunde.

„**Ich**” występuje z formą „**mag**”, która pochodzi od czasownika „mögen” (lubić).

Forma „**mag**” pochodzi od **bezokolicznika** „mögen” (lubić kogoś lub coś).

Wskazówka!

W przypadku „mögen” **samogłoska „ö” w liczbie pojedynczej zmienia się na „a”**.

ich mag

Ich mag Hunde.

du magst

Magst du Kaffee?

er/sie/es mag

Er mag Apfelschorle.

Magst du Kaffee?

Lubisz kawę?

Magst du Kaffee und Kuchen?

Lubisz kawę i ciasto?

W przypadku „mögen” **samogłoska „ö” w liczbie pojedynczej zmienia się na „a”**.

Ich mag Bier.

Du magst Wein.

Zaimek „**ich**” przyjmuje formę „**mag**”, a zaimek „**du**” przyjmuje formę „**magst**”

Magst du Kaffee? - Ja, ich mag Kaffee.

Litera „ö” w „mögen” zmienia się na „a”, kiedy występuje w formie odpowiadającej zaimkowi „ich” lub „du”.

Zarówno w „**ich mag**” (ja lubię) jak i „**du magst**” (ty lubisz) literę „ö” występującą w bezokoliczniku (mögen) zmieniamy na „a”.

Sie mag Hunde und er mag Katzen.

Ona lubi psy, a on lubi koty.

Mag sie Yoga? Ja, sie mag Yoga.

Czy ona lubi jogę? – Tak, ona lubi jogę.

Zarówno w „**sie mag**” (ona lubi) i „**er mag**” (on lubi) literę „ö” występującą w bezokoliczniku (mögen) zmieniamy na „a”.

Wir mögen Hunde.

Lubimy psy.

Wir mögen Hunde.

Lubimy psy.

Jeśli czasownik występuje z „**wir**” litera „ö” **nie zmienia się**: „wir mögen”.

Mögt ihr Hunde?

Lubicie psy?

Mögt ihr Hunde? Ja, wir mögen Hunde.

Lubicie psy? – Tak, lubimy psy.

W obu **formach liczby mnogiej**, „**ihr mögt**” (wy lubicie) i „**wir mögen**” (my lubimy) utrzymujemy literę „ö”.

Ich mag meinen Freund. Mögt ihr meinen Freund?

Samogłoska „ö” zmienia się na „a” w liczbie pojedynczej, ale **nie w mnogiej**.

Litera „ö” w „mögen” **zmienia się** na „a”, kiedy występuje z **ich, du, er/sie/es**, ale **nie z wir, ihr, sie**.

Sie mögen Bier.

One lubią piwo.

Sie mögen Bier.

One lubią piwo.

Podobnie jak w przypadku „**wir**” (my) „**mögen**” **nie zmienia się** również wtedy, kiedy występuje z „**sie**” (one).

Wskazówka!

Samogłoska „ö” **zmienia się** na „a” tylko w **liczbie pojedynczej**.

W **liczbie mnogiej** z „**wir**” i „**sie**” czasownik zostaje taki sam jak bezokolicznik „mögen”; tylko z „**ihr**” zmienia się na „**mögt**”.

wir mögen

ihr mögt

sie mögen

Wir mögen Wein.

Mögt ihr Bier?

Sie mögen Katzen.

ich, du, er, sie, es mag / magst / mag

wir, ihr, sie mögen / mögt / mögen

Samogłoska występująca w „mögen” **zmienia się** na „a” tylko w **liczbie pojedynczej**.

W **formach liczby mnogiej** zostaje „ö”.

Ich mag Yoga. Mögt ihr Yoga?

Ja lubię jogę. Czy wy lubicie jogę?

Samogłoska występująca w „mögen” **zmienia się** na „a” tylko w **liczbie pojedynczej**.
W **formach liczby mnogiej** zostaje „ö”.

Wir mögen Wein.

Lubimy wino.

Aby wyrazić jako **grupa** lubienie czegoś, użyj „**wir mögen**”.

Ich mag dich.

Lubię cię.

„**mag**” pochodzi od bezokolicznika „mögen” (lubić) i jest to forma odpowiadająca pierwszej osobie liczby pojedynczej („**ich**”).

Zdania przeczące z „nicht”

Naucz się używać „nicht” w celu tworzenia przeczeń

Ich habe eine Schwester. Ich habe keine Schwester.

Ich habe einen Bruder. Ich habe keinen Bruder.

Ich habe Kinder. Ich habe keine Kinder.

Aby zaprzeczyć **rzeczownik**, **przed którym występuje „ein / eine”** lub przed którym **nie występuje żaden rodzajnik**, używamy „**kein**”.

Wskazówka!

Przeczenia „**kein**” używamy, **zaprzeczając rzeczownik** („Bruder, Schwester, Kind”) – poprzedzony przez „ein / eine”

LUB

– nie poprzedzony przez żaden rodzajnik.

ein Bruder

Ich habe **keinen** Bruder.

eine Schwester

Ich habe **keine** Schwester.

Kinder

Ich habe **keine** Kinder.

Ich habe keine Schwester, keinen Bruder und auch keine Kinder.

W celu zaprzeczenia rzeczownika z „ein / eine” lub bez rodzajnika używamy „**kein**”.

Prawda

Jeśli **zaprzeczasz rzeczownik**, „kein” (lub „keine”, „keinen” itp.) wstawiamy **przed rzeczownik**.

Ich habe keine Schwester, keinen Bruder und auch keine Kinder.

Nie mam siostry, brata, ani dzieci.

Aby **zaprzeczyć rzeczownik**, używamy „**keine**” (rodzaj żeński lub liczba mnoga), „**kein**” (rodzaj nijaki) lub „**keinen**” (rodzaj męski).

Ich mag meinen Bruder nicht.

Nie lubię swojego brata.

Ich mag meine Schwester nicht.

Nie lubię swojej siostry.

Jeśli chcemy zaprzeczyć **rzeczownik poprzedzony przez „mein”, „dein”** itp., na koniec zdania wstawiamy „**nicht**”.

Ich mag meinen Bruder nicht.

Nie lubię swojego brata.

Przeczenia „**nicht**” używamy w stosunku do **rzeczowników** z „**meine / meinen**”; „**kein**” używamy w stosunku do rzeczowników z „**eine / einen**”.

Ich mag deine Katze nicht.

Nie lubię twojej kotki.

Jeśli chcemy zaprzeczyć **rzeczownik poprzedzony przez „mein”, „dein”** itp., na koniec zdania wstawiamy „**nicht**”.

Wskazówka!

Aby zaprzeczyć **rzeczownik, przed którym występuje „mein”, „dein”** itp., używamy „**nicht**”.

Aby zaprzeczyć **rzeczownik, przed którym występuje „ein / eine”** lub **nie występuje żaden rodzajnik**, używamy „**kein**”.

mein Bruder

eine Schwester

Ich mag meinen Bruder **nicht**.

Ich habe **keine** Schwester.

Ich mag meine Tante ____ . nich

Ich habe ____ Schwester. Keine

Użyj „**nicht**” w stosunku do „**mein**” + **rzeczownik**; użyj „**kein**” w stosunku do „**ein**” + **rzeczownik**.

Ich mag meine Eltern nicht.

Nie lubię swoich rodziców.

Jeśli chcemy zaprzeczyć **rzeczownik poprzedzony przez „mein”, „dein”** itp., na koniec zdania wstawiamy „**nicht**”.

Ich mag deine Vögel nicht.

Nie lubię twoich ptaków.

Kiedy zaprzeczamy rzeczownik za pomocą „**nicht**”, przeczenie umieszczamy zazwyczaj **na końcu zdania**.

Ich mag deinen Hund **nicht**.

Nie lubię twojego psa.

Kiedy zaprzeczamy rzeczownik za pomocą „**nicht**”, przeczenie umieszczamy zazwyczaj **na końcu zdania**.

Ich habe keine Schwester, keinen Bruder und auch keine Kinder.

W celu zaprzeczenia rzeczownika z „**ein / eine**” lub bez rodzajnika używamy „**kein**”.

Jeśli **zaprzeczasz rzeczownik**, „**kein**” (lub „**keine**”, „**keinen**” itp.) wstawiamy **przed rzeczownik**.

Zdania przeczące z „**nicht**”

Naucz się używać „**nicht**” w celu tworzenia przeczeń

Ich habe eine Schwester. Ich habe keine Schwester.

Ich habe einen Bruder. Ich habe keinen Bruder.

Ich habe Kinder. Ich habe keine Kinder.

Aby zaprzeczyć **rzeczownik, przed którym występuje „ein / eine”** lub przed którym **nie występuje żaden rodzajnik**, używamy „**kein**”.

Wskazówka!

Przeczenia „**kein**” używamy, **zaprzeczając rzeczownik** („Bruder, Schwester, Kind”)

– poprzedzony przez „ein / eine”

LUB

– nie poprzedzony przez żaden rodzajnik.

ein Bruder

Ich habe **keinen** Bruder.

eine Schwester

Ich habe **keine** Schwester.

Kinder

Ich habe **keine** Kinder.

Ich habe keine Schwester, keinen Bruder und auch keine Kinder.

W celu zaprzeczenia rzeczownika z „ein / eine” lub bez rodzajnika używamy „kein”.

Jeśli **zaprzeczasz rzeczownik**, „kein” (lub „keine”, „keinen” itp.) wstawiamy **przed rzeczownik**.

Ich habe keine Schwester, keinen Bruder und auch keine Kinder.

Nie mam siostry, brata, ani dzieci.

Aby **zaprzeczyć rzeczownik**, używamy „**keine**” (rodzaj żeński lub liczba mnoga), „**kein**” (rodzaj nijaki) lub „**keinen**” (rodzaj męski).

Ich mag meinen Bruder nicht.

Nie lubię swojego brata.

Ich mag meine Schwester nicht.

Nie lubię swojej siostry.

Jeśli chcemy zaprzeczyć **rzeczownik poprzedzony przez „mein”, „dein”** itp., na koniec zdania wstawiamy „**nicht**”.

Ich mag meinen Bruder nicht.

Nie lubię swojego brata.

Przeczenia „**nicht**” używamy w stosunku do **rzeczowników z „meine / meinen”; „kein**” używamy w stosunku do rzeczowników z „**eine / einen**”.

Ich mag deine Katze nicht.

Nie lubię twojej kotki.

Jeśli chcemy zaprzeczyć **rzeczownik poprzedzony przez „mein”, „dein”** itp., na koniec zdania wstawiamy „**nicht**”.

Wskazówka!

Aby zaprzeczyć **rzeczownik, przed którym występuje „mein”, „dein”** itp., używamy „**nicht**”.

Aby zaprzeczyć **rzeczownik, przed którym występuje „ein / eine”** lub **nie występuje żaden rodzajnik**, używamy „**kein**”.

mein Bruder

Ich mag meinen Bruder **nicht**.

eine Schwester

Ich habe **keine** Schwester.

Ich mag meine Tante ____ . nich

Ich habe ____ Schwester. Keine

Użyj „**nicht**” w stosunku do „**mein**” + **rzeczownik**; użyj „**kein**” w stosunku do „**ein**” + **rzeczownik**.

Ich mag meine Eltern nicht.

Nie lubię swoich rodziców.

Jeśli chcemy zaprzeczyć **rzeczownik poprzedzony przez „mein”, „dein”** itp., na koniec zdania wstawiamy **„nicht”**.

Ich mag deine Vögel nicht.

Nie lubię twoich ptaków.

Kiedy zaprzeczamy rzeczownik za pomocą **„nicht”**, przeczenie umieszczamy zazwyczaj **na końcu zdania**.

Ich mag deinen Hund nicht.

Nie lubię twojego psa.

Kiedy zaprzeczamy rzeczownik za pomocą **„nicht”**, przeczenie umieszczamy zazwyczaj **na końcu zdania**.

Zdania przeczące z „nicht”

Naucz się używać „nicht” w celu tworzenia przeczeń

Ich habe eine Schwester. Ich habe keine Schwester.

Ich habe einen Bruder. Ich habe keinen Bruder.

Ich habe Kinder. Ich habe keine Kinder.

Aby zaprzeczyć **rzeczownik, przed którym występuje „ein / eine”** lub przed którym **nie występuje żaden rodzajnik**, używamy **„kein”**.

Wskazówka!

Przeczenia **„kein”** używamy, **zaprzeczając rzeczownik** („Bruder, Schwester, Kind”)

– poprzedzony przez „ein / eine”

LUB

– nie poprzedzony przez żaden rodzajnik.

ein Bruder

Ich habe **keinen** Bruder.

eine Schwester

Ich habe **keine** Schwester.

Kinder

Ich habe **keine** Kinder.

Ich habe keine Schwester, keinen Bruder und auch keine Kinder.

W celu zaprzeczenia rzeczownika z „ein / eine” lub bez rodzajnika używamy **„kein”**.

Jeśli **zaprzeczasz rzeczownik**, **„kein”** (lub „keine”, „keinen” itp.) wstawiamy **przed rzeczownik**.

Ich habe keine Schwester, keinen Bruder und auch keine Kinder.

Nie mam siostry, brata, ani dzieci.

Aby **zaprzeczyć rzeczownik**, używamy **„keine”** (rodzaj żeński lub liczba mnoga), **„kein”** (rodzaj nijaki) lub **„keinen”** (rodzaj męski).

Ich mag meinen Bruder nicht.

Nie lubię swojego brata.

Ich mag meine Schwester nicht.

Nie lubię swojej siostry.

Jeśli chcemy zaprzeczyć **rzeczownik poprzedzony przez „mein”, „dein”** itp., na koniec zdania wstawiamy **„nicht”**.

Ich mag meinen Bruder nicht.

Nie lubię swojego brata.

Przeczenia **„nicht”** używamy w stosunku do **rzeczowników z „meine / meinen”**; **„kein”** używamy w stosunku do rzeczowników z **„eine / einen”**.

Ich mag deine Katze nicht.

Nie lubię twojej kotki.

Jeśli chcemy zaprzeczyć **rzeczownik poprzedzony przez „mein”, „dein”** itp., na koniec zdania wstawiamy **„nicht”**.

Wskazówka!

Aby zaprzeczyć **rzeczownik, przed którym występuje „mein”, „dein”** itp., używamy **„nicht”**.

Aby zaprzeczyć **rzeczownik, przed którym występuje „ein / eine”** lub **nie występuje żaden rodzajnik**, używamy **„kein”**.

mein Bruder

eine Schwester

Ich mag meinen Bruder **nicht**.

Ich habe **keine** Schwester.

Ich mag meine Tante ____ . nich

Ich habe ____ Schwester. Keine

Użyj **„nicht”** w stosunku do **„mein” + rzeczownik**; użyj **„kein”** w stosunku do **„ein” + rzeczownik**.

Ich mag meine Eltern nicht.

Nie lubię swoich rodziców.

Jeśli chcemy zaprzeczyć **rzeczownik poprzedzony przez „mein”, „dein”** itp., na koniec zdania wstawiamy **„nicht”**.

Ich mag deine Vögel nicht.

Nie lubię twoich ptaków.

Kiedy zaprzeczamy rzeczownik za pomocą **„nicht”**, przeczenie umieszczamy zazwyczaj **na końcu zdania**.

Ich mag deinen Hund **nicht**.

Nie lubię twojego psa.

Kiedy zaprzeczamy rzeczownik za pomocą **„nicht”**, przeczenie umieszczamy zazwyczaj **na końcu zdania**.

Wskazówka!

Przeczenia **„kein”** używamy, **zaprzeczając rzeczownik** („Bruder, Schwester, Kind”)

– poprzedzony przez **„ein / eine”**

LUB

– nie poprzedzony przez żaden rodzajnik.

ein Bruder

eine Schwester

Kinder

Ich habe **keinen** Bruder.

Ich habe **keine** Schwester.

Ich habe **keine** Kinder.

Ich habe keine Schwester, keinen Bruder und auch keine Kinder.

Nie mam siostry, brata, ani dzieci.

Aby **zaprzeczyć rzeczownik**, używamy **„keine”** (rodzaj żeński lub liczba mnoga), **„kein”** (rodzaj nijaki) lub **„keinen”** (rodzaj męski).

Ich mag meinen Bruder nicht.

Nie lubię swojego brata.

Wskazówka!

Aby zaprzeczyć **rzeczownik**, przed którym występuje „mein”, „dein” itp., używamy „**nicht**”.

Aby zaprzeczyć **rzeczownik**, przed którym występuje „ein / eine” lub nie występuje **żaden rodzajnik**, używamy „**kein**”.

mein Bruder
eine Schwester

Ich mag meinen Bruder **nicht**.
Ich habe **keine** Schwester.

Użyj „**nicht**” w stosunku do „**mein**” + **rzeczownik**; użyj „**kein**” w stosunku do „**ein**” + **rzeczownik**.

Rozwijanie biegłości językowej

Naucz się rozmawiać o zwierzętach lub osobach, które kochasz lub nienawidzisz

Welche Tiere magst du?

Które zwierzęta lubisz?

Aby zapytać, których zwierząt ktoś **nie lubi**, użyj: „**Welche Tiere magst du nicht?**”.

Welche Tiere magst du?

Które zwierzęta lubisz?

W przypadku zaimka „du” litera „ö” w „mögen” zmienia się na „a”: „**Magst du...?**”.

Ich mag Pferde.

Lubię konie.

W przypadku „mögen” **samogłoska „ö” w liczbie pojedynczej zmienia się na „a”**: **ich mag**.

Ich mag Hunde.

Lubię psy.

W przypadku „mögen” **samogłoska „ö” w liczbie pojedynczej zmienia się na „a”**: **ich mag**.

Ich **mag** Hamster.

Lubię chomiki.

Zaimek „**ich**” wstępuje z „**mag**”.

Welche Tiere magst du? zwierzęta, które lubię

Welche Tiere magst du nicht? zwierzęta, których nie lubię

Twierdzące: „Welche Tiere magst du?”. **Przeczące**: „Welche Tiere magst du nicht?”

Welche Tiere magst du nicht?

Których zwierząt nie lubisz?

Ich mag keine Hunde.

Nie lubię psów.

Aby zaprzeczyć **rzeczownik**, przed którym **nie występuje żaden rodzajnik**, używamy „**kein**” (Hunde -> keine Hunde).

Ich mag keine Katzen.

Nie lubię kotów.

Aby zaprzeczyć **rzeczownik, przed którym nie występuje żaden rodzajnik**, używamy „**kein**” (Katzen -> keine Katzen).

Ich mag **keine** Katzen.

Nie lubię kotów.

Aby zaprzeczyć **rzeczownik, przed którym nie występuje żaden rodzajnik**, używamy „**kein**” (Katzen -> keine Katzen).

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Wir lieben Hunde. Sie lieben Katzen.

My kochamy psy. Oni kochają koty.

Podobnie jak w przypadku „**wir**” (my), tak i w przypadku „**sie**” (oni/one) czasownik również nie ulega zmianie.

Wir lieben Hunde. Liebt ihr auch Hunde?

Kochamy psy. Czy wy też kochacie psy?

„**Ihr**” przyjmuje końcówkę **-t**, dokładnie tak jak **er/sie/es**.

Sie liebt Katzen. Er liebt Hunde. Liebt ihr auch Hamster?

Czasowniki występujące z „**er/sie/es**” i „**ihr**” przyjmują tę samą końcówkę **-t**.

Mówimy zarówno „**Er liebt**”, jak i „**Ihr liebt**”.

Welche Tiere magst du nicht?

Których zwierząt nie lubisz?

Ich mag **keine** Katzen.

Nie lubię kotów.

Aby zaprzeczyć **rzeczownik, przed którym nie występuje żaden rodzajnik**, używamy „**kein**” (Katzen -> keine Katzen).

Ich habe drei Hamster.

Mam trzy chomiki.

Liczba mnoga rzeczownika „Hamster” pozostaje taka sama: „**Hamster**”.

Ich habe drei Vögel: Hansi, Bella und Bobby.

Ona ma trzy ptaki o imionach Hansi, Bella i Bobby.

W przypadku niektórych rzeczowników **liczbę mnogą** tworzymy przez dodanie **umlaut**: die Vögel. jednego psa, jedną kotkę i dwa ptaki Ich habe

On ma **jednego psa (einen Hund)**, **jedną kotkę (eine Katze)** i **dwa ptaki (zwei Vögel)**.

Wir haben drei Vögel.

Mamy trzy ptaki.

Aby wymówić formę **liczby mnogiej** rzeczownika „**Vögel**”, trzymaj usta jak przy „Vogel”, ale mocno zaokrąglij wargi.

Ich **mag** dich.

Lubię cię.

„**mag**” pochodzi od bezokolicznika „mögen” (lubić) i jest to forma odpowiadająca pierwszej osobie liczby pojedynczej („**ich**”).

Ich mag meinen Freund. Mögt ihr meinen Freund?

Samogłoska „ö” zmienia się na „a” w liczbie pojedynczej, ale **nie w mnogiej**.

Litera „**ö**” w „mögen” **zmienia się** na „**a**”, kiedy występuje z **ich, du, er/sie/es**, ale **nie z wir, ihr, sie**.

Wir mögen Wein.

Lubimy wino.

Aby wyrazić jako **grupa** lubienie czegoś, użyj „**wir mögen**”.

Mag sie Yoga? Ja, sie mag Yoga.

Czy ona lubi jogę? – Tak, ona lubi jogę.

Zarówno w „**sie mag**” (ona lubi) i „**er mag**” (on lubi) literę „**ö**” występującą w bezokoliczniku (mögen) zmieniamy na „**a**”.

Ich liebe meinen Papa und meine Mama.

Kocham swojego tatę i swoją mamę.

Z „**lieben**” używamy biernika: „**meinen** Papa / **meine** Mama”.

Ich liebe meine Eltern.

Kocham swoich rodziców.

Rzeczowniki w liczbie mnogiej, takie jak „**Eltern**”, wymagają zastosowania „**meine**” (biernika), jeśli używa się ich z „**lieben**”.

Ich liebe meine Kinder.

W przypadku rzeczowników w liczbie mnogiej (np. „Kinder”) rodzajnik „**meine**” zostaje **taki sam**.

Ich liebe meine Mama.

Kocham swoją mamę.

W przypadku rzeczowników **rodzaju żeńskiego** (np. „Mama”) rodzajnik „**meine**” zostaje taki sam.

Ich mag deine Vögel nicht.

Nie lubię twoich ptaków.

Kiedy zaprzeczamy rzeczownik za pomocą „**nicht**”, przeczenie umieszczamy zazwyczaj **na końcu zdania**.

Ich mag deinen Hund nicht.

Nie lubię twojego psa.

Kiedy zaprzeczamy rzeczownik za pomocą „**nicht**”, przeczenie umieszczamy zazwyczaj **na końcu zdania**.

Ich mag meine Eltern nicht.

Nie lubię swoich rodziców.

Jeśli chcemy zaprzeczyć **rzeczownik poprzedzony przez „mein”, „dein”** itp., na koniec zdania wstawiamy „**nicht**”.

Rozdział 20

Rozmawianie o wizytach rodzinnych

Opowiedz, jak często odwiedzasz swoją rodzinę

die Familie

rodzina

Das ist meine Familie.

Przedstawia swoją rodzinę.

On używa „**meine**” z „**Familie**”, ponieważ „**die Familie**” jest rzeczownikiem rodzaju żeńskiego. Das ist meine Familie.

To jest moja rodzina.

Akcent w słowie „Familie” pada na **pierwsze „i”**: „Familie”.

besuchen

odwiedzać

Ich besuche meine Familie oft.
Często odwiedzam swoją rodzinę.

Czasownik „**besuchen**” (odwiedzać) jest regularny: „ich besuche”. Rzeczownik „**die Familie**” jest **rodzaju żeńskiego**, więc musimy użyć „**meine**”.

Ich besuche meine Familie oft.
Często odwiedzam swoją rodzinę.

Wyraz „**oft**” oznacza „często” i umieszcza się go **na końcu** zdania, żeby **podkreślić przekaz**.

Ich besuche meine Familie gern.

Aby powiedzieć, że coś **lubi**, musi użyć „**gern**”. Aby powiedzieć, że czegoś **nie lubi**, musi użyć „**nicht gern**”.

Ich besuche meine Familie nicht gern.
Nie lubię odwiedzać swojej rodziny.

Aby zaprzeczyć **przysłówki** typu „**gern**”, używamy „**nicht**”.

Ich besuche meine Familie nicht gern.

Nie lubię odwiedzać swojej rodziny.

Przeczenie „**nicht**” **występuje** przed przysłówkiem: „**nicht gern**”.

Ich besuche meine Familie gern. Lubię odwiedzać swoją rodzinę.

Ich besuche meine Familie nicht gern. Nie lubię odwiedzać swojej rodziny.

Przeczenia „**nicht**” używamy w odniesieniu do **przysłówek** takich jak „**gern**” lub „**oft**”. „**nicht**” występuje przed przysłówkiem.

Ich besuche meine Familie gern.

Lubię odwiedzać swoją rodzinę.

Aby powiedzieć „**lubię odwiedzać**”, z „**besuchen**” używamy przysłówka „**gern**”.

Umieszczenie go na **końcu** zdania, **podkreśla przekaz**.

Ich besuche meine Familie nicht gern.

Nie lubię odwiedzać swojej rodziny.

Przeczenie „**nicht**” **występuje** przed przysłówkiem: „**nicht gern**”.

Ich **besuche** meine Familie nicht gern.

Nie lubię odwiedzać swojej rodziny.

Aby powiedzieć „**nie lubię odwiedzać**”, z „**besuchen**” używamy „**nicht gern**”.

Umieszczenie zwrotu na **końcu** zdania, **podkreśla przekaz**.

Zaimki osobowe w bierniku (liczba pojedyncza)

Przećwicz używanie zaimków osobowych w bierniku

Ich liebe dich!

Kocham cię!

ch liebe dich!

Kocham cię!

„**Ich**” odnosi się do osoby, która kogoś kocha, a „**dich**” do osoby, która jest kochana.

Wskazówka!

Czasowniki „**lieben**” i „**besuchen**” wymagają zastosowania **biernika** w stosunku do osoby, która jest kochana, odwiedzana itp.

Zaimek osobowy (podmiot)

ich
du
er
sie
es

Zaimek osobowy w bierniku (dopelnienie)

mich (*mnie*)
dich (*ciebie/cię*)
ihn (*jego/go*)
sie (*ją*)
es (*je*)

Er liebt mich.

On mnie kocha.

Er liebt **mich**! To oznacza: „On **mnie** kocha”.„Er” odnosi się do osoby, która kogoś kocha, a „**mich**” do osoby, która jest kochana.**Dopasuj zaimek osobowy do odpowiadającej mu formy w bierniku.**

ich mich

du dich

W bierniku zaimek osobowy „**ich**” zmienia się na „**mich**”, a „**du**” zmienia się na „**dich**”.**Sie liebt ihn.**

Ona go kocha.

Sie liebt ihn.

Ona go kocha.

„**Sie**” odnosi się do osoby, która kogoś kocha, a „**ihn**” do osoby, która jest kochana.**Er liebt sie.**

On ją kocha.

Er liebt sie. Sie liebt ihn.

On ją kocha. Ona go kocha.

W bierniku zaimek osobowy „**er**” zmienia się na „**ihn**”, natomiast „**sie**” zostaje taki sam.

Dopasuj zaimek osobowy do odpowiadającej mu formy w bierniku.

ich mich

sie sie

er ihn

W **bierniku** zaimek „**ich**” zmienia się na „**mich**”, „**er**” zmienia się na „**ihn**”, a „**sie**” pozostaje taki sam.**Wskazówka!****Dopelnienie w bierniku „otrzymuje”** czynność wykonywaną przez podmiot, w tym przypadku chodzi o **miłość** ☐.**Podmiot**

Ich
Sie
Er

Orzeczenie

liebe
liebt
liebt

Dopelnienie bliższe

dich.
ihn.
mich.

Er liebt **dich**!Zaimek „**dich**” jest w bierniku.**Dopelnienie w bierniku** to osoba lub rzecz będąca **odbiorcą czynności**, w tym przypadku chodzi o **miłość**.

Er besucht mich.

On mnie odwiedza.

„Er” to podmiot (**osoba odwiedzająca**), więc nie ulega zmianie, a „mich” (**osoba odwiedzana**) jest w bierniku.

Ich besuche ihn.

Odwiedzam go.

„Ich” to podmiot (**osoba odwiedzająca**), więc nie ulega zmianie, a „ihn” (**osoba odwiedzana**) jest w bierniku.

Ich mag dich.

Lubię cię.

Czasownik „mögen” (lubić) w bierniku zmienia „du” na „dich”.

Sie besucht ihn.

Er besucht sie.

Czasownik „besuchen” (odwiedzać) w bierniku zmienia „er” na „ihn”.

Besuchst du mich?

Odwiedzisz mnie?

Czasownik „besuchen” (odwiedzać) w bierniku zmienia „ich” na „mich”.

Laura mag ihn.

Laura go lubi.

Kiedy czasownik taki jak „lieben” wymaga zastosowania biernika, zaimek „er” zmienia się na „ihn”.

Magst du mich?

Lubisz mnie?

Czasownik „mögen” (lubić) w bierniku zmienia „ich” na „mich”.

Ich liebe dich nicht.

Nie kocham cię.

Zaimek „du” zmienia się na „dich”, ponieważ **osoba, która jest kochana** musi być w **bierniku**.

Magst du mich?

Lubisz mnie?

Zaimek „ich” zmienia się na „mich”, ponieważ **osoba, która jest lubiana** musi być w **bierniku**.

Przysłówki częstotliwości

Powiedz, jak często ktoś coś robi

Ich besuche oft meine Familie.

Ona często odwiedza swoją rodzinę.

Przysłówek „oft” określa częstotliwość robienia czegoś.

Ich besuche ihn oft.

Często go odwiedzam.

Sie besucht mich oft.

Ona często mnie odwiedza.

Przysłówki takie jak „oft” muszą wystąpić **po** dopełnieniu w bierniku „mich”.

Wskazówka!

Następujące **przysłówki częstotliwości** określają, jak często ktoś coś robi:

oft

często

manchmal

czasami

selten

rzadko

nie

nigdy

Ich besuche meine Familie nie.

Nigdy nie odwiedzam swojej rodziny.

Ich besuche meine Familie nie.

Nigdy nie odwiedzam swojej rodziny.

Przysłówki częstotliwości zwykle umieszcza się **po czasowniku** lub, jak w tym przypadku, **na końcu** w celu podkreślenia.

Sie besucht mich selten.

Ona rzadko mnie odwiedza.

Sie besuchen mich selten. rzadko

Sie besuchen mich nie. Nigdy

Przysłówki takie jak „**selten**” lub „**nie**” muszą wystąpić **po** dopełnieniu w bierniku „**mich**”.

Sie besuchen mich selten.

Oni rzadko mnie odwiedzają.

Przysłówki takie jak „**selten**” muszą wystąpić **po** dopełnieniu w bierniku „**mich**”.

Wskazówka!

Przysłówki częstotliwości zazwyczaj umieszcza się **po czasowniku** lub **na końcu** zdania.

Jednak przysłówki muszą wystąpić **po dopełnieniu w bierniku**, takim jak „mich”, „dich” czy „ihn”.

Ich besuche **oft** meinen Vater.

po czasowniku

Ich besuche meinen Vater **oft**.

na końcu zdania w celu podkreślenia

Ich besuche ihn **oft**.

po dopełnieniu w bierniku

Hans besucht mich selten.

Hans rzadko mnie odwiedza.

Przysłówki takie jak „**selten**” muszą wystąpić **po** dopełnieniu w bierniku takim jak „**mich**”.

Ich besuche oft meinen Vater. | Ich besuche meinen Vater oft.

Oba zdania są poprawne.

Przysłówki częstotliwości można umieścić **po czasowniku** lub **na końcu** zdania.

Ich besuche sie manchmal.

Czasami ją odwiedzam.

oft często

manchmal czasami

nie nigdy

„**Wie oft?**” pyta o **częstotliwość** wykonywania jakiejś

czynności: **oft** (często), **selten** (rzadko), **nie** (nigdy).

manchmal

Przysłówki takie jak „**manchmal**” muszą wystąpić **po** dopełnieniu w bierniku takim jak „**mich**”.

Ich besuche sie manchmal.

Czasami ich odwiedzam.

Przysłówki takie jak „**manchmal**” muszą wystąpić **po** dopełnieniu w bierniku takim jak „**sie**”.

Mówienie o częstotliwości robienia czegoś

Powiedz, jak często odwiedzasz swoją rodzinę

Ich besuche sie einmal pro Woche.

Odwiedzam ich raz w tygodniu.

Er besucht mich **einmal pro Woche**.

Kiedy mówisz „**einmal pro Woche**”, coś dzieje się **raz w ciągu tygodnia**.

Ich besuche sie einmal pro Woche.

Odwiedzam ją raz na tydzień.

W języku niemieckim w celu określenia **częstotliwości jakiegoś zdarzenia**, używamy przyimka „**pro**”.

Wskazówka!

Na pytanie „Wie oft...?” można odpowiedzieć za pomocą określnika częstotliwości („**einmal, zweimal, dreimal...**”) z przyimkiem „**pro**” i dołączonym przedziałem czasu („**Woche / Monat / Jahr**”).

Meine Oma besucht mich **zweimal pro Woche**.

Moja babcia odwiedza mnie dwa razy w tygodniu.

Ich besuche meine Großeltern **einmal pro Monat**.

Odwiedzam swoich dziadków raz w miesiącu.

Hans besucht Jana **dreimal pro Jahr**.

Hans odwiedza Janę trzy razy w roku.

Sie besucht mich zweimal pro Monat.

Ona odwiedza mnie dwa razy w miesiącu.

Hanna besucht ihn zweimal pro Monat.

Hanna odwiedza go dwa razy w miesiącu.

Między „zwei” i „mal” **nie ma przerwy**: „**zweimal**” to jeden wyraz.

Er besucht mich zweimal pro Monat.

On odwiedza mnie dwa razy w miesiącu.

Ponieważ odnosimy się do „**dwóch razy**”, używamy „**zweimal**”. Gdyby chodziło tylko o jeden raz, powiedzielibyśmy „**einmal**”.

Ich besuche meine Großeltern dreimal pro Jahr.

Odwiedzam swoich dziadków trzy razy w roku.

Ich besuche meine Großeltern dreimal pro Jahr.

Odwiedzam swoich dziadków trzy razy w roku.

Litery „**ei**” w „**dreimal**” brzmią jak „**ei**” w „**nein**”. Litera „**h**” w „**Jahr**” jest niema.

Ich besuche meine Großeltern dreimal pro Jahr .

Odwiedzam swoich dziadków trzy razy w roku.

Wyrażenie „**dreimal pro Jahr**” oznacza „trzy razy w roku” i w celu **podkreślenia** występuje na **końcu**.

„**einmal**” (1x), „**zweimal**” (2x) i „**dreimal**” (3x) określają **wystąpienia** lub **powtórzenia** różnych czynności.

Wskazówka!

Przysłowki częstotliwości można również modyfikować za pomocą „**nicht**” (*nie*), „**zu**” (*zbyt*) lub „**so gut wie**” (*właściwie*).

Er besucht mich **nicht oft**.

On nie odwiedza mnie często.

Du besuchst mich **zu selten**.
Odwiedzasz mnie zbyt rzadko.
Ich besuche meine Familie **so gut wie nie**.
Właściwie nie odwiedzam swojej rodziny.

Er besucht mich nicht oft.

On nie odwiedza mnie często.

Er besucht mich nicht oft.

On nie odwiedza mnie często.

W celu zaprzeczenia przysłówka „oft” wstawiamy **przed** niego „nicht”: „nicht oft”.

Du besuchst mich zu selten.

Odwiedzasz mnie zbyt rzadko.

Du besuchst mich zu selten.

Odwiedzasz mnie zbyt rzadko.

Przysłówek „**zu selten**” oznacza, że coś nie zdarza się wystarczająco często, co sugeruje, że nie jesteśmy z tego zadowoleni.

Ich besuche meine Familie so gut wie nie.

Właściwie nigdy nie odwiedzam swojej rodziny.

Ich besuche meine Familie so gut wie nie.

Właściwie nigdy nie odwiedzam swojej rodziny.

Wyrażenie „**so gut wie nie**” sugeruje wyjątkową rzadkość, porównywalną z niemal nigdy niewystępującą.

nicht oft nieczęsto

zu selten zbyt rzadko

so gut wie nie właściwie nigdy

Te zwroty dostarczają **dodatkowych informacji** na

temat **częstotliwości** lub **rzadkości** występowania danej czynności.

Ich besuche meine Familie **zu selten**.

Odwiedzam swoją rodzinę zbyt rzadko.

Aby powiedzieć, że coś nie zdarza się wystarczająco często, **przed „selten”** wstawiamy „zu”: „**zu selten**”.

Ich besuche meine Großeltern dreimal pro Jahr.

Odwiedzam swoich dziadków trzy razy w roku.

Litery „ei” w „dreimal” brzmią jak „ei” w „nein”. Litera „h” w „Jahr” jest niema.

Zaimki w bierniku (liczba mnoga)

Przećwicz używanie zaimków osobowych w bierniku

Besucht ihr uns bald?

Odwiedzicie nas wkrótce?

Besucht ihr uns bald?

Odwiedzicie nas wkrótce?

Zaimek „**ihr**” odnosi się do osób odwiedzających, a „**uns**” do osób odwiedzanych.

Wskazówka!

Zaimki osobowe w liczbie mnogiej w bierniku to „**uns**” (nam/nas), „**euch**” (wam/was), „**sie**” (ich/im/je).

Besucht ihr **uns** bald? Ja, wir besuchen **euch** bald.

Odwiedzicie **nas** wkrótce? Tak, odwiedzimy **was** wkrótce.

Wir besuchen **sie** bald.
Odwiedzimy **ich** wkrótce.

Kommt **uns** besuchen!
To oznacza: „Odwiedźcie **nas!**”.

W bierniku zaimek osobowy „**wir**” zmienia się na „**uns**”.

Ich liebe euch!

Kocham was!

Ich liebe euch!

Kocham was!

W bierniku zaimek osobowy „**ihr**” zmienia się na „**euch**”.

wir uns

ihr euch

W bierniku zaimek osobowy „**wir**” zmienia się na „**uns**”, a „**ihr**” zmienia się na „**euch**”.

Ich besuche sie oft.

Często ich odwiedzam.

Aída liebt sie.

Aída ich kocha.

Aby powiedzieć, że Aída kocha **więcej niż jedną osobę**, musi użyć „**sie**” (ich) w bierniku.

Przypomnienie!

Zaimki osobowe w bierniku to „odbiorcy” czynności wykonywanych przez podmiot.

Podmiot	Orzeczenie	Dopełnienie bliższe
Klara	liebt	uns. (Klara nas kocha).
Wir	besuchen	euch. (Odwiedzamy was).
Noah	mag	sie. (Noah ich lubi).

Ich mag euch.

Lubię was.

„**Ich**” to podmiot lubiący „**euch**”, jako dopełnienie bliższe czasownika „mögen”.

Sie lieben sie.

Oni ich kochają.

Zarówno w stosunku do osób kochających, jak i kochanych, używamy „**sie**”.

Besucht uns bald!

Odwiedźcie nas wkrótce!

Forma „**uns**” to dopełnienie w bierniku określające **osoby, które będą odwiedzane**.

wir uns

ihr euch

sie się

Zaimki osobowe w liczbie mnogiej w bierniku to „uns” (nam/nas), „**euch**” (wam/was), „**sie**” (ich/im/je).

Ich mag euch.

Lubię was.

Używając czasownika „mögen”, musimy wspomnieć osobę, która lubi („**Ich**”) i osoby, które są lubiane („**euch**”).

Gerd liebt **uns**.

Gerd nas kocha.

„**Gerd**” to podmiot (osoba, która kocha), a „**uns**” (nas) to dopełnienie (osoby, które są kochane).

Besuchst du sie oft?

Często ich odwiedzasz?

Należy użyć „**sie**”, ponieważ **osoby, które odwiedzamy** muszą wystąpić w **bierniku**.

Ich mag **euch** nicht.

Nie lubię was.

Należy użyć „**euch**”, ponieważ **osoby, których nie lubimy** muszą wystąpić w **bierniku**.

Gerd liebt **uns**.

Gerd nas kocha.

„**Gerd**” to podmiot (osoba, która kocha), a „**uns**” (nas) to dopełnienie (osoby, które są kochane).

Rozumienie relacji rodzinnych

Wysłuchaj krótkich wypowiedzi na temat wizyt rodzinnych

Ich heiße Lisa und ich liebe meine Familie sehr. Ich besuche sie gern, weil sie mir sehr wichtig ist.

Mam na imię Lisa i bardzo kocham swoją rodzinę. Lubię ich odwiedzać, ponieważ są dla mnie bardzo wa

Lisa lubi odwiedzać swoją rodzinę.

Lisa powiedziała, że **lubi odwiedzać** swoją rodzinę: „Ich besuche sie **gern**”.

Ich liebe meine Familie. Ich besuche sie gern.

Lubię ich odwiedzać.

Czasowniki „**lieben**” i „**besuchen**” nie mogą występować samodzielnie i wymagają zastosowania **dopełnienia bliższego**, jak „meine Familie” i „sie”.

Ich besuche meine Großeltern sehr oft. Sie wohnen in der Nähe, nicht weit von uns entfernt. Ich liebe meine Großeltern!

Bardzo często odwiedzam swoich dziadków. Mieszkają w pobliżu, niedaleko nas. Kocham swoich dziadków!

Jak często Lisa odwiedza swoich dziadków?

bardzo często

Lisa powiedziała, że **bardzo często** odwiedza swoich dziadków: „**sehr oft**”.

Lisa liebt ihre Großeltern. Sie besucht sie sehr oft.

Lisa kocha swoich dziadków. Bardzo często ich odwiedza.

Forma „**sie**” odnosi się do dopełnienia – „jej dziadków” („ihre Großeltern”).

Ich besuche meine Cousine leider nicht oft. Sie wohnt in einer anderen Stadt und wir können uns nur selten treffen.

Niestety nie odwiedzam często swojej kuzynki. Mieszka w innym mieście i rzadko się widzimy.

Lisa powiedziała, że **nie odwiedza swojej kuzynki zbyt często**: „Ich besuche meine Cousine leider **nicht oft**”.

Sie wohnt in einer anderen Stadt. Wir können uns nur **selten** treffen.

Ona mieszka w innym mieście. Rzadko możemy się spotykać.

Lisa powiedziała, że **rzadko** się spotykają: „**selten**”.

Meine Tante und meinen Onkel sehe ich so gut wie nie. Sie leben in Dänemark und ich besuche sie leider zu selten.

Prawie nigdy nie widuję cioci i wujka. Mieszkają w Danii i niestety rzadko ich odwiedzam.

prawie nigdy

Lisa **prawie nigdy** nie widuje cioci i wujka: „**so gut wie nie**”.

Meine Tante und meinen Onkel sehe ich **so gut wie nie**.

Prawie nigdy nie widuję cioci i wujka.

Wyrażenie „**so gut wie nie**” oznacza, że coś zdarza się rzadko lub prawie nigdy.

Rozwijanie biegłości językowej

Powiedz, jak często widzisz się ze swoją rodziną

Rozwijanie biegłości językowej

Powiedz, jak często widzisz się ze swoją rodziną

Wie oft besuchst du deine Familie?

Jak często odwiedzasz swoją rodzinę?

Aby zapytać kogoś, jak często się z kimś widuje, zapytaj: „**Wie oft besuchst du...?**”.

Wie oft besuchst du deine Familie?

Jak często odwiedzasz swoją rodzinę?

„**Wie oft?**” pyta o **częstotliwość** wykonywania jakiejś czynności: **oft** (często), **selten** (rzadko), **nie** (nigdy).

Ich **besuche** meine Familie nie.

Nigdy nie odwiedzam swojej rodziny.

Mówiąc o sobie (**ich**), powiedz „**besuche**”.

Ich besuche meine Familie nur manchmal.

Odwiedzam swoją rodzinę tylko czasami.

Przysłówek „**manchmal**” określa **sporadyczne** czynności lub zdarzenia, a nie regularne lub częste.

Ich besuche meine Familie nur manchmal.

Odwiedzam swoją rodzinę tylko czasami.

Przysłówek „**manchmal**” określa **sporadyczne** czynności lub zdarzenia, a nie regularne lub częste.

Ich besuche sie **so gut wie nie**.

Prawie nigdy ich nie odwiedzam.

Wyrażenie „**so gut wie nie**” oznacza, że coś zdarza się rzadko lub prawie nigdy.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Ich besuche oft meinen Vater. | Ich besuche meinen Vater oft.

Oba zdania są poprawne.

Przysłówki częstotliwości można umieścić **po czasowniku** lub **na końcu** zdania.

manchmal

Przysłówki takie jak „**manchmal**” muszą wystąpić **po** dopełnieniu w bierniku takim jak „**mich**”.

Hans besucht mich selten.

Hans rzadko mnie odwiedza.

Przysłówki takie jak „**selten**” muszą wystąpić **po** dopełnieniu w bierniku takim jak „**mich**”.

Ich besuche sie manchmal.

Czasami ich odwiedzam.

Przysłówki takie jak „**manchmal**” muszą wystąpić **po** dopełnieniu w bierniku takim jak „**sie**”.

Besucht uns bald!

Odwiedźcie nas wkrótce!

Forma „**uns**” to dopełnienie w bierniku określające **osoby, które będą odwiedzane**.

Sie lieben sie.

Oni ich kochają.

Zarówno w stosunku do osób kochających, jak i kochanych, używamy „**sie**”.

Ich mag **euch** nicht.

Nie lubię was.

Należy użyć „**euch**”, ponieważ **osoby, których nie lubimy** muszą wystąpić w **bierniku**.

Ich besuche sie **so gut wie nie**.

Prawie nigdy ich nie odwiedzam.

Wyrażenie „**so gut wie nie**” oznacza, że coś zdarza się rzadko lub prawie nigdy.

Wie oft besuchst du deine Familie?

Jak często odwiedzasz swoją rodzinę?

Aby zapytać kogoś, jak często się z kimś widuje, zapytaj: „**Wie oft besuchst du...?**”.

Ich besuche ihn.

Odwiedzam go.

„**Ich**” to podmiot (**osoba odwiedzająca**), więc nie ulega zmianie, a „**ihn**” (**osoba odwiedzana**) jest w bierniku.

Ich besuche meine Familie **zu selten**.

Odwiedzam swoją rodzinę zbyt rzadko.

Aby powiedzieć, że coś nie zdarza się wystarczająco często, **przed „selten”** wstawiamy „**zu**”: „**zu selten**”.

Ich besuche meine Familie so gut wie nie.

Właściwie nigdy nie odwiedzam swojej rodziny.

Wyrażenie „**so gut wie nie**” sugeruje wyjątkową rzadkość, porównywalną z niemal nigdy niewystępującą.

Ich besuche meine Familie nicht gern.

Nie lubię odwiedzać swojej rodziny.

Przeczenie „**nicht**” **występuje** przed przysłówkiem: „**nicht gern**”.

Ich besuche meine Familie nicht gern.

Nie lubię odwiedzać swojej rodziny.

Przeczenie „**nicht**” **występuje** przed przysłówkiem: „**nicht gern**”.

Ich besuche meine Familie gern.

Lubię odwiedzać swoją rodzinę.

Aby powiedzieć „**lubię odwiedzać**”, z „**besuchen**” używamy przysłówka „**gern**”.

Umieszczenie go na **końcu** zdania, **podkreśla przekaz**.

Aby powiedzieć, że coś **lubi**, musi użyć „**gern**”. Aby powiedzieć, że czegoś **nie lubi**, musi użyć „**nicht gern**”.

Ich **besuche** meine Familie nicht gern.

Nie lubię odwiedzać swojej rodziny.

Aby powiedzieć „**nie lubię odwiedzać**”, z „**besuchen**” używamy „**nicht gern**”.

Umieszczenie zwrotu na **końcu** zdania, **podkreśla przekaz**.

Magst du **mich**?

Lubisz mnie?

Zaimek „**ich**” zmienia się na „**mich**”, ponieważ **osoba, która jest lubiana** musi być w **bierniku**.

Ich liebe **dich** nicht.

Nie kocham cię.

Zaimek „**du**” zmienia się na „**dich**”, ponieważ **osoba, która jest kochana** musi być w **bierniku**.

Rozdział 21

Gramatyka: Wprowadzenie do przypadków w języku niemieckim

Mianownik

Wskazówka!

Ta lekcja stanowi wprowadzenie do jednego z najbardziej złożonych i interesujących zagadnień niemieckiej gramatyki, jakim są przypadki.

Na szczęście w języku polskim również występują przypadki, więc temat ten nie jest dla nas całkowicie abstrakcyjny, jednak przyjrzyjmy mu się uważnie, aby płynnie mówić po niemiecku!

Zacniemy od ogólnego wprowadzenia, a w dalszej części kursu szczegółowo omówimy każdy przypadek z osobna. Poświęćmy temu zagadnieniu trochę czasu, to naprawdę się opłaci!

Co to jest przypadek?

Przypadek to specyficzna **funkcja**, którą zestaw wyrazów pełni w zdaniu.

Funkcja oznacza rolę, jaką te wyrazy pełnią w zdaniu: czy „wykonują” daną czynność, czy są bezpośrednio lub pośrednio przez nią dotknięte, czy też wyrażają posiadanie.

I w zależności od tego, którą z tych czterech funkcji w zdaniu pełni dany zestaw słów, pisownia rodzajnika i rzeczownika ulega zmianie.

Mianownik: Der Mann ist groß. (*Ten mężczyzna jest wysoki.*)

Biernik: Die Frau trifft **den Mann**. (*Ta kobieta spotyka tego mężczyznę.*)

Celownik: Der Kollege gibt **dem Mann** ein Buch. (*Ten kolega daje temu mężczyźnie książkę.*)

Dopełniacz: Das Auto **des Mannes** ist rot. (*Samochód tego mężczyzny jest czerwony.*)

Wskazówka!

W języku niemieckim są cztery różne przypadki:

der Nominativ (mianownik),

der Akkusativ (biernik),

der Dativ (celownik) i

der Genitiv (dopełniacz).

Nie myślmy teraz o wszystkich naraz – w tej lekcji skupimy się na pierwszym przypadku, tj. **mianowniku**.

W miarę postępów w nauce niemieckiego, pozostałe przypadki będą łatwiejsze do przyswojenia!

der Nominativ

To znaczy „**mianownik**”.

der Akkusativ

To znaczy „**biernik**”.

Wskazówka!

„**Der Nominative**” (*mianownik*) jest podstawową formą wyrazu, którą znajdziesz w słowniku. Więc tak naprawdę już ją znasz!

Przypadek ten stosuje się w odniesieniu do osób, zwierząt lub rzeczy, które są w zdaniu wykonawcami danej czynności. Innymi słowy jest to **podmiot** zdania.

Podmiot występuje **zawsze** w mianowniku!

Spójrz na poniższe przykłady i w każdym zdaniu zwróć uwagę na **podmiot**.

Der Kollege arbeitet. (*Ten kolega pracuje.*)

Kommt **Sarah** aus England? (*Czy Sarah pochodzi z Anglii?*)

Der Mann hat einen Bart. (*Ten mężczyzna ma brodę.*)

Podmiot zazwyczaj składa się z dwóch lub więcej słów, ale może być również imieniem osoby lub zaimkiem!

W każdym zdaniu zaznacz podmiot.

Das, Mädchen, Sarah

Der Kollege arbeitet in dem Büro. Wyrazy napisane **pogrubioną czcionką** są w mianowniku.

Robert, Meine, Mutter

Das Mädchen kommt aus **Frankreich**.

Ta dziewczynka („**das Mädchen**”) wykonuje daną czynność.

Dlatego też „**das Mädchen**” jest podmiotem zdania i jest w mianowniku.

Sarah kommt aus England.

Sarah jest z Anglii.

der Freund

przyjaciel

Das Fahrrad ist grün.

Rower jest zielony.

Der Lehrer hat kurze Haare.

Nauczyciel ma krótkie włosy.

Er

Die Tasche gehört der Frau.

Torba należy do kobiety.

Die Kollegin

koleżanka

Die Tür ist grün.

Drzwi są zielone.

Mein Lehrer ist groß.

Mój nauczyciel jest wysoki.

Der Schlüssel ist in der Tasche.

Klucz jest w torbie.

Das, Mädchen

Das Auto ist orange.

Samochód jest pomarańczowy.

Dein, Opa

Das Telefon ist rot.

Telefon jest czerwony.

Das, Fahrrad, Tobias

Wymawianie „nie tak cichych” liter

Naucz się wymawiać litery, które nie są nieme

das Knäckebröt

pieczywo chrupkie

Ich liebe Knäckebröt.

Uwielbiam pieczywo chrupkie.

W niemieckich wyrazach, w których występuje „kn”, wymawia się zarówno „k”, jak i „n”. **Obie głoski są dobrze słyszalne.**

Jak brzmi „kn”?

W języku niemieckim **wymawiamy zarówno „k”, jak i „n”**. Należy **wymówić obie głoski**.

Knäckebröt □ (*pieczywo chrupkie*)

Knoblauch □□ (*czosnek*)

Knie □ (*kolano*)

Magst du Knoblauch?

W „**Knoblauch**” wymawiamy zarówno „k”, jak i „n”.

W języku niemieckim początkowa litera „k” **nie jest niema i należy ją wymówić**.

die Katze

kot

Ich liebe meine Katze.

Uwielbiam mojego kota.

Pamiętaj o wymowie „e” na końcu wyrazu!

Jak brzmi „e” na końcu wyrazu?

Jeśli na **końcu** niemieckiego wyrazu występuje litera „e”, należy ją wymówić. **Nie jest niema!**

Katze □, Fliege □, Ente □

(*kot, mucha, kaczka*)

komme, wohne, lerne

(*pochodzę, mieszkam, uczę się*)

Ich komme aus Dänemark. Ich wohne in Deutschland.

Litera „e” na końcu niemieckiego wyrazu jest wymawiana.

W języku niemieckim **nie ma czegoś takiego jak niema litera e** na końcu wyrazu.

Należy ją wymówić.

der Psychologe / die Psychologin

psycholog / psycholożka

Ich bin Psychologin.

Jestem psycholożką.

W niemieckich wyrazach, w których występuje „ps”, wymawia się zarówno „p”, jak i „s”. **Obie głoski są dobrze słyszalne.**

Jak brzmi „ps”?

W języku niemieckim **wymawiamy zarówno „p”, jak i „s”**. Należy **wymówić obie głoski**.

Psychologin □□□□

(psycholożka)

Psalm □

(psalm)

Psychologie □

(psychologia)

der Kopf

głowa

Mein Kopf tut weh.

Boli mnie głowa.

Chociaż „pf” składa się z **dwóch liter**, musimy wypowiedzieć **jedną głoskę**.

Jak brzmi „pf”?

Połączenie „pf” brzmi jak **wystrzeliwanie liter z ust z impetem powietrza**.

Litery „pf” należy wymówić jak **pfff**. Przypomina to dźwięk **pękającej opony** □.

Kopf

(głowa)

Pferd

(koń)

Tropfen

(kropla)

Kopf, Pferd, Tropfen

W tym wyrazie występuje dźwięk „pf”.

Dźwięk „pf” **zapisujemy przy użyciu dwóch liter**, ale **wypowiadamy jedną głoskę**, która brzmi jak nagły wybuch.

Gramatyka: Biernik

Biernik

W ostatniej lekcji dowiedzieliśmy się, że wyrazy mogą pełnić w zdaniu różne *funkcje*. Funkcje te nazywamy *przypadkami*.

Jako pierwszy z czterech niemieckich przypadków poznaliśmy mianownik.

Natomiast ta lekcja poświęcona jest drugiemu przypadkowi, którym jest biernik: **der Akkusativ**.

Wskazówka!

Przede wszystkim porównajmy mianownik i biernik:

Kiedy ktoś lub coś jest wykonawcą danej czynności, używamy **mianownika**.

Natomiast w sytuacji, gdy **czynność wpływa** na kogoś lub coś, używamy **biernika**

– dlatego zmienia się pisownia rodzajnika.

Aby dostrzec różnicę, przyjrzyjmy się słowu „der Mann” w tych dwóch przypadkach:

NOMINATIV: Der Mann arbeitet. (*Ten mężczyzna pracuje.*)

„Der Mann” **wykonuje** daną czynność: *pracuje*. Dlatego „der Mann” jest w *mianowniku*.

AKKUSATIV: Die Frau trifft **den Mann**. (*Ta kobieta spotyka tego mężczyznę.*)

Czynność ta **dotyczy** „Der Mann”: *kobieta go spotyka, dlatego „der Mann” jest w bierniku*.

Wybierz przypadek, którego używamy, opisując osobę lub rzecz, której ta czynność dotyczy. der Akkusativ biernik

Wskazówka!

Biernik wskazuje, **kogo lub czego** dotyczy dana **czynność** w zdaniu. Tę osobę lub rzecz nazywamy **dopełnieniem bliższym**.

Oto więcej przykładów, gdzie pogrubioną czcionką wyróżniono słowa (dopełnienia bliższe) w bierniku.

Siehst du **den Mann**? (Czy widzisz tego mężczyznę?)

Ich **habe einen Sohn**. (Ja mam syna.)

Sie **hat eine Tochter**. (Ona ma córkę.)

Du hast **ein Buch**.

Wyrazy napisane **pogrubioną czcionką** są w bierniku.

Die Studentin hat **eine Tasche**.

Wyrazy napisane **pogrubioną czcionką** są w bierniku.

Wskazówka!

W bierniku zmienia się tylko pisownia rodzajników rodzaju męskiego. Rodzajniki rodzaju żeńskiego (*die, eine*), rodzajniki rodzaju nijakiego (*das, ein*) oraz rodzajniki liczby mnogiej (*die*) zostają takie same!

RODZAJNIK	MIANOWNIK	BIERNIK
określony / rodzaj męski	der	den
nieokreślony / rodzaj męski	ein	einen

Wskazówka!

Oto więcej przykładów, gdzie pogrubioną czcionką wyróżniono **dopełnienie bliższe** w bierniku.

Sarah hat **ein Fahrrad**. (Sarah ma rower.)

Mein Freund hat **einen Computer**. (Mój przyjaciel ma komputer.)

Ich suche **den Schlüssel**. (Szukam klucza.)

einen, Sohn

Der Lehrer hat **ein Auto**.

Wyrazy napisane **pogrubioną czcionką** są w bierniku.

Der Junge hat ein Fahrrad.

Wyrazy napisane **pogrubioną czcionką** są w bierniku. False „**Der Junge**” **wykonuje** daną czynność, dlatego jest w **mianowniku**. Natomiast czynność dotyczy „das Fahrrad”, który jest w bierniku.

den

eine, Wohnung

Ich treffe **den Arzt** im Krankenhaus.

Wyrazy napisane **pogrubioną czcionką** są w bierniku.

der - den

Mein Freund hat einen Computer.

Mój przyjaciel ma komputer.

„**Die Kollegin trifft das Mädchen**”.

einen, Kollegen

Die Frau trifft den Mann.

Kobieta spotyka mężczyznę.

ein - einen

Ich habe **einen** Computer.

Ja mam komputer.

das – das

Ich treffe **das** Mädchen.

Spotykam się z dziewczyną.

Ich treffe **den** Mann.

Ja spotykam się z mężczyzną.

ein - einen

Nominativ: **ein**

Niemiecki rodzajnik nieokreślony dla rodzaju męskiego w mianowniku: ein

das - das

der - den

Ich treffe **das** Mädchen.

Spotykam się z dziewczyną.

W mieście

Nazywanie interesujących miejsc w mieście

der Bahnhof
stacja kolejowa

PRZYKŁAD

Der Bahnhof liegt am Stadtrand.

Stacja kolejowa jest na obrzeżach miasta.

die Haltestelle
przystanek

PRZYKŁAD

Ich nehme den Bus immer an dieser Haltestelle.

Zawsze wsiadam do autobusu na tym przystanku.

der Supermarkt
supermarket

PRZYKŁAD

Der Supermarkt hat bis 22:00 Uhr geöffnet.

Supermarket jest otwarty do 22:00.

der Supermarkt
supermarket

PRZYKŁAD

Der Supermarkt hat bis 22:00 Uhr geöffnet.

Supermarket jest otwarty do 22:00.

der Supermarkt

supermarket

PRZYKŁAD

Der Supermarkt hat bis 22:00 Uhr geöffnet.

Supermarket jest otwarty do 22:00.

die Bank

bank

PRZYKŁAD

Ist die Bank sehr weit von hier?

Czy bank jest daleko stąd?

der Supermarkt

supermarket

die Bank

bank

die Post

poczta

PRZYKŁAD

Gibt es hier eine Post?

Czy tutaj jest poczta?

das Krankenhaus

szpital

PRZYKŁAD

Die Ärztin arbeitet im Krankenhaus.

Lekarz pracuje w szpitalu.

die Apotheke

apteka

PRZYKŁAD

In der Apotheke kannst du Medikamente kaufen.

W aptece można kupić lekarstwa.

„**Stille Post**” dosłownie oznacza „cichą pocztę”. Jest to popularna niemiecka zabawa, w Polsce znana pod nazwą „głuchy telefon”, w której bierze udział dowolna liczba osób. Jeden z uczestników tworzy wiadomość, którą szepcze na ucho kolejnej osobie, a ta w ten sam sposób przekazuje ją następnemu uczestnikowi gry. I tak aż do ostatniej osoby, która na głos wypowiada usłyszaną wiadomość.

Gibt es hier eine Post?

Czy tutaj jest poczta?

Krankenhaus, Apotheke

Bahnhof, Haltestelle

der Supermarkt

supermarket

Der Bahnhof liegt am Stadtrand.

Stacja kolejowa jest na obrzeżach miasta.

Der Bahnhof liegt am Stadtrand.
Stacja kolejowa jest na obrzeżach miasta.

der **Bahnhof**
stacja kolejowa

die Apotheke
apteka

die **Post**
poczta

Der **Supermarkt** hat bis 22:00 Uhr geöffnet.
Supermarket jest otwarty do 22:00.

das Krankenhaus
szpital

Die Ärztin arbeitet im **Krankenhaus**.
Lekarka pracuje w szpitalu.

die Haltestelle
przystanek

Gramatyka: „es gibt”

Nauka stosowania „es gibt”

Wskazówka!

Aby powiedzieć, że coś gdzieś istnieje, używamy „es gibt”.

Konstrukcja ta wygląda następująco: zaimek osobowy „**es**” (to) + czasownik „**geben**” (dać).

W takim połączeniu, konstrukcja „es gibt” oznacza *jest / są*. Bez względu na to, czy opisujemy jedną czy wiele rzeczy, wyrażenie to nie ulega żadnym zmianom!

Es gibt zwei Supermärkte in meiner Stadt. (*W moim mieście są dwa supermarkety.*)

Es gibt drei Wohnungen in meinem Haus. (*W moim budynku są trzy mieszkania.*)

Es gibt einen Supermarkt in meiner Stadt.

To zdanie wyraża istnienie czegoś.

Wskazówka!

Jeśli chcemy zapytać, czy coś gdzieś istnieje, po prostu zamieniamy kolejność wyrazów: „es gibt” (*jest / są*) na „gibt es” (*czy jest / czy są*).

Reszta zdania pozostaje taka sama. Spójrz na poniższe przykłady!

Gibt es hier eine Apotheke? (*Czy tutaj jest apteka?*)

Gibt es einen Supermarkt in deiner Stadt? (*Czy w twoim mieście jest supermarket?*)

Es gibt Restaurants am Bahnhof.

To zdanie wyraża istnienie czegoś.

es gibt
Jest / są: es gibt

Wskazówka!

Po „es gibt” zawsze występuje dopełnienie w **bierniku**.

Pamiętaj, że biernika używamy w przypadku osoby lub rzeczy, której dana czynność dotyczy, co powoduje zmiany w pisowni rodzajnika.
Jak widać w poniższych przykładach, opisując rzeczownik w liczbie mnogiej, możemy usunąć ten rodzajnik.

Es gibt **eine** Straße in meiner Stadt. (*W moim mieście jest ulica.*)

Es gibt Krankenhäuser in Frankfurt. (*We Frankfurcie są szpitale.*)

Gibt es hier **einen** Supermarkt? (*Czy tutaj jest supermarket?*)

Którego z przypadków używamy po „es gibt”? der Akkusativ biernik

Wskazówka!

Jeśli chcemy powiedzieć, że czegoś *nie* ma, dodajemy „**kein/keine**” po „es gibt”.
Zwrotów „kein” i „keine” używa się według tych samych reguł co rodzajniki nieokreślone „ein” i „eine”, ale zamiast „*jakiś / jakaś*”, znaczą one „*żaden / żadna*”.
Spójrz na poniższe przykłady!

Es gibt **keinen** Supermarkt in meinem Dorf. (*Nie ma supermarketów w mojej wiosce.*)

Es gibt **keine** Apotheke in der Nähe. (*Nie ma apteki w pobliżu.*)

Es gibt keine Post in meinem Dorf. To zdanie mówi o **nieobecności** czegoś.

Es gibt einen Bahnhof in der Stadt.

W mieście jest stacja kolejowa.

Es gibt einen Bahnhof in der Stadt.

W mieście jest stacja kolejowa.

keine, kein

Es gibt Apotheken in Frankfurt.

We Frankfurcie są apteki.

Es gibt eine Apotheke in der Nähe.

W pobliżu jest apteka.

Es gibt kein Krankenhaus in meinem Viertel.

W mojej okolicy nie ma szpitala.

Es, gibt

Es gibt kein Restaurant in der Nähe.

W pobliżu nie ma restauracji.

Es gibt eine Bank in der Nähe.

W pobliżu jest bank.

Es gibt eine Apotheke in der Stadt.

W mieście jest apteka.

Es gibt einen Supermarkt in der Nähe.

W pobliżu jest supermarket.

Es gibt **kein** Krankenhaus in dem Dorf.

W wiosce nie ma szpitala.

Es gibt eine Post neben dem Restaurant.

Obok restauracji jest poczta.

Es gibt keine Apotheke in der Stadt.

W mieście nie ma apteki.

Es gibt eine Post in meiner Straße.

Na mojej ulicy jest poczta.

Jestem z małej miejscowości.

Rozmawianie o swoim mieście

Wo wohnst du?

Gdzie mieszkasz?

Ich wohne in...

Mieszkam w...

PRZYKŁAD

Ich wohne in einer kleinen Stadt.

Mieszkam w małym mieście.

die Straße

ulica

PRZYKŁAD

Es gibt sechs weitere Häuser in unserer Straße.

Na naszej ulicy jest jeszcze sześć innych domów.

Ich wohne in einer kleinen Stadt.

To zdanie mówi nam, gdzie ktoś mieszka.

Wo wohnst du?

die Stadt

miasto

PRZYKŁAD

Frankfurt ist eine große Stadt, die immer laut ist.

Frankfurt jest dużym miastem, które jest zawsze głośnie.

der Nachbar / die Nachbarin

sąsiad / sąsiadka

PRZYKŁAD

Meine Nachbarn sind sehr nett.

Moi sąsiedzi są bardzo mili.

Die Nachbarin ist freundlich.

Sąsiadka jest przyjazna.

die Wohnung

mieszkanie

PRZYKŁAD

Ihre neue Wohnung ist sehr modern.

Jej nowe mieszkanie jest bardzo nowoczesne.

das Haus

dom

PRZYKŁAD

Meine Nachbarn haben ein schönes Haus.

Moi sąsiedzi mają ładny dom.

Ich wohne in einem Haus.

Mieszkam w domu.

Stadt, Wohnung, Haus

Wo wohnst du?

Gdzie mieszkasz?

Ich wohne in ...

Mieszkam w...

Ich wohne in einer kleinen Stadt.

Mieszkam w małym mieście.

Meine Nachbarn haben ein schönes **Haus**.

Moi sąsiedzi mają piękny dom.

Ihre neue Wohnung ist sehr modern.

Jej nowe mieszkanie jest bardzo nowoczesne.

In welcher Stadt **wohnst** du?

W którym mieście mieszkasz?

Die Nachbarin ist freundlich.

Sąsiadka jest przyjazna.

Gramatyka: Celownik

Celownik

W ostatniej lekcji dowiedzieliśmy się, że wyrazy mogą pełnić w zdaniu różne *funkcje*.

Funkcje te nazywamy *przypadkami*.

Jako pierwsze dwa z czterech niemieckich przypadków poznaliśmy mianownik i biernik.

Natomiast ta lekcja poświęcona jest trzeciemu przypadkowi, którym jest celownik: **der**

Dativ.

Wskazówka!

Oto, czego się do tej pory nauczyliśmy:

Osoba lub rzecz, której *dana czynność dotyczy*, nazywana jest **dopełnieniem bliższym** i zawsze występuje w *bierniku*.

Spójrz na przykłady wyrazów (dopełnienia bliższego) w bierniku, które zapisane są **pogrubioną czcionką**.

Wir lesen **ein Buch**. (*My czytamy książkę*.)

Ich habe **einen Sohn**. (*Ja mam syna*.)

einen, Sohn, ein, Fahrrad

Die Studentin hat **eine Tasche**.

Wyrazy napisane **pogrubioną czcionką** są w bierniku.

Wskazówka!

W przeciwieństwie do dopełnienia bliższego osoba lub rzecz, która jest odbiorcą danej czynności, nazywana jest **dopełnieniem dalszym** i jest tylko pośrednio związana z daną czynnością.

Spójrz na poniższe przykłady, w których **dopełnienie dalsze** zostało wyróżnione pogrubieniem, a **dopełnienie bliższe** podkreśleniem.

Er kauft **dem Kind** ein Eis. (*On kupuje dziecku lody*.)

Ich gebe **meiner Freundin** eine Blume. (*Daję swojej dziewczynie kwiatka*.)

Sie gibt dem Kind ein Buch.

W tym zdaniu występuje **dopełnienie dalsze**.

Wskazówka!

Oto więcej przykładów, w których pogrubioną czcionką wyróżniono **dopełnienie dalsze**.

Wir kochen **unserem Vater** ein leckeres Essen. (*My gotujemy dla naszego ojca pyszny posiłek.*)

Sie geben **den Schülern** Hausaufgaben. (*Oni zadają uczniom pracę domową.*)

dem, Kind

Wskazówka!

Celownik pokazuje nam w zdaniu dopełnienie dalsze.

W celowniku zmienia się pisownia rodzajników. Spójrz na poniższą tabelę, aby zobaczyć zmiany zachodzące w bierniku i celowniku.

MIANOWNIK	BIERNIK	CELOWNIK
der	den	dem
die	die	der
das (n, sg)	das (n, sg)	dem
ein	einen	einem
eine	eine	einer
ein	ein	einem

A co z liczbą mnogą?

W celowniku liczba mnoga „**die**” zmienia się na „**den**”.

Więc spróbuj zapamiętać: **dem** (r.m.) – **der** (r.ż.) – **dem** (r.n.) – **den** (l. mn.).

Wir kaufen **den** Kindern ein Eis. (*Kupujemy dzieciom lody*)

dem Kind

das – dem

Wskazówka!

Dopełnienie dalsze w celowniku zazwyczaj występuje zaraz po czasowniku:

Ich (*podmiot*) + **kaufe** (*czasownik*) + dem Mädchen (*dopełnienie dalsze*) + ein Eis (*dopełnienie bliższe*).

Ich gebe dem Jungen einen Ball.

Daję chłopcu piłkę.

Susanne kocht ihrem Vater Abendessen.

Susanne gotuje obiad dla ojca.

ein - einem

Która część zdania zazwyczaj występuje w celowniku?

dopełnienie dalsze

der – dem

dem, Patienten

Ich gehe mit meinem Vater ins Kino.

Idę do kina z moim ojcem.

Sie hilft **dem** Mann einzukaufen.

Ona pomaga mężczyźnie w zakupach.

Sie gibt der Frau ein Buch.

Ona daje kobiecie książkę.

Sie kauft **einer** Frau einen Apfel.

Ona kupuje jabłko kobiecie.

Wir schenken **einem** Mädchen ein Eis.

Dajemy dziewczynie lody.

Kannst du **dem** Kind vorlesen?

Czy możesz poczytać dziecku?

Wir gehen mit **einem** Lehrer ins Museum.

Idziemy do muzeum z nauczycielem.

Sie hilft **dem** Mann einzukaufen.

Ona pomaga mężczyźnie w zakupach.

Pojadę autobusem

Korzystanie z transportu publicznego

die Fahrkarte

bilet

PRZYKŁAD

Ich kaufe unsere Fahrkarten!

Kupię nam bilety!

der Bus

autobus

PRZYKŁAD

Es ist schneller, wenn wir mit dem Bus fahren.

Szybciej jest pojechać autobusem.

die Fahrkarte

To znaczy „ **bilet**”.

der Bus

autobus

Es ist schneller, wenn wir mit dem Bus fahren.

Szybciej jest pojechać autobusem.

die Bahn

pociąg

PRZYKŁAD

Wollen wir mit der Bahn nach Köln fahren?

Pojedziemy do Kolonii pociągiem?

Wskazówka!

Dodając różne przedrostki do słowa „die Bahn” (*pociąg*), możemy dokładnie określić rodzaj transportu, o którym mówimy. Np.: „**U**-Bahn” to „*metro*”, a „**Straßen**bahn” to „*tramwaj*” (dosłownie „*uliczny pociąg*”).

Słowa te możesz przeczytać i wysłuchać na następnych stronach!

die U-Bahn

metro

PRZYKŁAD

Morgens fahre ich mit der U-Bahn zur Arbeit.

Rano jadę metrem do pracy.

die Bahn

Ten wyraz jest częścią niemieckich słów takich jak: „metro”, „tramwaj” czy „kolejka miejska”.

die S-Bahn

kolejka miejska

PRZYKŁAD

Wir können die S-Bahn bis zum See nehmen.

Nad jezioro możemy pojechać kolejką miejską.

die Straßenbahn

tramwaj

PRZYKŁAD

Ich mag es, mit der Straßenbahn zu fahren.

Lubię jeździć tramwajem.

Morgens fahre ich mit der U-Bahn zur Arbeit.

Rano jadę metrem do pracy.

die U-Bahn

Ten pociąg kursuje pod ziemią.

das Taxi

taksówka

PRZYKŁAD

Ich bin müde, lass uns Taxi fahren.

Jestem zmęczona, weźmy taksówkę.

laufen

spacerować / iść pieszo

PRZYKŁAD

Lass uns zum Café laufen.

Chodźmy do kawiarni na piechotę.

Wir können die S-Bahn bis zum See nehmen.

Nad jezioro możemy pojechać kolejką miejską.

das Taxi

taksówka

laufer

Ich bin müde, lass uns Taxi fahren.

Jestem zmęczona, weźmy taksówkę.

die Fahrkarte

Musisz go kupić, aby korzystać z transportu publicznego.

Morgens fahre ich mit der U-Bahn zur Arbeit.

Rano jadę metrem do pracy.

Wollen wir mit der Bahn nach Köln fahren?

Czy mamy wsiąść do pociągu do Kolonii?

Ich kaufe unsere Fahrkarten!

Kupię nam bilety!

Lass uns zum Café **laufen**.

Chodźmy do kawiarni na piechotę.

Wollen wir mit der Bahn nach Köln fahren?

Pojedziemy do Kolonii pociągiem?

Ich bin müde, lass uns **Taxi** fahren.

Jestem zmęczona, weźmy taksówkę.

Straßenbahn, S-Bahn, Taxi

Ich kaufe unsere **Fahrkarten**!

Kupię nam bilety!

Es ist schneller, wenn wir mit dem **Bus** fahren.

Szybciej jest pojechać autobusem.

Gdzie jest stacja kolejowa?

Pytanie o drogę

Wo ist ... ?

Gdzie jest ... ?

PRZYKŁAD

Wo ist der Bahnhof?

Gdzie jest stacja kolejowa?

Wskazówka!

Aby zapytać o drogę, używamy wyrażenia „**Wo ist...?**” (*Gdzie jest...?*), po którym występuje miejsce (w mianowniku), do którego chcemy się udać. Nie zapomnij o użyciu rodzajników! Spójrz na poniższe przykłady.

Wo ist **die Post**? (*Gdzie jest poczta?*)

Wo ist **eine Apotheke**? (*Gdzie jest apteka?*)

Wo ist **der Markt**? (*Gdzie jest targ?*)

hier

tutaj

PRZYKŁAD

Gibt es hier eine Touristeninformation?

Czy jest tutaj centrum informacji turystycznej?

dort

tam

PRZYKŁAD

Geht zum Markt, dort gibt es das beste Obst.

Idź na targ, tam znajdziesz najlepsze owoce.

Wo ist ... ?

Gdzie jest...?

Geht zum Markt, dort gibt es das beste Obst.
Idź na targ, tam znajdziesz najlepsze owoce.

rechts / links
prawo / lewo

PRZYKŁAD

Lauf rechts an der Kirche vorbei. Links ist der Supermarkt.
Przejdź obok kościoła z prawej. Supermarket jest po lewej.

geradeaus
prosto

PRZYKŁAD

Fahrt immer geradeaus bis zum Ende der Straße.
Jedź prosto do końca tej ulicy.

Lauf rechts an der Kirche vorbei. Links ist der Supermarkt.
Supermarket jest po lewej.

Geradeaus To znaczy „**prosto**”.
in der Nähe von
blisko, niedaleko

PRZYKŁAD

Wir wohnen in der Nähe von unserer Oma.
Mieszkamy blisko naszej babci.

weit weg von
daleko od

PRZYKŁAD

Das Restaurant ist weit weg von hier.
Restauracja jest daleko stąd.

abbiegen
skręcać

PRZYKŁAD

Biege die nächste Straße rechts ab.
Skręć w następną ulicę w prawo.

überqueren
przechodzić

PRZYKŁAD

Wir müssen die Straße überqueren.
Musimy przejść przez ulicę.

vor / hinter
przed / za

PRZYKŁAD

Ich stehe vor der Apotheke.
Stoję przed apteką.

Ich stehe hinter dem Krankenhaus. Mówiąca stoi **za** szpitalem.
Wir müssen die Strasse überqueren.

Musimy przejść przez ulicę.

abbiegen, überqueren

weit weg von

Tak mówimy, aby powiedzieć, że coś jest daleko.

Wo ist der Bahnhof?

Gdzie jest stacja kolejowa?

Wir wohnen in der Nähe von unserer Oma.

Mieszkamy blisko naszej babci.

hier / dort

tutaj / tam

Eric

Entschuldigen Sie bitte, wie komme ich zum Bahnhof? Ich habe mich verlaufen.

Stephanie

Gehen Sie weiter geradeaus und biegen Sie dann gleich hinter der Apotheke links ab. Am Ende der Straße finden Sie den Bahnhof. *Eric* Ist das weit weg von hier?

Gibt es **hier** eine Touristeninformation?

Czy jest tutaj centrum informacji turystycznej?

Lauf **rechts** an der Kirche vorbei. Links ist der Supermarkt!

Przejdź obok kościoła z prawej. Supermarket jest po lewej.

Biege die nächste Straße rechts ab.

Skręć w następną ulicę w prawo.

Wo ist der Bahnhof?

Gdzie jest stacja kolejowa?

Biege die nächste Straße rechts ab.

Skręć w następną ulicę w prawo.

Wir wohnen in der Nähe von unserer Oma.

Mieszkamy blisko naszej babci.

Fahrt immer **geradeaus** bis zum Ende der Straße.

Jedź prosto do końca tej ulicy.

Gramatyka: Tryb rozkazujący

Udzielanie instrukcji za pomocą trybu rozkazującego

Wskazówka!

W ostatnim rozdziale dotyczącym słownictwa dowiedzieliśmy się, jak wskazywać drogę. Zapewne wiesz już, że w tym celu używamy nieco innej formy czasownika i struktury zdania. Forma przez nas użyta nazywa się „der Imperativ” (tryb rozkazujący) i jest przydatna w celu wydawania poleceń, udzielania rad czy zakazywania czegoś. Przyjrzyj się tej formie w poniższych przykładach.

Geh die Straße herunter. (**Idź** w dół tej ulicy.)

Kauft bitte Milch und Butter. (*Kup proszę mleko i masło.*)

Lesen Sie mir das bitte vor. (*Przeczytaj mi to, proszę.*)

Geh die Straße herunter.

Trybu rozkazującego używamy do wydawania poleceń.

Wskazówka!

W języku niemieckim istnieją **trzy różne formy trybu rozkazującego**. Jest forma odpowiadająca 2 os. l. poj. „du” (*ty*), jest forma odpowiadająca 2 os. l. mn. „ihr” (*wy*) oraz forma odpowiadająca „Sie” (*pan, pani, państwo*). Której z nich użyjemy zależy od tego, *komu* wydajemy polecenie. Spójrz na przykłady czasownika „lesen” (*czytać*) w trybie rozkazującym:

(**du**): Lies den Text. (*Przeczytaj ten tekst.*)

(**ihr**): Lest den Text. (*Przeczytajcie ten tekst.*)

(**Sie**): Lesen Sie den Text. (*Niech pan przeczyta ten tekst.*)

Imperativ

Tryb rozkazujący

Lies den Text .

Przeczytaj tekst.

Jak utworzyć tryb rozkazujący:

du: w regularnej odmianie czasownika w 2 os. l. poj. „du” usuwamy końcówkę „-st” oraz usuwamy zaimek osobowy „du”.

*Du gehst. - Imperativ: **Geh!***

ihr: w regularnej odmianie czasownika w 2 os. l. mn. „ihr” usuwamy tylko zaimek osobowy „ihr”.

*Ihr geht. - Imperativ: **Geht!***

Sie: w regularnej odmianie czasownika w formie „Sie” wstawiamy „Sie” *po* czasowniku.

*Sie gehen. - Imperativ: **Gehen Sie!***

Gehen Sie geradeaus .

Idź prosto.

Spielst du Klavier? W tym zdaniu **nie** występuje forma trybu rozkazującego.

Możesz powiedzieć, że czasownik w tym zdaniu nie jest w trybie rozkazującym, ponieważ posiada regularną końcówkę i zaimek osobowy „du”.

A właśnie te dwie rzeczy są zazwyczaj pomijane w trybie rozkazującym.

Lies bitte den Text.

W tym zdaniu występuje forma trybu rozkazującego.

Geh, Kaufen, Fahrt

Arbeite pracuj

Wskazówka!

Niektóre czasowniki nieregularne, które w 2 os. l. poj. „du” zmieniłyby samogłoskę, nie robią tego w trybie rozkazującym. Zamiast tego samogłoska pozostaje taka, jak w przypadku podstawowej formy czasownika (czyli bezokolicznika). Więcej tego typu czasowników poznasz w trakcie nauki. Świetnym ich przykładem jest „fahren” (*jechać*):

Czas teraźniejszy: Du **fährst** mit uns nach Hause. (*Jedziesz z nami do domu.*)

Tryb rozkazujący: **Fahr** mit uns nach Hause! (*Jedź z nami do domu!*)

fahr

jedź

Fahren Sie bitte zum Bahnhof.

W tym zdaniu występuje forma trybu rozkazującego.

Wskazówka!

Aby nasza wypowiedź była bardziej uprzejma, po trybie rozkazującym dodajemy wyraz „bitte” (*proszę*).

Fahr **bitte** vorsichtig.

Kauft **bitte** Milch.

Fahrt bitte vorsichtig !

Jedź ostrożnie.

Lesen Sie das Buch bis Donnerstag.

Przeczytaj książkę do czwartku.

lies du

lest ihr

lesen Sie

Kaufen, Sie

Kauf mir ein Eis!

Kup mi lody.

Kauf bitte Zucker !

Proszę kup cukier.

Fahrt bitte zur Apotheke.

Proszę jedź do apteki.

Spiel Klavier!

Graj na fortepianie!

Spiel Klavier!

Graj na fortepianie!

Arbeite, Lauft

(Du:) **Fahr** geradeaus.

Idź prosto.

Lauft schneller!

Biegnij szybciej.

Fahrt, Tanz

ihr

wy

Tanzen Sie mit mir. Zatańcz ze mną.

Gramatyka: przyimki (B.)

Używanie przyimków w bierniku

Wskazówka!

Präpositionen

Przyimki to wyrazy wskazujące na powiązanie pomiędzy dwoma częściami zdania.

Może być to wskazanie na czas, miejsce lub powód.

Spójrz na poniższe przykłady. Wyrazy napisane pogrubioną czcionką są przyimkami.

Ich laufe **durch** den Park. (*Idę **przez** park.*)

Sie trinkt den Tee **ohne** den Zucker. (*Ona pije herbatę **bez** cukru.*)

Er schreibt den Brief **für** einen Freund. (*On pisze list do przyjaciela.*)

Po zaimkach zawsze występuje dopełnienie zdania.

Dopełnieniem jest osoba lub rzecz, której *dotyczy* dana czynność. Spójrz na przykłady dopełnienia wyróżnione pogrubioną czcionką:

Siehst du **den Mann**? (*Czy widzisz tego mężczyznę?*)

Ich *habe* **einen Sohn**. (*Ja mam syna.*)

Ich laufe durch **den Park**. Po przyimkach występuje dopełnienie zdania – w tym przypadku dopełnieniem jest „**der Park**” (*park*).

Wybierz zaimek dopełnienia bliższego w zdaniu.

Meine Freundin hat einen Sohn. **einen, Sohn**

Wskazówka!

Przyimki określają **przypadek gramatyczny** dopełnienia: w tej lekcji przyjrzymy się sześciu przyimkom, po których *zawsze* dopełnienie występuje w bierniku.

Na dalszym etapie kursu zajmiemy się przyimkami występującymi z innymi przypadkami gramatycznymi.

Przyimki, po których zawsze występuje biernik:

bis (do)

durch (przez/po)

für (do/dla/na/za)

gegen (przeciw/przeciwko/około)

ohne (bez)

um (o/wokół/dookoła)

durch

przez/po

PRZYKŁAD

Ich laufe durch den Park.

Idę przez park.

für

do/dla/na/za

PRZYKŁAD

Er kocht **für** eine Freundin.

On gotuje dla przyjaciółki.

gegen

przeciw/przeciwko/około

PRZYKŁAD

Ich spiele manchmal **gegen** unsere Nachbarn Fußball.

Czasami gram w piłkę nożną z sąsiadami.

durch

To znaczy „**przez/po**”.

Ich laufe durch **den Park**.

Wyrazy napisane **pogrubioną czcionką** są w bierniku.

Wskazówka!

Zapamiętaj!

W bierniku zmienia się pisownia rodzajników rodzaju męskiego! Rodzajniki rodzaju żeńskiego i nijakiego nie ulegają zmianom.

RODZAJNIK	MIANOWNIK	BIERNIK
określony / rodzaj męski	der	den
nieokreślony / rodzaj męski	ein	einen

Ich treffe **den Arzt** im Krankenhaus.

Wyrazy napisane **pogrubioną czcionką** są w bierniku.

gegen To znaczy „przeciw/przeciwko/około”.

für To znaczy „do/dla/na/za”.
ohne
bez

PRZYKŁAD

Ohne den Mantel ist es zu kalt.

Bez płaszcza jest za zimno.

um

/ wokół / dookoła

PRZYKŁAD

Der Laden ist gleich um die Ecke.

Sklep jest zaraz za rogiem.

bis

do

PRZYKŁAD

Sie bleibt im Café bis der Regen aufhört.

Ona zostanie w kawiarni, dopóki nie przestanie padać.

bis To znaczy „do”.

um o znaczy „o/wokół/dookoła”.

Wskazówka!

Wszystkie te zasady mogą wydawać się na początku niezbyt łatwe do zapamiętania, jednak w miarę nauki niemieckiego nie okażą się takie trudne.

Na chwilę obecną najważniejsze jest nauczenie się tych nowo poznanych wyrazów i używanie ich tak często, jak to możliwe. Używając zaimków, można udzielać płynniejszych wypowiedzi.

Poćwiczmy!

durch przez/po

um o / wokół / dookoła

ohne bez

Który przypadek występuje po zaimku „durch”? Akkusativ biernik

Sie trinkt den Tee ohne den Zucker.

Ona pije herbatę bez cukru.

Ich laufe durch den Park .

Idę przez park.

Który rodzajnik zmienia się w bierniku? Der

gegen przeciw/przeciwko/około

bis do

für do/dla/na/za

Przymyki um, ohne, für

Du spielst Fußball gegen einen großen Mann.

Grasz w piłkę z wysokim mężczyzną.

Wir laufen durch den Park. Spacerujemy po parku.

Er trinkt den Kaffee **ohne** den Zucker.

On pije kawę bez cukru.

Sie spielen Fußball gegen den Nachbarn .

Oni grają w piłkę z sąsiadem.

den, Lehrer

Ich kaufe für meine Mutter ein.

Robię zakupy dla mojej matki.

Bisdo

Der Junge läuft **um** das Auto.

Chłopiec chodzi wokół samochodu.

Jaki jest twój adres?

Rozmawianie o różnego rodzaju domach i mieszkaniach

das Einfamilienhaus

dom

PRZYKŁAD

Meine Eltern wohnen in einem Einfamilienhaus.

Moi rodzice mieszkają w domu.

die Wohnung

mieszkanie

PRZYKŁAD

Ich suche eine Wohnung. Szukam mieszkania.

Meine Eltern wohnen in einem Einfamilienhaus.

To znaczy „Moi rodzice mieszkają w domu”.

die Wohngemeinschaft / WG

wspólnie wynajmowane mieszkanie

PRZYKŁAD

Wir wohnen in einer WG.

My wieszamy we wspólnie wynajmowanym mieszkaniu.

der Mitbewohner / die Mitbewohnerin

współlokator / współlokatorka

PRZYKŁAD

Mein Mitbewohner kocht gern.

Mój współlokator lubi gotować.

Wohngemeinschaft

wspólnie wynajmowane mieszkanie

der Mitbewohner / die Mitbewohnerin

Znaczy "**współlokator / współlokatorka**"

die Miete

czynsz

PRZYKŁAD

Im Stadtzentrum ist die Miete hoch.

Czynsz w centrum miasta jest wysoki.

der Vermieter / die Vermieterin

właściciel mieszkania / właścicielka mieszkania

PRZYKŁAD

Die Vermieterin ist freundlich.

Właścicielka mieszkania jest sympatyczna.

Zwróć uwagę!

Rzeczowniki „die **Miete**” (czynsz) i „der **Vermieter** / die **Vermieterin**” (właściciel mieszkania / właścicielka mieszkania) pochodzą od czasownika „mieten”: wynająć! Spójrz na poniższe zdanie: czy znajdziesz podobne wyrazy?

Ich **miete** eine Wohnung mit hoher **Miete** von einem freundlichen **Vermieter**.

(Wynajmuję mieszkanie z wysokim czynszem od sympatycznego właściciela.)

die Vermieterin

właścicielka mieszkania

die Adresse

adres

PRZYKŁAD

Kannst du mir deine Adresse geben?

Czy możesz podać mi swój adres?

die Hausnummer

numer domu

PRZYKŁAD

Ich wohne in der Hausnummer dreißig.

Mieszkam pod numerem trzydzieści.

die Postleitzahl

kod pocztowy

PRZYKŁAD

Meine Postleitzahl ist 14471.

Mój kod pocztowy to 14471.

die Wohnung	mieszkanie
die Postleitzahl	kod pocztowy
die Hausnummer	numer domu

Meine Eltern wohnen in einem Einfamilienhaus.
To znaczy „Moi rodzice mieszkają w domu”.

das Einfamilienhaus	dom
ein Vermieter	właściciel mieszkania
Postleitzahl, Hausnummer	
die Miete	czynsz

der Mitbewohner współlokator
die Mitbewohnerin współlokatorka
die Wohngemeinschaft / WG wspólnie wynajmowane mieszkanie

Wskazówka!

Zazwyczaj adres w języku niemieckim zapisywany jest w następujący sposób:

imię i nazwisko

nazwa ulicy i numer domu

kod pocztowy i miasto

Na przykład:

Max Mustermann

Berliner Straße 12

12345 Berlin

die Postleitzahl	kod pocztowy
die Hausnummer	numer domu
WG	WG (<i>wspólnie wynajmowane mieszkanie</i>)

Im Stadtzentrum ist die **Miete** hoch.
Czynsz w centrum miasta jest wysoki.

der Mitbewohner / die Mitbewohnerin współlokator

Ich wohne in der Hausnummer **dreißig**.
Mieszkam pod numerem trzydzieści.

Kannst du mir deine Adresse geben ?
Czy możesz podać mi swój adres?

Die Vermieterin ist freundlich.
Właścicielka mieszkania jest sympatyczna.

die Wohngemeinschaft
wspólnie wynajmowane mieszkanie

Wir wohnen in einer **Wohngemeinschaft|WG**.
Mieszkamy we współdzielonym mieszkaniu.

WG

Gramatyka: Zadawanie pytań

Zadawanie pytań zakmniętych

Wskazówka!

W tej lekcji przyjrzymy się **pytaniom**, na które można odpowiedzieć **tak** lub **nie**.

Wskazówka!

W języku niemieckim podstawowa struktura zdania wygląda następująco:
podmiot + czasownik + dopełnienie.

Podmiot jest wykonawcą czynności mającej wpływ na dopełnienie.

Das Wetter ist schlecht. (Pogoda jest zła.)

Wskazówka!

Aby zadać pytanie, na początek zdania przenosimy czasownik, a na koniec dodajemy znak zapytania:

czasownik + podmiot + dopełnienie + ?

Ist das Wetter schlecht? (Czy pogoda jest zła?)

Gibt es hier eine Post

To zdanie wymaga znaku zapytania.

Ich bin fröhlich

To zdanie wymaga znaku zapytania. **Falsz**

Wskazówka!

Na tego typu pytanie zazwyczaj odpowiadamy „tak” lub „nie”.

Jeśli chcemy stworzyć bardziej rozbudowaną wypowiedź, możemy powtórzyć to pytanie w naszej odpowiedzi, zmieniając kolejność wyrazów tak, aby wróciły one do podstawowej struktury, w której czasownik występuje po podmiocie.

Spójrz na poniższe przykłady, aby zapoznać się z takimi zdaniami!

Pytanie: Hat er braune Augen? (Czy on ma brązowe oczy?)

Odpowiedź: Ja, er hat braune Augen. (Tak, on ma brązowe oczy.)

Ja, er arbeitet als Kellner.

Tak, on pracuje jako kelner.

Arbeitet dein Bruder im Büro ?

Czy Twój brat pracuje w biurze?

Hast du Geschwister? Czy masz rodzeństwo?

„Nein, ich habe keine Geschwister.”

Ist sie deine Freundin ?

Czy to Twoja dziewczyna?

Hat sie eine Tochter?

Czy ona ma córkę?

Wybierz właściwą odpowiedź na pytanie: „Kommst du aus Berlin?”.

Nein, ich komme nicht aus Berlin.

Nie, ja nie jestem z Berlina.

Haben wir Reis ?

Czy mamy ryż?

Isst er Fleisch?

Czy on je mięso?

Isst sie Fleisch?

Czy ona je mięso?

Hast du eine Schwester?

Czy masz siostrę?

Kommt sein Vater aus Berlin?

Czy jego ojciec pochodzi z Berlina?

Ist der Flur schmal?

Czy korytarz jest wąski?

Gibt es eine Post in eurem Dorf?

Czy w Twojej wiosce jest poczta?

Ist das Brot gut?

Czy chleb jest dobry?

To jest moje mieszkanie!

Opisywanie swojego domu

das Zimmer

pokój

PRZYKŁAD

Die Wohnung hat 3 Zimmer. To mieszkanie ma 3 pokoje.

Wskazówka!

Pamiętasz, jak stwierdziliśmy, że język niemiecki jest językiem opisowym? Na następnych stronach zobaczysz, że różne rodzaje pomieszczeń kończą się wyrazem „Zimmer” (*pokój*), zaś pierwszy wyraz opisuje, do czego *używane* jest dane pomieszczenie.

Spójrz na poniższy przykład!

wyraz opisujący: **schlafen** (*spać*)
rzeczownik: **Schlafzimmer** („*pokój do spania = sypialnia*”)

das Schlafzimmer

sypialnia

PRZYKŁAD

Mein Schlafzimmer ist sehr groß. Moja sypialnia jest bardzo duża.

das Wohnzimmer

salon

PRZYKŁAD

Mein Wohnzimmer ist klein, aber gemütlich. Mój salon jest mały, ale przytulny.

das Badezimmer

łazienka

PRZYKŁAD

Im Bad gibt es eine Badewanne. W łazience jest wanna.

Wskazówka!

W języku niemieckim popularniejsze jest użycie wyrazu „**das Bad**” zamiast „**das Badezimmer**”, jak można było usłyszeć na poprzedniej stronie.

das Bad

To słowo znaczy to samo co „**łazienka**”.

die Küche

kuchnia

PRZYKŁAD

Wir kochen in der Küche. Gotujemy w kuchni.

der Balkon

balkon

PRZYKŁAD

Ich lese gern auf dem Balkon. Lubię czytać na balkonie.

die Terrasse

taras

PRZYKŁAD

Im Sommer grillen wir auf der Terrasse. Latem na tarasie urządzamy grilla.

der Garten

ogród

PRZYKŁAD

Ich bin gern im Garten. Lubię przebywać w ogrodzie.

Ich lese gern auf dem Balkon. Lubię czytać na balkonie.

Meine Eltern sehen im Wohnzimmer fern.
Moi rodzice oglądają telewizję w pokoju gościnnym.
Ich bin gern im Garten. Lubię być w ogrodzie.
das Wohnzimmer salon
Im Sommer grillen wir auf der Terrasse. Latem na tarasie urządzamy grilla.
Mein **Schlafzimmer** ist sehr groß. Moja sypialnia jest bardzo duża.
die Küche kuchnia
Ich lese gern auf dem Balkon. Lubię czytać na balkonie.
Im **Bad|Badezimmer** gibt es eine Badewanne.
W łazience jest wanna. Badezimmer
Ich bin gern im **Garten**. Lubię przebywać w ogrodzie.

Jak to jest daleko?

Opisywanie miast

kurz
krótki

PRZYKŁAD

Ihr Haus steht in einer kurzen Straße. Jej dom znajduje się na krótkiej ulicy.

lang
długi

PRZYKŁAD

Der Zug, den ich zur Arbeit nehme, ist lang.

Pociąg, którym jadę do pracy, jest długi.

breit
szeroki/szeroka

PRZYKŁAD

Der Bus ist breit. Ten autobus jest szeroki.

schmal
wąski

PRZYKŁAD

Der Flur ist sehr schmal. Korytarz jest bardzo wąski.

lang długi
breit szeroki/szeroka
kurz krótki

niedrig
niski

PRZYKŁAD

Der Zaun vor meinem Haus ist niedrig. Płot przed moim domem jest niski.

hoch wysoki

PRZYKŁAD

Die Berge in den Alpen sind sehr hoch.

Góry w Alpach są bardzo wysokie.

nah

blisko

PRZYKŁAD

Ist der Bahnhof nah? Czy stacja jest blisko?

weit

daleko

PRZYKŁAD

Mein Bruder wohnt weit weg. Mój brat mieszka daleko.

nah

To znaczy „daleko”.

Falsz

weit

daleko

Wskazówka!

Wszystkie zaprezentowane przed chwilą wyrazy to **przymiotniki**. Przymiotników używamy, aby opisać cechy osób lub rzeczy.

weit

daleko

niedrig niski

hoch wysoki

weit daleko

niedrig – hoch nisko - wysoko

schmal, groß, kurz

kurz –Lang krótko - długo

niedrig niski

schmal – breit wąsko - szeroko

weit daleko

nah – weit blisko - daleko

Odsłuchaj rozmowę.

Thomas Wo du?

Julia Ich wohne in Berlin!

Thomas Das ist eine .

Julia Ja, allerdings!

Thomas Lebst du weg vom Zentrum?

Julia

Nein, meine Wohnung ist sehr am Zentrum. Ich wohne aber in einer kurzen , die sehr ist.

Thomas Ist deine Wohnung klein oder ?

Julia

Sie ist eher . Der Flur ist , aber die Decken sind und die Fenster sind breit.
Komme mich doch mal besuchen!

Ihr Haus steht in einer kurzen Straße.
Jej dom jest na krótkiej ulicy.

kurz
krótki

Der Zug, den ich zur Arbeit nehme, ist **lang**.
Pociąg, którym jeżdżę do pracy, jest długi.

Der Zug ist **lang**.
Pociąg jest długi.

Der Bus ist **breit**.
Ten autobus jest szeroki.

Der Zaun vor meinem Haus ist niedrig.
Płot przed moim domem jest niski.

Der Flur ist **schmal**.
Korytarz jest bardzo wąski.

Ist der Bahnhof nah?
Czy stacja jest blisko?

Mein Bruder wohnt **weit** weg.
Mój brat mieszka daleko.

Die Berge in den Alpen sind sehr hoch.
Góry w Alpach są bardzo wysokie.

Der Zug, den ich zur Arbeit nehme, ist lang.
Pociąg, którym jeżdżę do pracy, jest długi.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Mein Bruder wohnt **weit** weg. Mój brat mieszka daleko.

Es gibt eine Post in meiner Straße. Na meiner ulicy jest poczta.

Bis do

Kauf bitte Zucker ! Proszę kup cukier.

die Küche kuchnia

Es gibt keine Post in meinem Dorf. To zdanie mówi o **nieobecności** czegoś.

Das, Fahrrad, Tobias

Wir gehen mit **einem** Lehrer ins Museum.
Idziemy do muzeum z nauczycielem.

Es ist schneller, wenn wir mit dem **Bus** fahren.
Szybciej jest pojechać autobusem.

Isst er Fleisch?
Czy on je mięso?

Ihr Fahrt
wy

der - dem

Nominativ: **der**

Niemiecki rodzajnik rodzaju męskiego w mianowniku: der Akkusativ: den

Wir wohnen in der Nähe von unserer Oma.
Mieszkamy blisko naszej babci.

Wir wohnen in einer **Wohngemeinschaft|WG**.
Mieszkamy we współdzielonym mieszkaniu.

WG

Morgens fahre ich mit der U-Bahn zur Arbeit.
Rano jadę metrem do pracy.

Kommt sein Vater aus Berlin?

Czy jego ojciec pochodzi z Berlina?

In welcher Stadt **wohnst** du?

W którym mieście mieszkasz?

Ich nehme den Bus immer an dieser **Haltestelle**.

Zawsze wsiadam do autobusu na tym przystanku.

die S-Bahn Ten pociąg kursuje na ziemi.

Rozdział 22

Musimy kupić mleko.

Słownictwo dotyczące świeżej żywności

die Milch mleko

PRZYKŁAD

Möchtest du ein wenig Milch? Czy chcesz trochę mleka?

der Käse ser

PRZYKŁAD

Zu einem Glas Wein esse ich immer etwas Käse. Zawsze jem ser, kiedy piję wino.

die Wurst wędliny pokrojone w plastry

PRZYKŁAD

Ich kaufe frische Wurst beim Fleischer.

Świeże, pokrojone w plastry wędliny kupuję w sklepie mięsnym.

Jedzenie w Niemczech

Słowo „**Wurst**” oznacza zarówno *kielbasę*, jak i **pokrojone w plastry wędliny**.

O które z tych znaczeń chodzi, odgadujemy zazwyczaj po kontekście zdania.

„Wurst” i „Käse” to produkty spożywcze, które określamy mianem „**Aufschnitt**”. „Aufschnitt” jest rzeczownikiem zbiorowym, opisującym pokrojone w plasterki kielbasy, wędliny, mięsa i sery.

W Niemczech, podobnie jak w Polsce, tego rodzaju wędliny i sery je się na śniadanie, lunch i kolację, zazwyczaj z chlebem lub bułką.

Wysłuchaj tego wyrazu na następnej stronie!

der **Aufschnitt**

To jest rzeczownik zbiorowy odnoszący się do pokrojonych w plastry wędlin i sera.

das Gemüse warzywa

PRZYKŁAD

Gemüse kaufe ich beim Gemüsehändler.

Warzywa kupuję w warzywniaku.

das Obst owoc

PRZYKŁAD

Das beste Obst gibt es auf dem Markt.

Najlepsze owoce kupisz na targu.

wyraz opisujący żywność taką jak gruszki, jabłka czy banany – Obst

Rozmowa

Paul Anna, brauchst du noch etwas vom Supermarkt?

Anna Ja, vielleicht. Haben wir noch oder ?

Paul Nein, nur noch und etwas .

Anna Gut, dann kaufe bitte und ein bisschen Gemüse. Danke!

Kliknij wyraz opisujący żywność taką jak cukinia, pomidory czy ogórki.

das Gemüse warzywa

Zu einem Glas Wein esse ich immer etwas Käse. Zawsze jem ser, kiedy piję wino.

das Gemüse warzywa

das Obst owoc

die Milch mleko

Zu Wein esse ich gern **Käse**. Lubię jeść ser do wina.

Das beste **Obst** gibt es auf dem Markt. Najlepsze owoce kupisz na targu.

Gramatyka: Liczba mnoga rzeczowników

Rozmawianie o więcej niż jednej rzeczy

Wskazówka!

Prawda, że istnieje różnica pomiędzy posiadaniem jednego ciastka i wielu ciastek? Kiedy mówimy o więcej niż jednej rzeczy tego samego rodzaju, musimy użyć **liczby mnogiej** rzeczownika.

Patrząc na rodzajnik i pisownię, możemy powiedzieć, czy dany rzeczownik jest w liczbie mnogiej. Przyjrzyjmy się kilku zasadom, aby dowiedzieć się, jak tworzyć liczbę mnogą! W przypadku mianownika i biernika, rodzajnik określony wszystkich rzeczowników w liczbie mnogiej zmienia się na „die”.

liczba pojedyncza: der Vater – *liczba mnoga:* **die** Väter (*ojciec – ojcowie*)

liczba pojedyncza: die Frau – *liczba mnoga:* **die** Frauen (*kobieta – kobiety*)

liczba pojedyncza: das Auto – *liczba mnoga:* **die** Autos (*samochód – samochody*)

Die Schwestern lesen ein Buch.

Wyrazy napisane **pogrubioną czcionką** są w liczbie mnogiej.

Die Männer spielen Tennis.

Wskazówka!

W liczbie mnogiej zmienia się nie tylko rodzajnik, ale również końcówka. Istnieją pewne reguły, jednak w większości przypadków należy po prostu zapamiętać końcówki wyrazów.

Wskazówka!

Aby utworzyć liczbę mnogą rzeczowników **rodzaju męskiego** (o rodzajniku *der*), na koniec wyrazu dodajemy „-e”.

Spójrz na poniższe przykłady i zwróć uwagę na zachodzące zmiany:

liczba pojedyncza: der Freund – *liczba mnoga:* **die** Freunde (*przyjaciel – przyjaciele*)

liczba pojedyncza: der Beruf – *liczba mnoga:* **die** Berufe (*praca – prace*)

Die **Flure** sind sehr schmal.

Pogrubiony rzeczownik jest w liczbie mnogiej.

Die **Mutter** liest ein Buch. *Liczba pojedyncza* **Mütter** lesen Bücher *l. mnoga*

Wskazówka!

Aby utworzyć liczbę mnogą większości rzeczowników **rodzaju żeńskiego**, na koniec wyrazów dodajemy „-n”, „-en” lub „-nen”.

Musisz zapamiętać, jakie końcówki pasują do poszczególnych słów.

liczba pojedyncza: die Tasche – *liczba mnoga:* **die** Taschen (*torba – torby*)

liczba pojedyncza: die Frau – *liczba mnoga:* **die** Frauen (*kobieta – kobiety*)

liczba pojedyncza: die Lehrerin – *liczba mnoga:* **die** Lehrerinnen (*nauczycielka – nauczycielki*)

Die Supermärkte haben bis 20 Uhr geöffnet.

Pogrubione słowo jest rodzaju żeńskiego. *Falsz*

Wyraz napisany pogrubioną czcionką to liczba mnoga wyrazu „**der Supermarkt**” (*supermarket*).

Die **Straßen** sind eng.

Pogrubione słowo jest rodzaju żeńskiego.

Wskazówka!

W wielu wyrazach w liczbie mnogiej zmienia się nie tylko samogłoska, ale również końcówki. Musisz zapamiętać te słowa, ponieważ nie podlegają one żadnym regułom. Spójrz na przykłady słów, które już poznaliśmy, i ich formy w liczbie mnogiej.

liczba pojedyncza: der Vater – *liczba mnoga:* die **Väter** (*ojciec – ojcowie*)

liczba pojedyncza: die Mutter – *liczba mnoga:* die **Mütter** (*matka – matki*)

liczba pojedyncza: der Supermarkt – *liczba mnoga:* die **Supermärkte** (*supermarket – supermarkety*)

liczba pojedyncza: der Saft – *liczba mnoga:* die **Säfte** (*sok – soki*)

liczba pojedyncza: das Buch – *liczba mnoga:* die **Bücher** (*książka – książki*)

Wskazówka!

Jak widać, istnieją pewne schematy tworzenia liczby mnogiej.

W dalszej części kursu dowiemy się więcej na ten temat.

Sporo czasu zajmie Ci zapamiętanie końcówek rzeczowników, jednak w miarę postępów

w nauce, będzie Ci to przychodziło z większą łatwością, aż wreszcie stanie się to dla Ciebie naturalne.

Teraz przećwiczymy liczbę mnogą niektórych wyrazów, które już poznaliśmy. Zaczynamy!

Wybierz rodzajnik, którego używamy z rzeczownikiem w liczbie mnogiej. **Die**

Ich habe zwei Schwestern. Mam dwie siostry.

Väter, Supermärkte

der Beruf - die **Berufe** praca - prace

In meiner Straße stehen fünf **Häuser**. Na mojej ulicy jest pięć domów.

Mütter, Säfte, Brote - liczba mnoga

Die **Lehrerinnen** trinken Kaffee. Nauczycielki piją kawę.

Väter, Supermärkte

der Mann - die **Männer** mężczyzna - mężczyźni

das Mädchen - **die** Mädchen dziewczyna – dziewczyny

Die **Lehrerinnen** kommen aus Spanien. Nauczycielki pochodzą z Hiszpanii.

Der Mann hat zwei **Autos**. Mężczyzna ma dwa samochody.

Wybierz poprawną formę liczby pojedynczej wyrazu „die Ärzte”.

der Arzt lekarz

Die Frauen sind jung. Kobiety są młode.

Die Freunde arbeiten im Büro. Przyjaciele pracują w biurze.

W szafce

Słownictwo dotyczące żywności, znajdującej się w szafce

der Saft sok

PRZYKŁAD

Mein Sohn trinkt Saft zum Abendessen. Mój syn pije sok na kolację.

das Müsli płatki

PRZYKŁAD

Ich hatte etwas Müsli zum Frühstück. Na śniadanie zjadłam/zjadłem płatki zbożowe.

das Brot chleb

PRZYKŁAD

Das Brot dieser Bäckerei ist sehr gut. Chleb z tej piekarni jest bardzo dobry.

der Saft

sok

das Öl olej

PRZYKŁAD

Wo ist das Öl? Gdzie jest olej?

der Reis ryż

PRZYKŁAD

Ich muss Reis kaufen. Muszę kupić ryż.

die Nudeln makaron

PRZYKŁAD

Ich esse manchmal Nudeln zum Abendessen. Czasami na obiad jem makaron.

Wybierz produkty, które muszą zostać ugotowane przed zjedzeniem.

Reis, Nudeln

das Öl To znaczy „olej”.

das Müsli płatki

die Nudeln makaron

das Brot chleb

der Zucker cukier

PRZYKŁAD

Emma trinkt ihren Kaffee mit einem Löffel Zucker. Emma pije kawę z łyżeczką cukru.

das Salz sól

PRZYKŁAD

Mein Vater benutzt beim Kochen zu viel Salz.

Mój ojciec używa zbyt dużo soli podczas gotowania.

das Öl olej

Wo ist das Öl? Gdzie jest olej?

die **Nudeln** makaron

Ich muss Reis kaufen. Muszę kupić ryż.

das **Brot** chleb

der **Saft** sok

der **Zucker** cukier

das **Salz** sól

Ich hatte etwas **Müsli** zum Frühstück.

Na śniadanie zjadłam/zjadłem płatki zbożowe.

Das Brot dieser Bäckerei ist sehr gut. Chleb z tej piekarni jest bardzo dobry.

Das **Brot** dieser Bäckerei ist sehr gut. Chleb z tej piekarni jest bardzo dobry.

der **Reis** ryż

Ich muss **Reis** kaufen. Muszę kupić ryż.

der **Saft** sok

Mein Sohn trinkt **Saft** zum Abendessen. Mój syn pije sok na kolację.

Mein Vater benutzt beim Kochen zu viel **Salz**.

Mój ojciec używa zbyt dużo soli podczas gotowania.

Ich hatte etwas Müsli zum Frühstück. Na śniadanie zjadłam/zjadłem płatki zbożowe.

Ich esse manchmal **Nudeln** zum Abendessen. Czasami na obiad jem makaron.

der **Zucker** cukier

Emma trinkt ihren Kaffee mit einem Löffel **Zucker**.
cukru.

Emma pije kawę z łyżeczką

Wo ist das **Öl**? Gdzie jest olej?

Idę do supermarketu.

Zakupy spożywcze

kaufen kupić

PRZYKŁAD

Meine Oma kauft frisches Gemüse auf dem Markt.

Moja babcia kupuje świeże warzywa na targu.

Wie viel kostet das? Ile to kosztuje?

kauft

Wie viel kostet das?

To zdanie jest pytaniem o cenę czegoś.

der Obst- und Gemüseladen warzywniak

PRZYKŁAD

Der beste Obst- und Gemüseladen ist neben der Post.

Najlepszy warzywniak jest obok poczty.

die Fleischerei rzeźnik

PRZYKŁAD

Ich möchte Rindfleisch in der Fleischerei kaufen.

Chcę kupić wołowinę u rzeźnika.

Wskazówka!

W Niemczech powszechne jest spożywanie lunchu w sklepie mięsnym.

Taki sklep zazwyczaj ma w ofercie jedno lub dwa różne dania dziennie, głównie tradycyjnej kuchni niemieckiej, tj. „Gulasch” (*gulasz*) lub „Schnitzel” (*sznycel wieprzowy lub cielęcy*). Posiłki te są raczej niedrogie i podaje się je przy wysokich stołach, gdzie klienci przystają, aby zjeść.

die Fleischerei Ten sklep sprzedaje mięso.

der Obst- und Gemüseladen
warzywniak

das Fischgeschäft sklep rybny

PRZYKŁAD

Freitags kaufen wir frischen Fisch im Fischgeschäft.

W piątki kupujemy świeże ryby w sklepie rybnym.

die Bäckerei piekarnia

PRZYKŁAD

Die Bäckerei an der Ecke hat die besten Brötchen.

Piekarnia na rogu sprzedaje najlepsze bułki.

Wskazówka!

Wypieki są w Niemczech dość ważne. Piekarnie mają w ofercie szeroki wybór chlebów i bułek, a popularną przekąską na wynos jest bułka z serem i wędliną. „Brötchen” (bułki) są często spożywane na śniadanie ze słodkimi lub wytrawnymi dodatkami.

die Bäckerei piekarnia
das **Fischgeschäft** sklep rybny

öffnen otwierać

PRZYKŁAD

Wann öffnet der Supermarkt? Kiedy otwierają ten supermarket?

geschlossen zamknięte

PRZYKŁAD

Sonntags sind die Geschäfte geschlossen. Sklepy są zamknięte w niedziele.

Wann öffnet der Supermarkt? To znaczy: „**Kiedy otwierają ten supermarket?**”

das **Fischgeschäft** sklep rybny

Die Bäckerei an der Ecke hat die besten Brötchen.

Piekarnia na rogu sprzedaje najlepsze bułki.

die Fleischerei Wurst, Rindfleisch, Hühnerfleisch

die Bäckerei Brot, Brötchen, Kuchen

der Gemüseladen Tomaten, Kartoffeln, Gurken

Wie viel kostet das? Ile to kosztuje?

das Fischgeschäft sklep rybny

kaufen, öffnen

Die Geschäfte sind sonntags nicht offen, sondern geschlossen.

Sklepy nie są otwarte w niedziele, są zamknięte.

Rozmowa

Marie Kannst du mir sagen, wo ich die beste finde?

Marc Das beste Brot gibt es auf dem Markt. Dort gehe ich immer und Gemüse kaufen.

Marie Das klingt gut! Kann ich dort auch Fleisch ?

Marc Ja, es gibt dort mehrere .

Marie Wann der Markt?

Marc Ich glaube um sieben. Er aber schon um vierzehn Uhr.

Marie Wunderbar! Vielen Dank für deine Hilfe!

kaufen kupić

Ich möchte **Rindfleisch** in der Fleischerei kaufen.

Chcę kupić wołowinę u rzeźnika.

Wie viel kostet das ? Ile to kosztuje?

Öffnen otwierać

Wie viel|Wieviel kostet das? Ile to kosztuje?

Wieviel

das Fischgeschäft

sklep rybny

Das Geschäft ist **geschlossen**. Sklep jest zamknięty.

Die Bäckerei an der Ecke hat die besten Brötchen.
Piekarnia na rogu sprzedaje najlepsze bułki.

Ile potrzebujemy?

Ilości

viel

dużo / wiele

PRZYKŁAD

Ich habe viele Schuhe.

Mam dużo butów.

wenig

mało / niewiele

PRZYKŁAD

Möchtest du ein wenig Milch?

Czy chcesz trochę mleka?

Ich habe viele Familienmitglieder.

Mam wielu członków rodziny.

Ich schlafe wenig.

Nie śpię dużo.

ein bisschen

trochę

PRZYKŁAD

Ich brauche ein bisschen Zucker.

Potrzebuję trochę cukru.

alles

wszystko

PRZYKŁAD

Alles muss aus der Wohnung raus!

Należy usunąć wszystko z mieszkania!

Ich spreche ein bisschen Englisch.

alles, alles

etwas

trochę / kilka

PRZYKŁAD

An den Nudeln fehlt etwas Salz.

Do makaronu trzeba dodać trochę soli.

nichts

nic

PRZYKŁAD

Ich muss nichts einkaufen.

Nie potrzebuję niczego ze sklepu.

Wskazówka!

Wyrazy, które właśnie poznaliśmy, mogą być też częścią różnych zwrotów. Spójrz na poniższe przykłady. Jeśli możesz, spróbuj je zapamiętać!

viel	alles	nichts
Viel Glück! (<i>Powodzenia!</i>)	Alles Gute zum Geburtstag! (<i>Wszystkiego najlepszego z okazji urodzin!</i>)	Das macht nichts. (<i>To nie ma znaczenia.</i>)
Viel Spaß! (<i>Baw się dobrze!</i>)	Alles klar! (<i>Wszystko w porządku!</i>)	Das macht mir nichts aus. (<i>Nie mam nic przeciwko.</i>)

genug

wystarczająco

PRZYKŁAD

Wir haben genug Essen für alle!

Mamy wystarczająco dużo jedzenia dla wszystkich!

Wir haben etwas Butter aber genug Mehl.

Mamy trochę masła, ale mamy wystarczająco dużo mąki.

Wskazówka!

Niektóre z poznanych wyrazów mogą zostać użyte tylko z określonymi rzeczownikami: jest to uzależnione od tego, czy dany rzeczownik można policzyć (np. jajka lub ciastka) czy nie (np. sok lub cukier). Oto najważniejsze zasady.

Tych słów używamy tylko z rzeczownikami, których nie możemy policzyć:

etwas

ein bisschen

Tych słów możemy użyć ze wszystkimi rzeczownikami:

viel

wenig

Wskazówka!

Teraz wysłuchamy krótkiego tekstu oraz przeczytamy go. Następnie odpowiemy na kilka pytań. Nie przejmuj się jednak, ponieważ nagranie z wszystkimi potrzebnymi informacjami będzie można odtworzyć powtórnie!

Alles aus dem Wohnzimmer ist jetzt im Flur.

Wszystko z salonu znajduje się w korytarzu.

Wskazówka!

Zwróć uwagę, że Marie używa słowa „etwas”, aby w zdaniu: „Wenn es zu wenig ist, kaufe ich **etwas** im Supermarkt” powiedzieć „coś” zamiast ilościowego zwrotu „trochę / kilka”.

Ich koche viel. Ich hoffe, es ist genug für alle!

Marie przyrządza dużo jedzenia.

Wenn es zu wenig ist, kaufe ich etwas im Supermarkt.

Jeżeli nie jest jej wystarczająco dużo, mogę ją kupić w supermarkecie.

Es gibt genug Milch.

Jest wystarczająco dużo mleka.

Das ist **genug** Kaffee.

Jest wystarczająco dużo kawy.

Ich habe gesagt etwas Zucker, nicht wenig!

Mówiłem trochę cukru, nie mało.

Du musst **ein bisschen** aufpassen.

Musisz zachować ostrożność.

Ich habe viele Freunde.

Mam wiele przyjaciółek.

Ich habe ein bisschen Angst.

Trochę się boję.

Ich muss **alles** entfernen!

Muszę wszystko usunąć.

Ich habe gesagt etwas Zucker, nicht wenig!

Mówiłem trochę cukru, nie mało.

Gramatyka: Czasowniki nieregularne

Popularne czasowniki nieregularne w czasie teraźniejszym

Wskazówka!

Kilka lekcji temu przyjrzeliliśmy się końcówkom czasowników regularnych w czasie teraźniejszym. W tej lekcji porozmawiamy o „**unregelmäßige Verben**” (czasownikach nieregularnych). Czasowniki regularne odmieniają się według tego samego schematu, natomiast nieregularne podlegają różnym zasadom.

Wskazówka!

Trzeba zapamiętać, które z czasowników są nieregularne, ale na szczęście większość z nich przyjmuje w czasie teraźniejszym takie same końcówki jak czasowniki regularne. Powtórzmy końcówki czasu teraźniejszego na przykładzie poniższego czasownika „arbeiten” (pracować):

ich arbeite
du arbeitest
er/sie/es arbeitet
wir arbeiten
ihr arbeitet
sie/Sie arbeiten

du – st

Czym zatem różnią się czasowniki nieregularne?

Jak widzisz, końcówki czasowników są takie same jak w przypadku czasowników regularnych. Jedyna różnica polega na zamianie samogłosek w temacie czasownika dla form „du” oraz „er / sie / es”. Spójrz na poniższe przykłady, aby zobaczyć zachodzące zmiany na przykładzie nieregularnego czasownika „fahren” (jechać / prowadzić):

Temat: fahr-
ich fahre
du fährst
er/sie/es fährt
wir fahren
ihr fahrt

Wskazówka!

Jak zmieniamy samogłoski?

W tej lekcji poznamy i przećwiczymy najpopularniejsze zmiany samogłosek.

Na kolejnych stronach nauczysz się czasowników nieregularnych.

Zwróć uwagę na wyrażenia kluczowe, które pokażą Ci, na czym dokładnie polegają zmiany samogłosek.

W niemal wszystkich przypadkach wymienione niżej samogłoski zmieniają się w następujący sposób:

Zmiany samogłosek:

a → **ä**, na przykład „*fahren*” (jechać/prowadzić)

au → **äu**, na przykład "*laufen*" (iść na piechotę)

o → **ö**, na przykład „*stoßen*” (zderzyć)

e (wymawiane długo) → **ie**, na przykład w wyrazie „*sehen*” (widzieć)

laufen

spacerować / iść pieszo

PRZYKŁAD

Läufst du zur Arbeit?

Czy do pracy chodzisz na piechotę?

fahrem

prowadzić, jechać samochodem

PRZYKŁAD

Ludwig fährt gern mit seinem Auto.

Ludwig lubi prowadzić swój samochód.

laufen

spacerować / iść pieszo

PRZYKŁAD

Läufst du zur Arbeit?

Czy do pracy chodzisz na piechotę?

laufen

spacerować / iść pieszo

Na co zazwyczaj zmienia się samogłoska „au”, kiedy czasownik przyjmuje formy „du” i „er”?

äu

Kliknij formę „du” czasownika „fahren”. fährt

Na co zazwyczaj zmienia się samogłoska „a”, kiedy czasownik przyjmuje formy „du” i „er”? ä

lesen

czytać

PRZYKŁAD

Sofia liest gern Bücher.

Sofia lubi czytać książki.

essen

jeść

PRZYKŁAD

Sie isst am liebsten Melone.

Ona uwielbia jeść melony.

Na co zazwyczaj zmienia się samogłoska „długie e”, kiedy czasownik przyjmuje formy „du” i „er”? ie

Uwaga!

Jednym z najpopularniejszych i najzabawniejszych błędów popełnianych przez osoby uczące się języka niemieckiego jest mylenie „er ist” i „er isst”. Pierwsza forma pochodzi od czasownika „sein” (być), zaś druga od czasownika „essen” (jeść).

Pamiętaj, aby zwracać uwagę na ich pisownię!

poprawnie: Er **isst** eine Banane. (*On je banana.*)

niepoprawnie: Er **ist** eine Banane. (*On jest bananem.*)

essen, fahren, lesen

Du fährst mit dem Auto.

Prowadzisz samochód.

Du läufst zur Arbeit.

Idziesz do pracy.

Du **fährst** mit dem Zug.

Jedziesz pociągiem.

Läufst du zur Arbeit?

Czy do pracy chodzisz na piechotę?

Liest du gern?

Czy lubisz czytać?

Du **isst** Müsli zum Frühstück.

Jesz płatki na śniadanie.

Ludwig **fährt** oft mit dem Zug.

Ludwig często jeździ pociągiem.

Er **läuft** in den Park.

On chodzi do parku.

Die Mutter **liest** ein Buch.

Matka czyta książkę.

Er **isst** eine Banane.

On je banana.

Usiądziemy przy barze?

Zamawianie napojów w barze

Bea `` Dieser ist sehr gut!

Martin `` Soll ich dir eine bestellen? Ich trinke lieber .

Bea Danke! Ein ist genug. Wollen wir auch bestellen?

Martin Ja klar, mit oder ohne ?

Bea Mit, danke.

Martin Gut, dann nehmen wir eine Flasche mit zwei , ein Glas Wein und ein großes Bier.

sitzen
usiąść

PRZYKŁAD

Wo möchtest du sitzen?

Gdzie chcesz usiąść?

der Barkeeper / die Barkeeperin

barman / barmanka

PRZYKŁAD

Die Barkeeperin ist schnell.

Ta barmanka jest szybka.

Wskazówka!

Na ostatniej stronie pojawiły się wyrazy „**Barkeeper**” (*barman*) oraz „**Barkeeperin**” (*barmanka*). Słowa te pochodzą od angielskiego wyrazu „*barkeeper*”, który ma to samo znaczenie. Słowa pochodzące od innych języków nazywane są w Niemczech „Lehnwörter” (*zapożyczeniami*).

Sitzen
To znaczy „**usiąść**”.

Die Barkeeperin ist schnell.

Ta barmanka jest szybka.

trinken
pić

PRZYKŁAD

Ich möchte Saft trinken.

Chcę napić się soku.

das Glas
kieliszek / szklanka

PRZYKŁAD

Ein Glas Apfelsaft, bitte.

Poproszę jedną szklankę soku jabłkowego.

die Flasche
butelka

PRZYKŁAD

Wir möchten bitte eine Flasche Weißwein haben.

Chcielibyśmy prosić o butelkę białego wina.

das Wasser
woda

PRZYKŁAD

Kann ich etwas Wasser haben?

Czy mogę prosić o wodę?

mit Sprudel / ohne Sprudel

gazowana / niegazowana

PRZYKŁAD

Möchten Sie das Wasser mit oder ohne Sprudel haben?

Chciałby pan wodę gazowaną czy niegazowaną?

Wskazówka!

Mówiąc o wodzie gazowanej, przeważnie używamy rzeczownika „Sprudel”, jednak można również spotkać się z „Kohlensäure” (*nasyconą dwutlenkiem węgla*). Opisuując wodę bez gazu, możemy również użyć przymiotnika „still” (*niegazowana, co dosłownie oznacza również „spokojna”*).

stilles Wasser

To wyrażenie ma takie samo znaczenie, co „**Wasser ohne Sprudel**”.

Wskazówka!

W Niemczech wiele osób lubi pić *Schorle*. Jest to napój otrzymywany z połączenia soku owocowego lub białego wina z wodą gazowaną. Najbardziej popularnym rodzajem *Schorle* jest *Apfelschorle*, który zrobiony jest z soku jabłkowego. Jeśli będziesz kiedyś w Niemczech, koniecznie spróbuj jednego z wielu rodzajów *Schorle*!

mit Sprudel / ohne Sprudel

To znaczy „**gazowana czy niegazowana**”.

das Bier

piwo

PRZYKŁAD

Ein großes Bier, bitte!

Jedno duże piwo, proszę!

der Wein

wino

PRZYKŁAD

Der Wein in dieser Bar ist sehr gut.

Wino w tym barze jest bardzo dobre.

Der Wein in dieser Bar ist sehr gut.

To znaczy: „**Wino w tym barze jest bardzo dobre.**”

Wir möchten eine Flasche Weißwein, bitte.

Poprosimy o butelkę białego wina.

mit oder ohne Sprudel

gazowana czy niegazowana

Die Barkeeperin ist schnell.

Ta barmanka jest szybka.

Ein großes Bier, bitte!

Jedno duże piwo, proszę!

trinken pić

das Wasser woda

das Glas kieliszek / szklanka

Wir möchten bitte eine **Flasche** Weißwein haben.

Poprosimy o butelkę białego wina.

Möchten Sie das Wasser mit oder ohne Sprudel haben?

Chciałby pan wodę gazowaną czy niegazowaną?

Abends trinke ich gerne **Wein**.

Lubię pić wino wieczorami.

Ich möchte Saft **trinken**.

Chcę napić się soku.

Wasser, Wein, Bier

Wo möchtest du **sitzen**?

Gdzie chcesz usiąść?

Ich mag das Bier.

Lubię piwo.

Der **Barkeeper** ist nicht da.

Nie ma tam barmana.

Das **Glas** ist leer.

Szklanka jest pusta.

Idziemy do restauracji

Nauucz się słów do zamawiania jedzenia i napojów w barach i restauracjach

das Restaurant

restauracja

PRZYKŁAD

Mir gefällt das kleine Restaurant an der Ecke.

Lubię tę małą restaurację na rogu.

reservieren

zarezerwować / zrobić rezerwację

PRZYKŁAD

Am Wochenende ist es voll, da musst du reservieren.

Musisz zrobić rezerwację, w weekendy jest tam mnóstwo ludzi.

Mir gefällt das kleine Restaurant an der Ecke.

To znaczy: „**Lubię tę małą restaurację na rogu.**”

der Tisch

stolik

PRZYKŁAD

Wir möchten bitte einen Tisch am Fenster haben.

Chcielibyśmy prosić o stolik przy oknie.

die Speisekarte

menu

PRZYKŁAD

Könnten Sie uns die Speisekarte bringen?

Czy może nam pan przynieść menu?

Könnten Sie uns die Speisekarte bringen?

To zdanie jest pytaniem o menu.

bestellen

zamówić

PRZYKŁAD

Wir möchten bitte bestellen.

Chcielibyśmy złożyć zamówienie.

die Vorspeise

przystawka

PRZYKŁAD

Als Vorspeise hätte ich gern die Tagessuppe.

Na przystawkę poproszę zupę dnia.

das Hauptgericht

danie główne

PRZYKŁAD

Ich nehme die Lasagne als Hauptgericht.

Na danie główne zjem lasanię.

der Nachtisch

deser

PRZYKŁAD

Möchtest du Nachtisch bestellen?

Czy chcesz zamówić deser?

Wskazówka!

Zamawiając w Niemczech jedzenie lub napoje, używamy wyrażenia „**Ich nehme...**” (dosłownie „Ja wezmę... / Ja biorę...”), po którym występuje wybrana przez nas pozycja z menu. Po tym wyrażeniu **zawsze występuje biernik**. Spójrz na poniższe przykłady, gdzie dopełnienie bliższe napisane jest pogrubioną czcionką.

Ich nehme **den Fisch** als Hauptspeise. (*Na danie główne wezmę rybę.*)

Ich nehme **ein Glas** Wein. (*Wezmę kieliszek wina.*)

der Nachtisch
deser

die Rechnung

rachunek

PRZYKŁAD

Die Rechnung, bitte.

Poproszę rachunek.

die Vorspeise To znaczy „**przystawka**”.

Ich nehme die Lasagne als Hauptgericht.

Na danie główne zjem lasanię.

Die Rechnung, bitte!

Mówisz tak, kiedy chcesz zapłacić rachunek.

Vorspeise, Hauptgericht, Nachtisch

Könnten Sie uns die Speisekarte bringen?

Czy może nam pan przynieść menu?

Ich nehme...

Wezme...

Wir möchten bitte einen Tisch am Fenster haben.

Chcielibyśmy prosić o stolik przy oknie.

Am Samstag essen wir im Restaurant.

W sobotę zjemy w restauracji.

Wir möchten bitte bestellen.

Chcielibyśmy złożyć zamówienie.

die Rechnung rachunek

die Speisekarte menu

der Tisch stolik

Lass uns Getränke **bestellen**.

Zamówmy drinki.

Ich sitze am letzten **Tisch** hinten!

Siedzę przy ostatnim stoliku z tyłu.

bestellen, reservieren

Die **Rechnung**, bitte!

Rachunek, proszę!

Ich mag die Vorspeise nicht!

Przystawka mi nie smakuje!

Die **Speisekarte** ist sehr lang.

To menu jest bardzo długie.

Nach dem Hauptgericht will ich einen Nachtisch bestellen.

Chcę zamówić deser po głównym daniu.

Ich koche morgen, heute gehen wir ins **Restaurant**.

Ugotuję coś jutro. Dziś idziemy do restauracji.

Ich möchte bezahlen, bringen Sie mir bitte die **Rechnung**!

Chcę zapłacić. Poproszę o rachunek.

Gramatyka: czasowniki typu „wollen”

Czasowniki modalne – preferencje

Wskazówka!

Poznaliśmy już kilka z sześciu niemieckich czasowników modalnych. „**Modalverben**”

są czasownikami, które w pewien sposób zmieniają opisywaną w zdaniu czynność.

W tym rozdziale przyjrzymy się czasownikom „**mögen**” (*lubić / mieć ochotę*)

i „**wollen**” (*chcieć*).

Sie **möchte** einen Tee trinken. (*Ona ma ochotę napić się herbaty.*)

Wir **wollen** mit der Bahn fahren. (*My chcemy pojechać pociągiem.*)

Wskazówka!

Na początek skoncentrujemy się na czasowniku „**mögen**” (*lubić / mieć ochotę*).

Jest to wyjątkowy czasownik, ponieważ ma dwa podstawowe znaczenia: **lubić** coś

i **życzyć** sobie czegoś. Bezokolicznikowa forma tego czasownika jest taka sama, jednak

w **zależności od znaczenia** czasownik ten przyjmuje różne formy:

Ich **mag** Pizza. (*Ja lubię pizzę.*)

Ich **möchte** Pizza essen. (*Mam ochotę zjeść pizzę.*)

mögen

lubić / mieć ochotę

PRZYKŁAD

Ich mag meine Mitschüler.

Lubię moich kolegów z klasy.

Ich mag Jazzmusik.

To zdanie mówi o tym, że ktoś coś lubi.

Wybierz czasownik „mögen” w formie wyrażającej życzenie.

möchte

Wskazówka!

Poniżej możesz przyjrzeć się różnym formom nieregularnego czasownika „mögen” (lubić / mieć ochotę).

Formy „**Indikativ**” tego czasownika używamy, aby powiedzieć, że coś lubimy, zaś formy „**Konjunktiv II**”, aby wyrazić natychmiastowe życzenie.

-	mögen (Indikativ)	mögen (Konjunktiv II)
ich	mag	möchte
du	magst	möchtest
er/sie/es	mag	möchte
wir	mögen	möchten
ihr	mögt	möchtet

Er möchte einen Apfel essen.

To zdanie mówi o tym, że ktoś coś lubi. *Falsz*

W tym zdaniu występuje czasownik modalny „mögen” w formie „Konjunktiv II” „*möchte*”, przez co wyraża życzenie: „*On chce zjeść jabłko.*”

ich möchte

du möchtest

wir möchten

Wir mögen Hunde.

To zdanie mówi o tym, że ktoś coś lubi.

Forma czasownika w celu wyrażenia życzenia.

Wir **möchten** ins Kino gehen.

Chcemy iść do kina.

Zwróć uwagę!

Wiemy już, że czasowników modalnych używamy razem z głównym czasownikiem, który występuje w bezokoliczniku. Główny czasownik przesuwamy wówczas na koniec zdania. Dzieje się tak, kiedy używamy „mögen” do wyrażenia naszych życzeń, lecz gdy mówimy o tym, co lubimy, wówczas „mögen” jest w zdaniu zwykłym czasownikiem! Spójrz na te przykłady.

Er **mag** Rotwein. (*On lubi czerwone wino.*)

Er **möchte** Rotwein haben. (*On ma ochotę na czerwone wino.*)

Ich möchte Pizza essen .

Chcę zjeść pizzę.

Du möchtest Obst essen.

Chcesz jeść owoce.

wollen

chcieć

PRZYKŁAD

Wir wollen heiraten.

My chcemy się pobrać.

Wskazówka!

Czasownik modalny „wollen” (chcieć) jest również czasownikiem nieregularnym i tworzy następujące formy:

-	wollen
ich	will
du	willst
er/sie/es	will
wir	wollen
ihr	wollt
sie/Sie	Wollen

wollen

To znaczy „**chcieć**”.

Wskazówka!

„**Wollen**” możemy użyć, aby przedstawić plany na przyszłość, zaplanować coś z kimś lub zażądać czegoś.

Sie **wollen** am Wochenende wandern. (*Oni chcą urządzić w weekend pieszą wycieczkę.*)

Willst du mit mir ins Kino gehen? (*Czy chcesz iść ze mną do kina?*)

Ich **will** ein Glas Saft haben. (*Chcę dostać szklankę soku.*)

ich will

du willst

sie/Sie wollen

Er will einkaufen gehen.

To zdanie wyraża zamiar.

Sie will Pizza essen.

Wybierz czasownik „mögen” w formie wyrażającej życzenie.

Möchte

Er möchte einen Apfel essen.

To zdanie mówi o tym, że ktoś coś lubi.

Ich möchte Pizza essen . Chcę zjeść pizzę.

Wybierz czasownik „mögen” w formie „sie / Sie”.

mögen

Ich mag Hunde. Lubię psy.

Sie mag Rockmusik. Ona lubi muzykę rockową.

mag, möchte, mögen

Wir wollen

Wskazówka!

"Najczęściej „wollen” (*chcieć*) nie jest tak uprzejme jak „mögen” (*mieć ochotę*), co można zobaczyć w poniższych przykładach.

Zazwyczaj po „mögen” dodajemy „bitte” (*proszę*), co sprawia, że zdanie brzmi bardziej uprzejmie.

Nie dodajemy go jednak w przypadku czasownika „wollen”.

Ich **möchte bitte** ein Glas Rotwein haben. (*Prosiłbym o kieliszek czerwonego wina.*)

Ich **will** ein Glas Rotwein haben. (*Chcę dostać kieliszek czerwonego wina.*)

Ich möchte... Chcę Uprzejma prośba

hr mögt Gemüse. Wy lubicie warzywa.

Ich will ein Eis essen.

To zdanie przedstawia uprzejmą prośbę.

Falsz

...

will, wollen, will

wollen chcieć

Sie mag Rockmusik. Ona lubi muzykę rockową. Słowo **wyrażające preferencje lub sympatię**.

Ich **mag** dich. Lubię cię.

Er **will** nach Hause gehen. On chce iść do domu.

Mögen lubić / mieć ochotę

Sie **mag** Segeln. Ona lubi żeglować.

Wir **mögen** unseren Lehrer. Lubimy naszego nauczyciela.

Du **willst** im Park Fahrrad fahren. Chcesz jeździć na rowerze po parku.

Ich **will** vor der Arbeit frühstücken. Chcę zjeść śniadanie przed pracą.

Ich **möchte** ein Glas Rotwein, bitte! Poproszę o kieliszek wina!

mögen lubić / mieć ochotę

Wir **mögen** unseren Lehrer. Lubimy naszego nauczyciela.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Na co zazwyczaj zmienia się samogłoska „krótkie e”, kiedy czasownik przyjmuje formy „du” i „er”? → i

Ich muss **alles** entfernen!
Muszę wszystko usunąć.

kaufen, öffnen

Ein großes Bier, bitte!
Jedno duże piwo, proszę!

Ich mag die Vorspeise nicht!
Przystawka mi nie smakuje!

Die Freunde arbeiten im Büro.
Przyjaciele pracują w biurze.

Die **Straßen** sind eng.

Pogrubione słowo jest rodzaju żeńskiego.

Es gibt genug Milch.

Jest wystarczająco dużo mleka.

Mütter, Säfte, Brote

Sie will Pizza essen.

Obst

mögen

lubić / mieć ochotę

Wann öffnet der Supermarkt? To znaczy: „**Kiedy otwierają ten supermarket?**”

Die Mutter **liest** ein Buch.

Matka czyta książkę.

Die Bäckerei an der Ecke hat die besten Brötchen.

Piekarnia na rogu sprzedaje najlepsze bułki.

Emma trinkt ihren Kaffee mit einem Löffel **Zucker**.

Emma pije kawę z łyżeczką cukru.

Möchten Sie das Wasser mit oder ohne Sprudel haben?

Chciałby pan wodę gazowaną czy niegazowaną?

Du läufst zur Arbeit.

Idziesz do pracy.

wollen

chcieć

Zu Wein esse ich gern **Käse**.

Lubię jeść ser do wina.

Rozdział 23

Jaki jest dzisiaj dzień?

Dni tygodnia

der Tag

dzień

PRZYKŁAD

Welcher Tag ist heute?

Jaki dzisiaj jest dzień?

die Woche

tydzień

PRZYKŁAD

Die Woche hat sieben Tage.

Tydzień ma siedem dni.

der Tag

To znaczy „**dzień**”.

Dobrze wiedzieć!

Wszystkie dni tygodnia to rzeczowniki rodzaju męskiego, dlatego zawsze występują z rodzajnikiem „der”.

Montag, Dienstag

poniedziałek, wtorek

PRZYKŁAD

Am Montag spiele ich Fußball.

W poniedziałek gram w piłkę nożną.

Dienstag wtorek

Wskazówka!

Aby powiedzieć, że coś dzieje się w konkretnym dniu, wstawiamy „**am**” (w). Jednak, jak widać w poniższych przykładach, czasami możemy również pominąć to słowo.

Am Montag spiele ich Fußball. (*W poniedziałek gram w piłkę nożną.*)

Gehen wir Donnerstag ins Museum? (*Czy w czwartek idziemy do muzeum?*)

Mittwoch, Donnerstag

środa, czwartek

PRZYKŁAD

Gehst du am Donnerstag mit mir ins Kino?

Czy pójdziesz ze mną w czwartek do kina?

Freitag, Samstag, Sonntag

piątek, sobota, niedziela

PRZYKŁAD

Freitags treffen wir uns in einer Bar.

W piątki spotykamy się w barze.

Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag
poniedziałek, wtorek, środa, czwartek

Wskazówka!

Aby wyrazić, że coś powtarza się tego samego dnia każdego tygodnia, możemy na koniec dodać „s”. W ten sposób utworzymy przysłówek częstotliwości. Pamiętaj, że tylko rzeczowniki piszemy dużą literą – przysłówki pisane są małą literą!

Ich gehe **am Donnerstag** Schwimmen. (*W czwartek pójde popływać.*)

Ich gehe **donnerstags** Schwimmen. (*W czwartki chodzę pływać.*)

Ich spiele montags Fußball.

To zdanie przedstawia regularnie wykonywaną czynność.

Am Donnerstag gehen wir Schwimmen.

To znaczy „**W czwartek pójdziemy popływać**”. Aby wyrazić regularnie wykonywaną czynność, dzień tygodnia piszemy małą literą, a na koniec dodajemy „s”.

Donnerstag, Freitag, Samstag, Sonntag
czwartek, piątek, sobota, niedziela

das Wochenende

weekend

PRZYKŁAD

Was machst du am Wochenende?

Co robisz w weekendy?

das Wochenende

weekend

Montag, Mittwoch, Sonntag

Czy wiesz, że...?

W Niemczech niedziele są niemal świętami? Co prawda restauracje i kawiarnie są otwarte, ale sklepy są zamknięte.

Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag
poniedziałek, wtorek, środa, czwartek

Dienstag

wtorek

die Woche

tydzień

Donnerstag, Freitag, Samstag, Sonntag
czwartek, piątek, sobota, niedziela

Sonntag

niedziela

mittwochs

w środy

Donnerstag

czwartek

Samstag + Sonntag

sobota i niedziela

Donnerstag

czwartek

der **Tag**

dzień

Montag

poniedziałek

Dienstag

wtorek

Mittwoch **środa**

Mittwoch

Środa

Freitag

piątek

Freitag

piątek

Samstag

sobota

Sonntag

niedziela

Co robisz w wolnym czasie?

Rozmawianie o swoich zainteresowaniach

Die Freizeit

czas wolny

PRZYKŁAD

Was machst du in deiner Freizeit? Co robisz w wolnym czasie?

Was machst du in deiner Freizeit? Co robisz w wolnym czasie?

Freunde treffen

spotykać się z przyjaciółmi

PRZYKŁAD

Sie trifft ihre Freunde jeden Samstag.

Ona spotyka się z przyjaciółmi w każdą sobotę.

Sport treiben

uprawiać sport

PRZYKŁAD

Treibst du Sport? Czy uprawiasz jakiś sport?

die Freizeit czas wolny

Freunde treffen

To znaczy „**spotykać się z przyjaciółmi**”.

Sport treiben uprawiać sport

entspannen

zrelaksować się

PRZYKŁAD

Ich entspanne in der Badewanne. Relaksuję się w wannie.

lesen

czytać

PRZYKŁAD

Ich lese gerne Bücher. Lubię czytać książki.

Fahrrad fahren

jeździć na rowerze

PRZYKŁAD

Ich fahre gern Fahrrad. Lubię jazdę na rowerze.

Ich fahre gern Fahrrad. Lubię jazdę na rowerze.

lesen czytać

entspannen

To znaczy „**relaksować się**”.

fernsehen

oglądać telewizję

PRZYKŁAD

Wir sehen nur abends fern.

Wieczorami tylko oglądamy telewizję.

ein Instrument spielen

grać na instrumencie

PRZYKŁAD

Spielst du ein Instrument?

Czy grasz na jakichś instrumentach muzycznych?

fernsehen
oglądać telewizję

Wskazówka!

Zwróć uwagę, że niektóre czasowniki dzielimy, gdy używamy ich w zdaniu (np. „fernsehen” (*oglądać telewizję*)). Nazywamy je „czasownikami rozdzielnymi” i przeanalizujemy je dokładniej w jednym z rozdziałów gramatycznych w dalszej części tej lekcji! Teraz przyjrzyjmy się poniższym przykładom, aby zobaczyć, w jaki sposób czasowniki rozdzielne dzielimy na dwie części:

bezokolicznik: fernsehen (*oglądać telewizję*)
zdanie: Ich **sehe** gern **fern**. (*Lubię oglądać telewizję.*)

Ein Instrument spielen ein Instrument spielen

Spielst du ein Instrument? Grasz na instrumencie muzycznym?

to znaczy „grać na instrumencie”.

entspannen, lesen, fernsehen

Ich fahre gern Fahrrad. Lubię jazdę na rowerze.

Treibst du Sport? Czy uprawiasz jakiś sport?

Was machst du in deiner Freizeit? Co robisz w wolnym czasie?

Was machst du in deiner Freizeit? Co robisz w wolnym czasie?

Ich lese gern. Lubię czytać.

Wir sehen nur abends fern. Wieczorami tylko oglądamy telewizję.

Ich entspanne in der Badewanne. Relaksuję się w wannie.

Rozmowa

Hannah Was machst du in deiner ? du gern ?

David Nein, kaum. Ich lieber oder lese.

Hannah Ich auch, ich sehe nur abends die Nachrichten. Was liest du am liebsten?

David Am liebsten ich Romane. Und du? Was machst du in deiner Freizeit?

Hannah Ich gern im Park. Dabei kann ich ganz gut .

Was machst du in deiner **Freizeit**? Co robisz w wolnym czasie?

Spielst du ein Instrument? Entspannen zrelaksować się

Czy grasz na jakichś instrumentach muzycznych?

Spielst du ein **Instrument**? Czy grasz na jakichś instrumentach muzycznych?

Sie ihre Freunde jeden Samstag. Ona spotyka się z przyjaciółmi w każdą sobotę.
entspannen zrelaksować się
Ich **entspanne** in der Badewanne. Relaksuję się w wannie.
Fahrrad Fahrem jeździć na rowerze
Ich **fahre** gern Fahrrad. Lubię jazdę na rowerze.
Wir sehen fern. Oglądamy telewizję.
Ich lese gerne Bücher. Lubię czytać książki.
Ich **lese** gern Bücher. Lubię czytać książki.
Sie **trifft** ihre Freunde jeden Samstag.
Ona spotyka się z przyjaciółmi w każdą sobotę.

Gramatyka: czasowniki typu „müssen”

Czasowniki modalne – umiejętności i zobowiązania

Wskazówka!

Modalverben

Ten rozdział przedstawia pierwsze trzy z sześciu niemieckich **czasowników modalnych**, które możesz zobaczyć poniżej.

Czasowniki modalne zmieniają w pewien sposób czynność opisywaną w zdaniu. Zazwyczaj podkreślają one umiejętność, możliwość, prawdopodobieństwo lub konieczność.

können (*umieć, potrafić*)
dürfen (*mieć pozwolenie, móc*)
müssen (*musieć*)
mögen (*lubić, mieć ochotę, chcieć*)
wollen (*chcieć*)
sollen (*mieć powinność, mieć obowiązek*)

Wskazówka!

Czasowników modalnych używamy przeważnie z tzw. „głównym czasownikiem” zdania (czyli zmienioną w pewien sposób czynnością), którego używamy w formie bezokolicznikowej i wstawiamy na koniec zdania:

Ich **kann** Fußball **spielen**. (*Ja potrafię grać w piłkę nożną.*)
Mein Hund **darf** im Bett **schlafen**. (*Mój pies może spać w łóżku.*)

können

umieć, potrafić

PRZYKŁAD

Ich kann Klavier spielen.

Ja potrafię grać na fortepianie.

dürfen

mieć pozwolenie, móc

PRZYKŁAD

Mein Hund darf im Bett schlafen.

Mój pies może spać w łóżku.

müssen

musieć

PRZYKŁAD

Er muss um zwölf nach Hause gehen.

On musi iść do domu o 12:00.

Wir **dürfen** bis um zehn fernsehen.

Czasownik modalny „dürfen” znaczy „mieć pozwolenie, moc”. Czasownika „müssen” (*musieć*) używamy, aby wyrazić konieczność.

Er **muss** um zwölf nach Hause gehen.

Wyraz napisany pogrubioną czcionką wyraża **konieczność** zrobienia czegoś.

Wskazówka!

Czasowniki modalne „können” (*umieć, potrafić*), „dürfen” (*mieć pozwolenie, moc*) i „müssen” (*musieć*) odmienia się w następujący sposób:

können	dürfen	müssen
ich kann	ich darf	ich muss
du kannst	du darfst	du musst
er kann	er darf	er muss
wir können	wir dürfen	wir müssen
ihr könnt	ihr dürft	ihr müsst
sie können	sie dürfen	sie müssen

musst, müsst, müssen

Wskazówka!

Dodanie słowa „**nicht**” (*nie*) po czasowniku modalnym oznacza, że ktoś *nie* może, *nie* potrafi lub *nie* musi czegoś zrobić. Zasada ta ma zastosowanie do większości czasowników modalnych – poznasz ją bliżej na dalszym etapie nauki niemieckiego!

Mein Hund **darf nicht** im Bett schlafen. (*Mój pies nie może spać w łóżku*).

Er **muss nicht** um elf nach Hause gehen. (*On nie musi iść do domu o 11:00*)

Sie muss nicht einkaufen gehen .

Ona nie musi iść na zakupy.

Ich darf nicht ins Kino gehen.

To zdanie oznacza, że ktoś **nie** ma pozwolenia na zrobienie czegoś.

Ich kann segeln.

Podsumowując:

Czasowników modalnych używamy, aby wyrazić umiejętność, możliwość, prawdopodobieństwo lub konieczność zrobienia czegoś.

Czasownik modalny ulega odmianie, zaś bezokolicznikowa forma czasownika przechodzi na koniec zdania.

Przećwiczmy teraz zdobytą wiedzę!

dürfen

mieć pozwolenie, moc

Wir müssen einkaufen gehen .

Musimy iść na zakupy.

können, kannst, könnt

Ich kann nicht schwimmen.

To zdanie oznacza, że ktoś **nie** może czegoś zrobić.

Du darfst mit deinem Bruder spielen.

Możesz iść bawić się z bratem.

Ihr dürft Schwimmen gehen .
Możesz iść pływać.

Ich muss mit dem Zug fahren.
Muszę jechać pociągiem.

Sie können Gitarre spielen.
Oni mogą grać na gitarze.

dürfen
mieć pozwolenie, móc

Mein Hund **darf** im Bett schlafen.
Mój pies może spać w łóżku.

Ich muss einkaufen gehen.
Muszę iść na zakupy.

Du **darfst** ins Kino gehen.
Możesz iść do kina.

Wir **können** Gitarre spielen.
Możemy grać na gitarze.

Er kann Volleyball spielen.
On może grać w piłkę ręczną.

Er **kann** Skifahren.
On może jeździć na nartach.

Sie **müssen** einkaufen gehen.
Oni muszą iść na zakupy.

Mein Hund darf im Bett schlafen.
Mój pies może spać w łóżku.

Ich **muss** nach Hause fahren.
Muszę iść do domu.

Mein Hund **darf** im Bett schlafen.
Mój pies może spać w łóżku.

Mój brat gra na saksofonie

Rozmawianie o instrumentach muzycznych

das Klavier
fortepian

PRZYKŁAD

Ich spiele Klavier.
Gram na pianinie.

die Geige
skrzypce

PRZYKŁAD

Sie spielt Geige im Orchester.

Ona gra na skrzypcach w orkiestrze.

Ich spiele Klavier.

Gram na pianinie.

die Gitarre

gitara

PRZYKŁAD

Du spielst Gitarre.

Ty grasz na gitarze.

das Schlagzeug

perkusja

PRZYKŁAD

Er spielt Schlagzeug.

On gra na perkusji.

Ich spiele Gitarre. Gram na gitarze.

das Schlagzeug

To znaczy „**perkusja**”.

Pamiętaj!

Czasownika „spielen” (*grać*) używamy zarówno w odniesieniu do instrumentów muzycznych, jak i sportów zespołowych.

die Flöte

flet

PRZYKŁAD

Wir spielen Flöte.

My gramy na flecie.

singen

śpiewać

PRZYKŁAD

Mein Sohn singt in einer Band.

Mój syn śpiewa w zespole.

Wir spielen Flöte.

My gramy na flecie.

das Saxofon

saksofon

PRZYKŁAD

Spielt dein Bruder Saxofon?

Czy twój brat gra na saksofonie?

die Trompete

trąbka

PRZYKŁAD

Sie spielen Trompete.

Oni/one grają na trąbce.

Meine Lehrerin spielt Klavier.

Moja nauczycielka gra na fortepianie.

Odsłuchaj rozmowę.

Andrea Möchtest du Fußball spielen?

Martin Ich spiele gern , aber habe ich Bandprobe.

Andrea Du spielst in einer Band? Welches spielst du?

Martin Ich Gitarre und , aber singe auch! Und du?

Andrea Ich spiele kein Instrument, aber ich spiele und Fußball.

Martin Dann lass uns doch im Park Fußball spielen! Und danach kannst du zum Auftritt meiner Band kommen.

Saxofon, Flöte, Trompete

Spielt dein Bruder Saxofon?

Czy twój brat gra na saksofonie?

Sie spielen **Trompete**.

Oni/one grają na trąbce.

Meine Schwester spielt **Klavier**.

Moja siostra gra na fortepianie.

Er spielt Schlagzeug.

On gra na perkusji.

Meine Tochter spielt montags und donnerstags **Flöte**.

Moja córka gra na flecie w poniedziałki i czwartki.

Mein Sohn **singt** in einer Band.

Mój syn śpiewa w zespole.

Sie spielt Geige im Orchester.

Ona gra na skrzypcach w orkiestrze.

Am Wochenende spiele ich **Gitarre**.

Gram na gitarze w weekend.

Spielt dein Bruder Saxofon?

Czy twój brat gra na saksofonie?

Poznanie nazw dyscyplin sportowych

Rozmawianie o aktywnościach fizycznych

Ta lekcja poświęcona jest Twoim zainteresowaniom!

W tym rozdziale przyjrzymy się zajęciom popularnym w Niemczech.

Aby opowiedzieć o sportach uprawianych z piłką lub sportach drużynowych, a także o instrumentach muzycznych, używamy czasownika „spielen” (*grać*).

Spójrz na poniższe przykłady!

Ich **spiele** Fußball. (*Ja gram w piłkę nożną.*)

Wir **spielen** Volleyball. (*My gramy w siatkówkę.*)

Fußball spielen
grać w piłkę nożną

PRZYKŁAD

Möchtest du heute Nachmittag Fußball spielen?

Czy chcesz pograć w piłkę nożną dzisiaj po południu?

Volleyball spielen
grać w siatkówkę

PRZYKŁAD

Warum spielen wir nicht Volleyball?

Może pogramy w piłkę siatkową?

Fußball spielen
To znaczy „**grać w piłkę nożną**”.

- Volleyball spielen
grać w siatkówkę

wandern
wędrować

PRZYKŁAD

Wir wandern gerne in den Bergen.

Uwielbiamy wędrowkę po górach.

Ski fahren
jazda na nartach

PRZYKŁAD

Ich gehe mit meiner Familie einmal im Jahr Ski fahren.

Raz w roku jeżdżę z moją rodziną na nartach.

Ski fahren
jazda na nartach
wandern
wędrować

ins Fitnessstudio gehen
iść na siłownię

PRZYKŁAD

Ich gehe oft ins Fitnessstudio.

Często chodzę na siłownię.

Ich gehe oft ins Fitnessstudio.

Często chodzę na siłownię.

tanzen
tańczyć

PRZYKŁAD

Meine Tochter geht drei Mal die Woche Tanzen.

Moja córka chodzi tańczyć trzy razy w tygodniu.

ins Fitnessstudio gehen
iść na siłownię
tanzen tańczyć

- **Wskazówka!**

Duża litera w języku niemieckim

W języku niemieckim wszystkie rzeczowniki zapisujemy dużą literą.

Czasami jako rzeczownika możemy użyć również czasownika, jeśli dużą literą napiszemy jego podstawową, bezokolicznikową formę. Spójrz na poniższe przykłady!

Czasownik: Ich tanze. (*Ja tańczę.*)

Rzeczownik: Ich gehe **Tanzen**. (*Ja idę tańczyć.*)

schwimmen

pływać

PRZYKŁAD

Am liebsten schwimme ich im See.

Wolę pływać w jeziorze.

segeln

żeglować

PRZYKŁAD

Mein Vater segelt gern.

Mój ojciec lubi żeglować.

segeln

żeglować

ins Fitnessstudio gehen iść na siłownię

wandern wędrować

tanzen tańczyć

Im Winter fahren wir Ski.

Zimą jeździmy na nartach.

Ich tanze gern.

Lubię tańczyć.

Wir wandern gerne in den Bergen.

Uwielbiamy wędrowkę po górach.

Am liebsten schwimme ich im See.

Wolę pływać w jeziorze.

Ich gehe oft ins Fitnessstudio.

Często chodzę na siłownię.

Volleyball, Fußball

Mein Vater geht Segeln.

Mój ojciec idzie żeglować.

Fußball spielen

grać w piłkę nożną

Möchtest du heute Nachmittag **Fußball** spielen?

Czy chcesz pograć w piłkę nożną dzisiaj po południu?

wandern

wędrować

Ich **wandere** gerne.

Lubię wędrowki.

Meine Tochter geht drei Mal die Woche **Tanzen**. Moja córka chodzi tańczyć trzy razy w tygodniu.

Volleyball spielen
grać w siatkówkę

Warum spielen wir nicht **Volleyball**?
Może pogramy w piłkę siatkową?

Ich gehe oft ins Fitnessstudio.
Często chodzę na siłownię.

Am liebsten **schwimme** ich im See.
Wolę pływać w jeziorze.

Mein Vater **segelt** gern.
Mój ojciec lubi żeglować.

Fährst du gern **Ski**?
Czy lubisz jeździć na nartach?

Ich **wandere** gerne.
Lubię wędrówki.

Codzienne czynności

Rozmawianie o codziennie wykonywanych czynnościach

aufstehen

wstać

PRZYKŁAD

Wann stehst du auf?

Kiedy wstajesz?

Wann stehst du auf?

Kiedy wstajesz?

verschlafen

zaspać

PRZYKŁAD

Ich verschlafe selten.

Rzadko zdarza mi się zaspać.

sich anziehen

ubierać się

PRZYKŁAD

Er zieht sich an.

On się ubiera.

zur Arbeit gehen

iść do pracy

PRZYKŁAD

Gehst du morgen zur Arbeit?

Czy idziesz jutro do pracy?

Zwróć uwagę!

Zwróć uwagę, że przy niektórych z wyżej wymienionych czasowników występuje wyraz „**sich**” (się). Jest to zaimek zwrotny.

Zaimków zwrotnych zazwyczaj używamy z czynnościami, które dotyczą wykonującej je osoby. Zaimki zwrotne zostały wyróżnione w poniższych przykładach. W tej lekcji zajmiemy się właśnie tym tematem!

Du ziehst **dich** an. (*Ty się ubierasz.*)

Er rasiert **sich**. (*On się goli.*)

zur Arbeit gehen
iść do pracy

frühstücken

jeść śniadanie

PRZYKŁAD

Am Wochenende frühstücken wir zusammen.

W weekend jemy razem śniadanie.

abendessen

jeść kolację

PRZYKŁAD

Wollen wir gemeinsam abendessen?

Czy chcesz zjeść razem kolację?

ins Bett gehen

iść do łóżka

PRZYKŁAD

Ich bin sehr müde, ich gehe ins Bett.

Jestem bardzo zmęczony, idę do łóżka.

Wskazówka!

Czasowniki „frühstücken” (*jeść śniadanie*) i „abendessen” (*jeść kolację*) mają te same tematy co rzeczowniki „**das Frühstück**” (*śniadanie*) i „**das Abendessen**” (*kolacja*).

Er kocht heute das **Abendessen** und ich mache morgen **Frühstück**.

(*On przyrządza dzisiaj wieczorem kolację, a ja robię jutro śniadanie.*)

das Frühstück

Ten rzeczownik ma taki sam temat, jak czasownik oznaczający „jeść śniadanie”.

Tobias Heute bin ich müde, ich habe sogar verschlafen.

Diana Wie ärgerlich!

Tobias Ja, ich wache normalerweise sehr früh auf!

Diana Frühstückst du, bevor du zur Arbeit gehst?

Tobias Nein. Ich stehe um sieben auf, dusche, und ziehe mich an. Dann putze ich mir nur die Zähne und gehe los, um Zeit zu sparen.

Diana Vielleicht kannst du heute einfach eher ins Bett gehen und dich gut erholen. Bestimmt fühlst du dich morgens dann besser. Niesamowicie!

Wann musst du aufstehen?
Kiedy musisz wstać?

Wskazówka!

Czasownik „**aufstehen**” (*wstać*) należy do **czasowników rozdzielnych**, o których mówiliśmy w poprzedniej lekcji. Kiedy używamy ich w zdaniu, przedrostek czasownika przesuwamy na koniec zdania.

Du **stehst früh auf**. (*Ty wstajesz wcześniej.*)

Er zieht sich an .
On się ubiera.

Ich bin müde, ich muss ins Bett gehen.
Jestem zmęczony, muszę iść do łóżka.

das Abendessen
kolacja

Am Wochenende frühstücken wir zusammen.
W weekend jemy razem śniadanie.

Połącz w pary.

verschlafen	zaspać
zur Arbeit gehenn	iść do pracy
sich anziehen	ubierać się

Wir stehen früh auf .
Wstajemy wcześnie.

Ich ziehe mich an.
Ubieram się.

Ich **frühstücke** vor der Arbeit.
Jem śniadanie przed pracą.

Ich **verschlafe** selten.
Rzadko zdarza mi się zaspać.

Wann gehst du zur Arbeit?
Kiedy idziesz do pracy?

Ich bin müde, ich muss **ins Bett** gehen.
Jestem zmęczony, muszę iść do łóżka.

Wollen wir gemeinsam **abendessen**?
Czy chcesz zjeść razem kolację?

Gramatyka: Czasowniki rozdzielne

Używanie czasowników rozdzielnych

Więcej czasowników!

Poznaliśmy już czasowniki, które dzielą się na dwie części, kiedy używamy ich w zdaniu. W poniższych przykładach znajdziesz ich formy bezokolicznikowe.

Takie czasowniki nazywamy „**trennbare Verben**” (*czasownikami rozdzielnie złożonymi*) – przyjrzyjmy się im bliżej!

fernsehen (*oglądać telewizję*)

einkaufen (*robić zakupy*)

aufstehen (*wstać*)

vorlesen (*czytać na głos*)

aufstehen

wstać

PRZYKŁAD

Wann stehst du auf?

Kiedy wstajesz?

einkaufen

robić zakupy

PRZYKŁAD

Paul muss einkaufen.

Paul musi zrobić zakupy.

Ich stehe um sieben auf.

W tym zdaniu występuje czasownik rozdzielny.

kauft, ein, stehst, auf

fernsehen

oglądać telewizję

PRZYKŁAD

Abends sehe ich normalerweise mit meinen Mitbewohnern fern.

Zazwyczaj wieczorem oglądam telewizję z moimi współlokatorami.

vorlesen

czytać na głos

PRZYKŁAD

Ich lese Sarah etwas vor.

Czytam Sarze.

Der Vater liest der Tochter vor.

W tym zdaniu występuje czasownik rozdzielny.

Wir sehen nur abends fern.

W tym zdaniu występuje czasownik rozdzielny.

Na początek trochę teorii!

Czasowniki rozdzielnie złożone składają się z czasownika i przedrostka.

Przedrostek to fragment wyrazu (zazwyczaj kilkuliterowy) dodawany po lewej stronie do słowa, którego znaczenie chcemy w pewien sposób zmienić.

Oto niektóre z niemieckich przedrostków, które spotkasz w czasownikach rozdzielnie złożonych! Bardziej szczegółowo przyjrzymy się im później.

Oto niektóre z przedrostków rozdzielnie złożonych:

ab-, an-, auf-, aus-, bei-,

ein-, her-, hin-, mit-, nach-,

vor-, weg-, zu-, zurück-, zusammen-

Wskazówka!

Spójrz na ten przykład, aby zobaczyć, w jaki sposób różne przedrostki zmieniają znaczenie głównego czasownika „fahren” (jechać).

abfahren (odjeżdżać)

mitfahren (jechać z kimś)

zurückfahren (przyjechać z powrotem)

Wann fährt der Zug ab?

W tym zdaniu występuje czasownik rozdzielny.

fahre, mit, fährst, zurück

Wskazówka!

Dobrze wiedzieć: niemiecki jest językiem opisowym!

Przedrostki, którym się przed chwilą przyjrzelśmy (*ab-*, *mit-*, *zurück-*), są przyimkami miejsca. W połączeniu z czasownikiem określają kierunek lub położenie czynności, co było widoczne w powyższych przykładach.

Przyjrzyjmy się ogólnemu tłumaczeniu tych przedrostków."

ab: (z / od)

mit: (z)

zurück: (z powrotem)

kauft, ein

Wir fahren mit dem Auto. W tym zdaniu występuje czasownik rozdzielny.
Falsz

Zapamiętaj! **Czasowniki rozdzielnie złożone mają przedrostek, który oddziela się od głównego czasownika, kiedy używamy go w zdaniu.**

Wskazówka!

"Co zatem dzieje się z poszczególnymi częściami takiego czasownika z chwilą rozdzielenia?"

Podstawowy szyk zdania w języku niemieckim jest następujący:

Podmiot + *czasownik* + dopełnienie.

Taki sam szyk zdania obowiązuje w przypadku zdań z czasownikami rozdzielnie złożonymi, z tym że przedrostek przesuwamy na koniec zdania, bez jakichkolwiek innych zmian:

Podmiot + *czasownik* + dopełnienie + *przedrostek*.

Spójrz na poniższy przykład!"

główny czasownik: sehen (widzieć, oglądać)

czasownik rozdzielnie złożony: fernsehen (oglądać telewizję)

zdanie: Ich **sehe** gern **fern**. (Lubię oglądać telewizję.)

kauft, ein

Sie steht früh auf .

Ona wstaje wcześnie.

sieht, fern

Podsumowując:

Za każdym razem, kiedy na końcu zdania spotkasz przyimek, którego nie możesz nigdzie dopasować, spójrz raz jeszcze na czasownik – to zapewne jemu jest on przypisany!

W ten sposób łatwo możesz rozpoznać czasowniki rozdzielnie złożone.

Er kauft im Supermarkt ein.

On idzie na zakupy do supermarketu.

Wir sehen abends fern .
Wieczorami oglądamy telewizję.

Wskazówka!

Uwaga!

Nie wszystkie czasowniki, które mają przedrostki, są rozdzielnie złożone! Oto **osiem przedrostków nierozdzielnych**.

Żaden z nich nie ma swojego znaczenia – jest ono uzależnione od czasownika, z którym występuje dany przedrostek.

be-, ent-, er-, ge-, hinter-, miss-, ver-, zer-
beschreiben (*opisać*)
verstehen (*zrozumieć*)

Der Student versteht den Lehrer nicht.

„Verstehen” oznacza *zrozumieć* i zaczyna się od przedrostka „ver-”, który jest nierozdzielny.

Er liest das Buch laut vor.

On czyta książkę na głos.

Sie **kaufen ein** .

Oni są na zakupach.

Meine Freundin steht um 7:00Uhr auf.

Moja dziewczyna wstaje o 7:00.

Sie kaufen ein .

Oni są na zakupach.

Wir sehen abends **fern**.

Wieczorami oglądamy telewizję.

Sie **kauft|kaufen** ein.

Ona idzie na zakupy. / Oni idą na zakupy.

Kamfen

Mein Sohn **steht** um 6:30Uhr auf.

Mój syn wstaje o 6:30.

Die Freunde **fahren** um 10:00 Uhr **los**.

Przyjaciele wyjeżdżają o 10:00.

Ich lese meiner Tochter etwas **vor**.

Czytam mojej córce.

Gramatyka: zaimki zwrotne (B.)

Używanie zaimków zwrotnych w bierniku

Wskazówka!

W poprzedniej lekcji poznaliśmy niektóre czasowniki zwrotne.

Czasowniki zwrotne mówią o czynności, która dotyczy wykonującej ją osoby.

Towarzyszy im **zaimek zwrotny „sich”**.

W tej lekcji przyjrzymy się bliżej zaimkom zwrotnym i ich zastosowaniu.

Wskazówka!

Wiele niemieckich czasowników *może* występować z „**Reflexivpronomen**” (*zaimkami zwrotnymi*), lecz niektóre *wymagają* ich zastosowania.

Czasowniki te nazywamy „**reflexive Verben**” (*czasownikami zwrotnymi*) i zazwyczaj w bezokoliczniku występują one z zaimkiem zwrotnym „sich” (*się*).

sich anziehen (*ubierać się*)
sich rasieren (*golić się*)
sich beeilen (*pospieszyć się*)
sich konzentrieren (*koncentrować się*)

Er zieht sich an.

W tym zdaniu występuje zaimek zwrotny.

sich, sich

• **Wskazówka!**

Wybór zaimka zwrotnego zależy od osoby wykonującej daną czynność. W tabeli poniżej znajdziesz wszystkie zaimki zwrotne wraz z odpowiadającymi im zaimkami osobowymi. Zaimek zwrotny występuje w zdaniu bezpośrednio po odmienionym czasowniku.

Personalpronomen	Zaimki zwrotne (biernik)
ich	mich
du	dich
er/sie/es	sich
wir	uns
ihr	euch

Mein Vater rasiert sich einmal in der Woche.

W tym zdaniu występuje zaimek zwrotny.

sich, uns, euch

Er rasiert sich .

On się goli.

• **Wskazówka!**

Jak mogliśmy zauważyć, zaimek zwrotny zależy od osoby wykonującej daną czynność. Spójrz na kilka przykładów użytych w kontekście.

Ich wasche **mich**. *Ja myję się.*

Du wäschst **dich**. *Ty myjesz się.*

Er wäscht **sich**. *On myje się.*

dich, mich, sich

• **Wskazówka!**

Oto, co musimy zapamiętać:

Czasowniki zwrotne opisują czynności, które odnoszą się do wykonującej je osoby.

Czasowniki zwrotne występują z zaimkami zwrotnymi.

Zaimki zwrotne odpowiadają osobie wykonującej daną czynność.

Zaimki zwrotne występują bezpośrednio po odmienionym czasowniku.

Ich mache Frühstück. W tym zdaniu występuje zaimek zwrotny. *Fałsz*

uns, sich, euch

Wir schminken uns .

Malujemy się.

• **Wskazówka!**

Aby zapamiętać, które czasowniki są zwrotne, a które nie, najlepiej uczyć się ich razem z zaimkami zwrotnymi.

sich beeilen

pospieszyć się

PRZYKŁAD

Ich muss mich beeilen!

Muszę się pospieszyć!

sich erholen

relaksować się / odzyskiwać siły

PRZYKŁAD

Meine Freundin erholt sich in der Badewanne.

Moja przyjaciółka relaksuje się w wannie.

sich erholen

To znaczy „**relaksować się**”.

Wir beeilen uns.

Spieszymy się.

Er rasiert sich.

On się goli.

Ihr erhalt euch .

Wy relaksujecie się.

mich się (1 os. l.p.)

dich się (2 os. l.p.)

sich się (3 os. l.p.)

Ich ziehe mich an.

Ubieram się.

Ich **beeile** mich.

Pospieszę się.

Ich rasiere **mich**.

Golę się.

sich beeilen

pospieszyć się

Sie beeilen sich.

Oni się spieszą.

Er rasiert **sich**.

On się goli.

Du schminkst dich.

Malujesz się.

Du schminkst **dich**.

Malujesz się.

Wir duschen uns.

Bierzemy prysznic.

Wir erholen uns.

Relaksujemy się.

Wir ziehen **uns** an.

Ubieramy się.

Ich beeile mich.

Pospieszę się.

Du schminkst **dich**.
Malujesz się.

Jak wyglądasz?

Opisywanie wyglądu innych osób

Wie siehst du aus?

Jak wyglądasz?

blaue Augen

niebieskie oczy

PRZYKŁAD

Laura hat blaue Augen.

Laura ma niebieskie oczy.

braune Augen

brązowe oczy

PRZYKŁAD

Ich habe braune Augen.

Mam brązowe oczy.

braun

blond

blondyn / blondynka

PRZYKŁAD

Der Mann ist blond.

Ten mężczyzna jest blondynem.

schwarze Haare

czarne włosy

PRZYKŁAD

Du hast schwarze Haare.

Ty masz czarne włosy.

lange Haare

długie włosy

PRZYKŁAD

Die Frau hat lange Haare.

Ta kobieta ma długie włosy.

schwarze Haare

Znaczy "**czarne włosy**".

kurze Haare

krótkie włosy

PRZYKŁAD

Sie hat kurze Haare.

Ona ma krótkie włosy.

Ich habe blonde Haare.
Ja mam blond włosy.
Meine Haare sind lang.
Mam długie włosy.

Dobrze wiedzieć!

Zarówno „Haare” jak i „Augen” to wyrazy w liczbie mnogiej. Spójrz na ich liczbę pojedynczą!

das Haar

das Auge

Rozmowa

Bea Morgen treffen wir uns! Wie siehst du aus?

Paul Ich habe , Haare.

Bea Gut zu wissen! Meine Haare sind .

Morgen treffen wir uns! Wie siehst du aus?

Bea i Paul rozmawiają o swoim wyglądzie.

Ich habe kurze schwarze Haare.
Mam krótkie, czarne włosy.
kurz, schwarz

Gut zu wissen! Meine Haare sind blond.

Beas Haare sind blond und lang.
Bea ma długie, blond włosy.

Wie **siehst** du aus?
Jak wyglądasz?

Ich habe blonde Haare und blaue Augen.
Mam blond włosy i niebieskie oczy.

Du hast schöne **Augen!**
Masz ładne oczy.

Die Frauen haben **lange** Haare.
Kobiety mają długie włosy.

Ich habe kurze Haare, meine Freundin hat lange.
Mam krótkie włosy, moja przyjaciółka ma długie włosy.

Laura hat **blaue** Augen.
Laura ma niebieskie oczy.

Ich habe **braune** Augen.
Mam brązowe oczy.

Mein Freund hat kurze schwarze Haare.
Mój przyjaciel ma krótkie, czarne włosy.

Gramatyka: zaimki zwrotne (C.)

Stosowanie zaimków zwrotnych w celowniku

Wskazówka!

Wiemy już, że zaimków zwrotnych używamy z czasownikami zwrotnymi. Czasowniki zwrotne mówią o czynności, która dotyczy wykonującej ją osoby. Zobaczyliśmy, że użyte zaimki zwrotne zależą od osoby, wykonującej daną czynność i dowiedzieliśmy się, jak używać zaimków zwrotnych w bierniku. Spójrz na poniższe zdania, w których występują zaimki zwrotne.

Ich wasche **mich**. *Ja myję się.*

Du wäschst **dich**. *Ty myjesz się.*

Wskazówka!

Zaimków zwrotnych możemy użyć nie tylko z czasownikami zwrotnymi. W zdaniu zaimki zwrotne mogą również pełnić rolę dopełnienia bliższego lub dalszego. Kiedy są dopełnieniem bliższym, występują w bierniku, a kiedy są dopełnieniem dalszym, występują w celowniku.

Spójrz na poniższe przykłady, aby zobaczyć zaimek zwrotny (wyróżniony pogrubioną czcionką) w obu przypadkach:

Biernik: Ich wasche **mich**. (*Myję się.*)

Celownik: Ich wasche **mir** die Haare. (*Dosłownie: Myję sobie włosy.*)

Ich rasiere mich.

Schminken wir uns ?

Er beeilt sich .

mich, uns, sich

Wskazówka!

W poniższej tabeli znajdują się zaimki zwrotne w bierniku i celowniku. Za wyjątkiem form „ich” oraz „du”, zaimki zwrotne są takie same w obu przypadkach.

PERSONALPRONOMEN	AKKUSATIV - biernik	DATIV celownik
ich	mich	mir
du	dich	dir
er/sie/es	sich	sich
wir	uns	uns
ihr	euch	euch

mir, dir - zaimki zwrotne w celowniku

Które zaimki zwrotne są inne w celowniku?

formy „ich” oraz „du”

Wskazówka!

Zapamiętaj! **Dopełnienie dalsze** jest osobą lub rzeczą „otrzymującą” rezultat jakiejś czynności.

Ponieważ jest to dopełnienie dalsze, zaimek zwrotny w celowniku nie musi odpowiadać osobie lub rzeczy wykonującej czynność.

Po prostu wskazuje on na *odbiorcę* tej czynności.

W poniższym przykładzie **zaimek zwrotny** (wyróżniony pogrubioną czcionką) pełni rolę dopełnienia dalszego, dlatego jest w celowniku.

Ich putze **mir** die Zähne. (*Dosłownie: Myję sobie zęby.*)

Er gibt **dir** ein Stück Schokolade.

(*Dosłownie: On daje tobie kawałek czekolady.*)

Wir kaufen **uns** neue Schuhe.

(*Dosłownie: My kupujemy sobie nowe buty.*)

Ich putze **mir** die Zähne . Myję zęby.

mir się (1 os. l.p.)

dir się (2 os. l.p.)

sich się (3 os. l.p.)

Ich kaufe dir ein Buch. To znaczy „**Kupuję tobie książkę.**”

Wskazówka!

Oto, co musimy zapamiętać:

Zaimki zwrotne mogą wystąpić w roli bliższego lub dalszego **dopełnienia** zdania.

Kiedy zaimek zwrotny jest w zdaniu dopełnieniem dalszym,
wówczas występuje w celowniku.

Zaimek zwrotny w celowniku wskazuje nam odbiorcę czynności.

mir

Die Geschwister geben dir Geld.

Twoje rodzeństwo daje Ci pieniądze.

ich Mianownik

mir Celownik

mich Biernik

Zaznacz zaimki w następującej kolejności: mianownik, biernik, celownik.

du dich dir

ich mir

du dir

Zaznacz wszystkie dopełnienia dalsze. mir, sich

Das Mädchen öffnet mir die Tür.

Dziewczyna otwiera dla mnie drzwi.

dir

Du gibst mir einen Pullover. Dajesz mi sweter.
Wir putzen uns die Zähne und er wäscht sich die Haare.
My myjemy zęby, a on myje włosy.
Er gibt mir seine Jacke.
On daje mi swój płaszcz.
Ich kaufe **mir** ein neues Fahrrad. Kupuję sobie nowy rower.

Der Vater liest **euch** gern vor.
Mój ojciec lubi Ci czytać.

Die Frau putzt **sich** die Zähne.
Kobieta myje zęby.

Mein Bruder gibt **uns** ein Eis.
Mój brat daje nam lody.

dir

Dein kleiner Bruder schenkt **dir** eine Blume.
Twój młodszy brat daje Ci kwiat.

W łazience

Rozmawianie o higienie osobistej

duschen
brać prysznic

PRZYKŁAD

Ich dusche jeden Abend.
Ja biorę prysznic codziennie wieczorem.

sich die Zähne putzen
umyc zęby

PRZYKŁAD

Nach dem Frühstück putze ich mir die Zähne.
Po śniadaniu myję zęby

Ich dusche jeden Abend.

To znaczy „**Ja biorę prysznic codziennie wieczorem.**”

Wskazówka!

Wiele słów, które zaraz poznasz, występuje z zaimkiem zwrotnym „**sich**” (*się*).
Zaimki zwrotne wskazują, że wykonawca czynności sam jej podlega.
Bardziej szczegółowo omówimy je w dalszej części kursu.

Ona szczotkuje zęby dwa razy dziennie.

sich rasieren
golić się

PRZYKŁAD

Mein Vater rasiert sich einmal in der Woche.

Mój ojciec goli się raz w tygodniu.

sich die Haare büsten

szczotkować włosy

PRZYKŁAD

Sie büstet sich die Haare.

Ona szczotkuje włosy.

sich schminken

nałożyć makijaż / malować się

PRZYKŁAD

Ich schminke mich zu besonderen Anlässen.

Maluję się na specjalne okazje.

Du sollst dich vor der Party rasieren!

Powinieneś się ogolić przed imprezą!

sich schminken

To znaczy „malować się”.

Ich büste meine Haare nicht, weil ich Locken habe.

Nie szczotkuję włosów, ponieważ mam kręcone włosy.

Dobrze wiedzieć!

W języku niemieckim czasownik „**schminken**” podobnie jak w języku polskim oznacza „malowanie się” nie tylko w sensie nakładania na siebie makijażu, ale również malowania twarzy, np. w trakcie dziecięcych przyjęć czy w karnawale.

Ona idzie tańczyć, a później bierze prysznic.

sich die Haare büsten szczotkować włosy

sich die Zähne putzen umyć zęby

sich schminken nałożyć makijaż / malować się

Meine Mutter schminkt sich selten.

Moja matka rzadko się maluje.

Sie büstet sich... die Haare.

Ich dusche... jeden Morgen.

Ich putze mir... die Zähne.

sich duschen

brać prysznic

Wybierz czasownik wyrażający usuwanie zarostu. **rasieren**

Er muss sich die Zähne putzen .

On musi umyć zęby.

Als erstes dusche ich, und dann schminke ich mich.

Najpierw biorę prysznic, a potem nakładam makijaż.

Max, putz dir die Zähne, ich muss duschen!

Max, umyj zęby, muszę wziąć prysznic.

Ich **rasiere** mich jeden Morgen.

Golę się codziennie rano.

Meine kleine Schwester **schminkt** sich gerne.

Moja młodsza siostra lubi się malować.

Ich **putze** mir dreimal am Tag die Zähne.

Myję zęby trzy razy dziennie.

Sie bürstet sich die Haare.

Ona szczotkuje włosy.

Ich muss mir die Haare **bürsten**.

Muszę wyszczotkować włosy.

Liczby od 11 do 50

Nauka liczb od 11 do 50

Wskazówka!

Nauczyliśmy się już liczb od 1 do 10.

W tej lekcji przyjrzymy się, jak tworzyć liczby od 11 do 50!

elf, zwölf

jedenaście, dwanaście

PRZYKŁAD

Er muss um zwölf nach Hause gehen.

On musi iść do domu o 12:00.

Wskazówka!

Aby utworzyć liczby większe od „zwölf” (*dwanaście*), potrzebujemy cyfry jedności, do której dołączamy wyraz „**zehn**” (*dziesięć*). Czasami pomijamy litery pomiędzy tymi wyrazami lub nieznacznie zmieniamy wymowę.

Na kolejnych stronach zobaczysz, co mamy na myśli.

dreizehn (*trzydzieści*)

drei (*trzy*) + zehn (*dziesięć*)

dreizehn, vierzehn, fünfzehn

trzydzieści, czterdzieści, pięćdziesiąt

PRZYKŁAD

Er ist fünfzehn Jahre alt.

On ma pięćdziesiąt lat.

sechzehn, siebzehn, achtzehn, neunzehn

szesnaście, siedemnaście, osiemnaście, dziewiętnaście

PRZYKŁAD

In meiner Klasse sind siebzehn Schüler.

W mojej klasie jest siedemnaścioro uczniów.

dreizehn

trzydzieści

vierzehn

czterdzieści

fünfzehn, elf, zwölf

achtzehn

osiemnaście

Wskazówka!

Po liczbie „dziewiętnaście” zasada, według której tworzymy poszczególne liczby jest dość prosta i regularna. Cyfrę jedności łączymy z dwucyfrową liczbą za pomocą „und” (i). Zauważ, że w języku niemieckim cyfra jedności jest zawsze pierwsza w kolejności.

dreiundzwanzig (*dwadzieścia trzy*)

drei (*trzy*) + und (*i*) + zwanzig (*dwadzieścia*)

zwanzig, einundzwanzig, zweiundzwanzig,...

dwadzieścia, dwadzieścia jeden, dwadzieścia dwa...

PRZYKŁAD

Mein Opa hat zwanzig Hühner.

Mój dziadek ma dwadzieścia kurczaków.

dreißig, vierzig, fünfzig

trzydzieści, czterdzieści, pięćdziesiąt

PRZYKŁAD

Ich bin vierzig Jahre alt.

Mam czterdzieści lat.

vierzig

czterdzieści

fünfundzwanzig

dwadzieścia pięć

dreißig

trzydzieści

zehn, zwanzig, dreißig, vierzig, fünfzig

dziesięć, dwadzieścia, trzydzieści, czterdzieści, pięćdziesiąt

vierunddreißig

trzydzieści cztery

achtzehn, neunzehn, zwanzig, einundzwanzig, zweiundzwanzig

osiemnaście, dziewiętnaście, dwadzieścia, dwadzieścia jeden, dwadzieścia dwa

fünfzig

pięćdziesiąt

neunzehn, **zwanzig**, einundzwanzig

dziewiętnaście, dwadzieścia, dwadzieścia jeden

vierzig

czterdzieści

zehn, **elf**, zwölf

dziesięć, jedenaście, dwanaście

dreiunddreißig, vierunddreißig, fünfunddreißig, sechsdreißig

trzydzieści trzy, trzydzieści cztery, trzydzieści pięć, trzydzieści sześć

einundvierzig, **zweiundvierzig**, dreiundvierzig, vierundvierzig

czterdzieści jeden, czterdzieści dwa, czterdzieści trzy, czterdzieści cztery

vierzig

czterdzieści

sechszwanzig, siebenundzwanzig, achtundzwanzig, neunundzwanzig

dwadzieścia sześć, dwadzieścia siedem, dwadzieścia osiem, dwadzieścia dziewięć

Mój dziadek ma 70 lat

Liczby większe od 50

Wskazówka!

Wiemy już, że aby utworzyć liczby od 21 do 50, cyfrę jedności wstawiamy jako pierwszą, cyfrę dziesiątek jako drugą i łączymy je za pomocą wyrazu „und” (i). W tej lekcji nauczymy się liczyć dalej!

dreiundfünfzig (*pięćdziesiąt trzy*)
drei (*trzy*) + und (*i*) + fünfzig (*pięćdziesiąt*)

sechzig, siebzig
sześćdziesiąt, siedemdziesiąt

PRZYKŁAD

Mein Opa ist siebzig Jahre alt.

Mój dziadek ma 70 lat.

achtzig, neunzig, einhundert
osiemdziesiąt, dziewięćdziesiąt, sto

PRZYKŁAD

Das Haus ist einhundert Jahre alt.

Ten dom ma sto lat.

achtzig
osiemdziesiąt

Wskazówka!

Aby utworzyć liczby większe od „**einhundert**” (*sto*), bezpośrednio po wielokrotności 100 dodajemy liczby od 1 do 99. Może to doprowadzić do powstania bardzo długich słów, ponieważ cała liczba zapisywana jest jako jeden wyraz. Przyjrzyj się tej strukturze na poniższym przykładzie.

124: einhundertvierundzwanzig
einhundert (*sto*) + vierundzwanzig (*dwadzieścia cztery*)

Einhundertsiebenundsechzig

To znaczy „**167**”.

Wskazówka!

Aby utworzyć wielokrotność 100, cyfrę jedności lub dziesiątek umieszczamy przed „hundert” (*sto*). Spójrz na przykład znajdujący się na następnej stronie.

zweihundert (*200*)

dreihundert (*300*)

weihundert, dreihundert, vierhundert...

dwieście, trzysta, czterysta,...

PRZYKŁAD

Das Dorf ist dreihundert Jahre alt.

Ta wioska ma trzysta lat.

dreihundert
trzysta

sechzig, neunzig, achtzig

hundert, zweihundert, dreihundert
sto, dwieście, trzysta

sechshundert sechsset

siebenhundert siebenset

neunhundert dziewięćset

vierhundertfünfundzwanzig
czteryście dwadzieścia pięć

ehundertfünfzig
sto pięćdziesiąt

sechzig
sześćdziesiąt

siebzig siedemdziesiąt

achtzig osiemdziesiąt

neunzig dziewięćdziesiąt

Mein Opa ist **siebzig** Jahre alt.
Mój dziadek ma 70 lat.

dreihundertzehn, dreihundertzwanzig, dreihundertdreißig, dreihundertvierzig
trzysta dziesięć, trzysta dwadzieścia, trzysta trzydzieści, trzysta czterdzieści

zweihundert
dwieście

370: **dreihundertsiebzig**
370: trzysta siedemdziesiąt

siebenhundertvier, siebenhundertfünf, siebenhundertsechs, siebenhundertsieben
siedemset cztery, siedemset pięć, siedemset sześć, siedemset siedem

sechshundert
sześćset

neunzig
dziewięćdziesiąt

dreihundertzehn, dreihundertzwanzig, dreihundertdreißig, dreihundertvierzig
trzysta dziesięć, trzysta dwadzieścia, trzysta trzydzieści, trzysta czterdzieści

Która jest godzina?

Podawanie czasu

Wie spät ist es?

Która jest godzina?

Es ist ... Uhr.

Jest godzina ...

Wskazówka!

Podając czas w języku niemieckim, powszechnie stosuje się **system 24-godzinny**. Dzięki temu wiadomo, czy mówimy o poranku, popołudniu czy wieczorze. Spójrz na poniższe przykłady!

Es ist zehn Uhr. (*Jest 10:00.*)
Es ist fünfzehn Uhr. (*Jest 15:00.*)

Wie spät ist es ?
Która jest godzina?

Wskazówka!

Podając czas, możemy ominąć wyraz „Uhr” (*godzina*) w następujących zwrotach: piętnaście po, wpół do, za piętnaście lub o pełnej godzinie. Przykłady możesz zobaczyć na następnych stronach.

Zwróć uwagę, że te wyrażenia używane są tylko przy stosowaniu 12-godzinnego zegara.

Es ist acht Uhr. (*Jest ósma.*)

Es ist Viertel vor acht. (*Jest za piętnaście ósma.*)

Es ist sieben Uhr.
Jest siódma.

Viertel vor
za kwadrans

PRZYKŁAD

Wir treffen uns um Viertel vor sieben.
Spotykamy się za kwadrans siódma.

Viertel nach
kwadrans po

PRZYKŁAD

Der Film beginnt um Viertel nach fünf.
Film zaczyna się kwadrans po piątej.

halb
wpół do

PRZYKŁAD

Es ist halb acht.
Jest wpół do ósmej.

Viertel vor
za kwadrans

Wskazówka!

Wyraz „**Viertel**” (*kwadrans*) możemy zastąpić liczbą minut!

Es ist fünf vor drei. (*Jest za pięć trzecia.*)

Es ist zwanzig nach sieben. (*Jest dwadzieścia po siódmej.*)

Es ist zehn nach zehn. To znaczy: „**Jest dziesięć po dziesiątej.**”

Zwróć uwagę!

Wróć uwagę! Niemiecki wyraz „halb” jest odpowiednikiem polskiego „wpół do”, np. „halb acht” to „wpół do ósmej”. Proste, prawda?

Es ist halb sechs. (*Jest wpół do szóstej.*)

Wir treffen uns um halb drei. (*Spotykamy się o wpół do trzeciej.*)

15:30 Uhr
15:30

Wir treffen uns um viertel vor sieben.
Spotykamy się za kwadrans siódma.

Es ist um zwölf.

Jest dwunasta.

halb

wpół do

um sechs

szósta

Es ist zehn nach zehn.

Jest dziesięć po dziesiątej.

Der Film beginnt um viertel nach zwölf.

Film rozpoczyna się piętnaście po dwunastej.

01:50 Uhr

1:50

Es ist um zwölf.

Jest dwunasta.

14:40 Uhr: Es ist zwanzig vor drei.

14:40: jest czternasta czterdzieści

Der Film beginnt um **viertel** nach fünf.

Film zaczyna się kwadrans po piątej.

Es ist **um zehn|zehn Uhr|10:00 Uhr|um 10.**

Jest 10:00.

zehn Uhr

17:00 Uhr: Es ist um fünf.

17:00: jest siedemnasta

Es ist **zehn vor** elf.

Jest za dziesięć jedenasta.

Es ist **zehn nach** zehn.

Jest dziesięć po dziesiątej.

Es ist **um zehn|zehn Uhr|10:00 Uhr|um 10.**

Jest 10:00.

zehn Uhr

Gramática: Przyimki (celownik)

Przyimki, po których występuje celownik

Wskazówka!

Parę lekcji temu dowiedzieliśmy się co nieco o **Präpositionen** (*przyimkach*).

Przyimki to wyrazy wskazujące na powiązanie pomiędzy dwoma częściami zdania. Mogą one wskazywać na czas, miejsce lub powód.

Spójrz na poniższe przykłady i użycie przyimków w zdaniu.

Wir gehen **mit** der Familie ins Kino. (*Idziemy z rodziną do kina.*)

Ich spiele **nach** der Schule Fußball. (*Po szkole gram w piłkę nożną.*)

Er liest **seit** dem Morgen ein Buch. (*On od rana czyta książkę.*)

Wskazówka!

W tym rozdziale przyjrzymy się przyimkom, **po których zawsze występuje celownik**.

Poniżej możesz zobaczyć je wszystkie, a na następnych stronach skupimy się na kilku z nich.

aus (z, ze środka)

bei (na, przy)

mit (z kimś, z czymś)
nach (do, po, za)
von (z, skądś)
seit (od)
zu (do, żeby, aby)

bei

na, przy

PRZYKŁAD

Wir treffen uns bei der Post.

Spotykamy się na poczcie.

mit

z kimś, z czymś

PRZYKŁAD

Die Schüler gehen mit dem Lehrer ins Museum.

Studenci idą do muzeum z nauczycielem.

bei

To znaczy „**na/przy**”.

gegenüber

naprzeciwko

PRZYKŁAD

Das Kino ist **gegenüber** der Haltestelle.

Idę do kina, które jest naprzeciwko przystanku autobusowego.

zu

do, żeby, aby

PRZYKŁAD

Ich gehe **zum** Park.

Idę do parku.

Wskazówka!

Zazwyczaj przyimek „**zu**” (do) łączymy z rodzajnikami w celowniku „**dem**” (rodzaj męski/nijaki) lub „**der**” (rodzaj żeński).

Przyimek „**bei**” (na/przy) może również łączyć się z „**dem**”.

Jest to bardziej naturalne w mówionym języku niemieckim.

zum = zu dem

zur = zu der

beim = bei dem

zur

W tym wyrazie występuje przyimek „**do**”.

Er wohnt **bei der** Post .

On mieszka niedaleko poczty.

zum, gegenüber, mit

mit z kimś, z czymś

Który przypadek gramatyczny występuje po przyimku „**bei**”? der Dativ celownik

Zaznacz wyrazy w celowniku. dem, Kino

Wir treffen uns bei der Post. Spotykamy się na poczcie.

Sie fährt mit dem Fahrrad . Ona jeździ na rowerze.

gegenüber naprzeciwko

Ich fahre mit dem Bus. Jadę autobusem.

Wir laufen zum Park . Idziemy do parku.

zu do, żeby, aby

Ich bin **bei** meiner Schwester. Jestem u siostry.

Das Kino ist gegenüber der Haltestelle. Kino jest naprzeciwko przystanku autobusowego.

Wir treffen uns bei der Post. Spotykamy się na poczcie.

Ich gehe **zum** Park. Idę do parku.

zum zu dem

Die Schüler gehen **mit der** Lehrerin ins Museum.

Uczniowie idą do muzeum z nauczycielką.

Wir gehen **mit dem** Vater ins Kino. Idziemy do kina z tatą/ojcem.

Die Haltestelle ist **gegenüber dem** Museum.

Przystanek autobusowy jest naprzeciwko muzeum.

Sprawdzian

Sprawdź swoje umiejętności, aby przejść do następnego rozdziału

Wann gehst du zur Arbeit? Kiedy idziesz do pracy?

Ich fahre mit dem Bus. Jadę autobusem.

Sie können Gitarre spielen. Oni mogą grać na gitarze.

Ich **muss** nach Hause fahren. Muszę iść do domu.

Fährst du gern **Ski**? Czy lubisz jeździć na nartach?

Die Freunde fahren um 10:00 Uhr **los**. Przyjaciele wyjeżdżają o 10:00.

neunzig dziewięćdziesiąt

Ich habe **braune** Augen. Mam brązowe oczy.

Die Haltestelle ist gegenüber dem Museum.

Przystanek autobusowy jest naprzeciwko muzeum.

Sie beeilen sich. Oni się spieszą.

entspannen zrelaksować się

vierzig czterdzieści

sieht, fern

Die Tag nach „Samstag“. **Sonntag** niedziela

Es ist **zehn vor** elf. Jest za dziesięć jedenasta.

Am Donnerstag gehen wir Schwimmen.

To zdanie przedstawia regularnie wykonywaną czynność. *Falsz*

To znaczy „**W czwartek pójdziemy popływać**”. Aby wyrazić regularnie wykonywaną czynność, dzień tygodnia piszemy małą literą, a na koniec dodajemy „s”.

Am Wochenende frühstücken wir zusammen.

W weekend jemy razem śniadanie.

Der Student versteht den Lehrer nicht. W tym zdaniu występuje czasownik rozdzielny.

Fałsz

„Verstehen” znaczy *zrozumieć* i zaczyna się od przedrostka „ver-”, który jest nierozdzielny.

Als erstes dusche ich, und dann schminke ich mich.

Najpierw biorę prysznic, a potem nakładam makijaż.

Rozdział 24

Miesiące i pory roku

Nazywanie miesięcy i pór roku

Wskazówka!

W tym rozdziale poznasz niemieckie miesiące i pory roku.

W Niemczech zima oficjalnie trwa od grudnia do marca, wiosna od marca do czerwca, lato od czerwca do września, zaś jesień od września do grudnia.

der Winter

zima

PRZYKŁAD

Im Winter schneit es sehr oft.

Zimą bardzo często pada śnieg.

Im Winter schneit es sehr oft.

Zimą bardzo często pada śnieg.

anuar, Februar

styczeń, luty

PRZYKŁAD

Meine Familie und ich gehen im Februar Skifahren.

W lutym jeżdżę na narty z moją rodziną.

Wskazówka!

Miesiące i pory roku są w języku niemieckim zawsze rodzaju męskiego.

Rzadko używamy ich z rodzajnikami określonymi, jednak ważne jest, aby znać ich rodzaj podczas rozmowy o nich, co zobaczysz na następnych stronach.

der Januar

der Winter

Februar

To znaczy „**luty**”.

der Frühling

wiosna

PRZYKŁAD

Im Frühling blühen die Blumen.

Wiosną kwitną kwiaty.

Wskazówka!

Zauważasz zapewne, że wyraz „**im**” stosowany jest, aby powiedzieć, że coś dzieje się lub dzieło się w danej porze roku lub w danym miesiącu.

Wyraz „im” stworzony jest z przyimka „in” (*w*) oraz rodzajnika „dem” (*rodzajnika określonego rodzaju męskiego w celowniku*).

Dlatego „im” dosłownie oznacza *w*.

Ich habe **im** März Geburtstag. (*Moje urodziny są w marcu.*)

Im Sommer fahre ich in den Urlaub. (*Latem jeżdżę na wakacje.*)

Im

Tego wyrazu używamy, kiedy chcemy powiedzieć, że coś dzieje się **w** danym miesiącu lub danej porze roku.

Im Winter **schneit es** .

Zimą pada śnieg.

März, April

marzec, kwiecień

PRZYKŁAD

Josefine hat am 15. April Geburtstag.

Urodziny Josefiny są 15 kwietnia.

Mai, Juni

maj, czerwiec

PRZYKŁAD

Der Sommer beginnt im Juni.

Lato zaczyna się w czerwcu.

der Sommer

lato

PRZYKŁAD

Im Sommer haben wir Urlaub.

Urlop bierzemy latem.

Juli, August

lipiec, sierpień

PRZYKŁAD

Wollen wir im August nach Spanien reisen?

Czy chcesz jechać w sierpniu do Hiszpanii?

Der Sommer beginnt im Juni.

To znaczy „**Lato zaczyna się w lipcu.**”

Falsz

To znaczy „**Lato zaczyna się w czerwcu.**”

Juli

lipiec

März

To znaczy „**marzec**”.

Wskazówka!

„Letzter” (*zeszły, ostatni*) odnosi się do poprzedniego miesiąca / pory roku, zaś

„nächster” (*przyszły, następny*) odnosi się do kolejnego miesiąca / pory roku. Ich końcówki

zmieniają się w zależności od przyjętego przypadku, co zobaczymy później w czasie trwania kursu. Na chwilę obecną spróbuj po prostu zapamiętać te słowa w kontekście.

Letzten Winter war ich Skifahren. (*Pojechałam na narty **zeszłej** zimy.*)

Nächsten Monat ziehe ich um. (*Przeprowadzam się w **przyszłym** miesiącu.*)

der Herbst

jesień

PRZYKŁAD

Im September beginnt der Herbst. Jesień zaczyna się we wrześniu.

Zobacz, coś nowego!

Ustawienia

November, Dezember

listopad, grudzień

PRZYKŁAD

Im Dezember feiern viele Menschen Weihnachten.

Wielu ludzi w grudniu świętuje Boże Narodzenie.

der Herbst jesień

Im Winter schneit es . Zimą pada śnieg.

der Winter Dezember, Januar, Februar

der Frühling März, April, Mai

der Sommer Juni, Juli, August

Ich fange im Oktober an, zu studieren. W październiku zaczynam studia.

Wybierz miesiące należące do pory roku, jaką jest „Frühling” (w Niemczech).

April, März, Mai

Juni czerwiec

Juli lipiec

September wrzesień

Mein Bruder hat im November Geburtstag. Mój brat ma urodziny w listopadzie.

Januar, Februar, Dezember

April, März, Mai

Im **Winter** schneit es sehr oft. Zimą bardzo często pada śnieg.

Januar Februar März April Styczeń luty marzec kwiecień

der **Sommer** lato

Mein Bruder hat im **November** Geburtstag. Mój brat ma urodziny w listopadzie.

Mai Juni Juli August Maj czerwiec lipiec sierpień

Ich fange im **Oktober** an, zu studieren. W październiku zaczynam studia.

der **Herbst** jesień

September Oktober November Dezember

wrzesień, październik, listopad, grudzień

Im **Dezember** feiern viele Menschen Weihnachten.

Wielu ludzi w grudniu świętuje Boże Narodzenie.

Jaka jest dzisiaj pogoda?

Rozmawianie o pogodzie

Wie ist das Wetter?

Jaka jest pogoda?

sonnig

słonecznie

PRZYKŁAD

Heute ist es sonnig. Dziś jest słonecznie.

Wskazówka!

Aby powiedzieć o pogodzie, używamy wyrażenia „**es ist**” (jest) i występującego po nim przymiotnika, którego chcemy użyć. Jeśli na początku zdania określamy czas (tj. dzisiaj, w tym miesiącu, jesienią), wyrazy te zamieniają się miejscami. Przykłady usłyszysz i zobaczysz na następnych stronach!

Es ist sonnig. (*Jest słonecznie.*)

Heute ist es sonnig. (*Dzisiaj jest słonecznie.*)

Es ist sonnig. Jest słonecznie.

Wie ist das Wetter?

To zdanie jest pytaniem o pogodę.

bewölkt

pochmurno

PRZYKŁAD

Im Norden ist es bewölkt. Na północy jest pochmurno.

Es regnet.

Pada deszcz.

PRZYKŁAD

Wenn es regnet, benutze ich meinen Regenschirm.

Kiedy pada deszcz, używam mojego parasola.

Es regnet. Pada deszcz.

Es ist bewölkt. Jest pochmurno.

windig

wietrznie

PRZYKŁAD

Es ist sehr windig! Jest bardzo wietrznie!

stürmisch

burzowo

PRZYKŁAD

Dieser Herbst ist sehr stürmisch. Jest bardzo burzowo tej jesieni.

neblig

mgliście

PRZYKŁAD

Bitte fahre vorsichtig, es ist neblig. Proszę, jedź ostrożnie, jest mglisto.

Nebelig

To znaczy „**burzowo**”. *Falsz*

To znaczy „**mglisto**”.

Winding

To znaczy „**wietrznie**”.

neblig To znaczy „**mglisto**”.

Odśłuchaj rozmowę.

Alexander Dieser ist sehr lang.

Julia Ja, es ist so dunkel und , dabei ist es schon .

Alexander Bei uns es die ganze Zeit.

Julia Ist es auch neblig?

Alexander Nein, zum Glück nicht. Aber .

Julia Bald beginnt der , dann ist das Wetter hoffentlich besser!

Im November ist es oft bewölkt.

W listopadzie często jest mgła.

Których słów użyjesz, żeby powiedzieć, jaka jest pogoda? es ist ono jest

sonnig słonecznie

bewölkt pochmurno

windig wietrznie

Im Sommer ist es **sonnig**. W lecie jest słonecznie.

Im Herbst ist es neblig. Jesienią jest mgliście.

Es ist sehr **windig**! Jest bardzo wietrznie!

Dieser Herbst ist sehr stürmisch. Jest bardzo burzowo tej jesieni.

Bitte fahre vorsichtig, es ist .

Proszę, jedź ostrożnie, jest mglisto.

Wie ist das Wetter? Jaka jest pogoda?

Es ist bewölkt. Jest pochmurno.

Wenn es **regnet**, benutze ich meinen Regenschirm.

Kiedy pada deszcz, używam mojego parasola.

Im Herbst ist es neblig. Jesienią jest mgliście.

Wie ist das Wetter? Jaka jest pogoda?

Lody są zimne

Przydatne przymiotniki

heiß
gorąco

PRZYKŁAD

Das Feuer ist heiß.
Ogień jest gorący.

warm
ciepło

PRZYKŁAD

Heute ist es sehr warm.
Dzisiaj jest bardzo ciepło.

kalt
zimno

PRZYKŁAD

Im Winter ist es kalt.
Zimą jest zimno.

Kalt
To znaczy „**zimno**”.

heiß
gorąco

schwer
ciężki / ciężka

PRZYKŁAD

Der Rucksack ist schwer.
Plecak jest ciężki.

leicht
lekki

PRZYKŁAD

Die Ballons sind leicht.
Balony są lekkie.

günstig
tani/tania

PRZYKŁAD

Das Restaurant ist günstig.
Ta restauracja jest tania.

teuer
drogi/droga

PRZYKŁAD

Das Luxushotel ist teuer.
Ten luksusowy hotel jest drogi.

günstig To znaczy „**tani**”.

teuer
drogi/droga

gut
dobry

PRZYKŁAD

Das Essen ist gut.
Jedzenie jest dobre.

schlecht
zły

PRZYKŁAD

Das Wetter ist schlecht.
Pogoda jest zła.

warm ciepło
kalt zimno

teuer - günstig
drogie – tanie

teuer	drogi/droga
schwer	ciężki / ciężka
leicht	lekki

leicht - schwer
lekkie – ciężkie

kalt	zimno
gut	dobry
schlecht	zły

gut - schlecht
dobre – złe

leicht
lekki

heiß - kalt
gorąco - zimno

Das Feuer ist heiß.
Ogień jest gorący.

leicht

lekkie

Das Luxushotel ist **teuer**.
Ten luksusowy hotel jest drogi.

Der Rucksack ist schwer.
Plecak jest ciężki.

schlecht

zły

Im Winter ist es **kalt**. Zimą jest zimno

Das Restaurant ist günstig.
Ta restauracja jest tania.
Heute ist es sehr **warm**.
Dzisiaj jest bardzo ciepło.

Czy znasz jej numer telefonu?

Wypełnianie formularzy

Wskazówka!

Jeśli kiedykolwiek będziesz podróżować do Niemiec lub przeprowadzisz się tam, przydatna może okazać się znajomość wypełniania wszelkiego rodzaju formularzy, np. wynajmując samochód lub przechodząc kontrolę graniczną.
W tym rozdziale poznasz słownictwo przydatne przy wypełnianiu różnych formularzy.

die Personalien

dane osobiste

PRZYKŁAD

Tragen Sie Ihre Personalien bitte hier ein.
Proszę wpisać tutaj swoje dane osobowe.

das Feld

pole

PRZYKŁAD

Dieses Feld ist zu klein für meinen Nachnamen.
Ta rubryka jest za mała na moje nazwisko.

der Reisepass

paszport

PRZYKŁAD

Ich muss meinen Reisepass erneuern, bevor ich nach Australien fliege!
Muszę wyrobić paszport przed wyjazdem do Australii!

das Feld

Jest to miejsce w formularzu, gdzie możesz coś wpisać.

Seine Personalien stehen in seinem Reisepass. To zdanie mówi o danych osobowych.
der Reisepass paszport

der Vorname

imię

PRZYKŁAD

Mein Vorname ist Maria. Mam na imię Maria.

der Nachname

nazwisko

PRZYKŁAD

Ihr Nachname ist sehr lang. Jej nazwisko jest bardzo długie.

Wskazówka!

Aby zwrócić się do kogoś uprzejmie, mówimy „**Herr**” (*pan*) lub „**Frau**” (*pani*), a następnie podajemy **nazwisko**. Nie zapomnij użyć również grzecznościowego zaimka „**Sie**” (*pan/pani*).

Entschuldigung, sind Sie **Frau** Sonntag? (*Przepraszam, czy pani nazywa się Sonntag?*)

Guten Tag, ich bin **Herr** Schwartz. (*Dzień dobry. Jestem pan Schwartz.*)

Guten Tag Herr Schmidt. Wie geht es Ihnen?

Wyraz „Herr” znaczy „pan” i używamy go, aby zwrócić się do kogoś w sposób uprzejmy.

Co występuje po wyrazach takich jak „Herr” czy „Frau”?

der Nachname nazwisko

das Geburtsdatum

data urodzenia

PRZYKŁAD

Sein Geburtsdatum ist der 16.04.1985.

Jego data urodzenia to 16 kwietnia 1985 r.

der Geburtsort

miejsce urodzenia

PRZYKŁAD

Meine Großmutter wohnt immer noch in ihrem Geburtsort.

Moja babcia nadal mieszka w swoim miejscu urodzenia.

die Telefonnummer

numer telefonu

PRZYKŁAD

Kennst du ihre Telefonnummer? Czy znasz jej numer telefonu?

Trag bitte deine Telefonnummer in das Feld ein. Wpisz swój numer telefonu w polu.

Geburtsort

Du musst deinen Reisepass mitbringen. Musisz wziąć paszport.

Was ist Ihr Nachname? Jak ma Pan/Pani na nazwisko?

Schreib bitte deinen Geburtsort in dieses Feld.

Wpisz swoje miejsce urodzenia w tym polu.

die Personalien dane osobiste

der Vorname imię

der Nachname nazwisko

Geburtsdatum, Vorname, Nachname, Geburtsort

Das Feld ist zu klein. To pole jest za małe.

Kennst du ihre Telefonnummer? Czy znasz jej numer telefonu?

Ihr **Nachname** ist sehr lang. Jej nazwisko jest bardzo długie.

das **Feld** pole

Mein **Geburtsort** ist Mainz. Moje miejsce urodzenia to Mainz.

Tragen Sie Ihre **Personalien** bitte hier ein.

Proszę wpisać tutaj swoje dane osobowe.

die Telefonnummer numer telefonu

das **Geburtsdatum** data urodzenia

Sein **Vorname** ist Daniel. On ma na imię Daniel.

das **Geburtsdatum** data urodzenia

Dziękujemy za wiadomość

Pisanie e-maili i listów

der Brief

list

PRZYKŁAD

Ich schreibe gerne Briefe. Lubię pisać listy.

die E-Mail

e-mail

PRZYKŁAD

Schicken Sie mir bitte eine E-Mail. Proszę wysłać do mnie e-mail.

Wskazówka!

Mówiąc w języku niemieckim o pojęciach technicznych i związanych z internetem, często używamy wyrazów pochodzących z języka angielskiego, np. poznany już wyraz „e-mail”.

Symbol „@” również pochodzi z języka angielskiego.

Jego wymowę usłyszysz na następnej stronie.

@

To znaczy „@” po niemiecku.

der Brief

To znaczy „list”.

Sehr geehrte Frau ..., Sehr geehrter Herr ...,
Szanowna Pani / Panno ..., / Szanowny Panie ...,

PRZYKŁAD

Sehr geehrte Damen und Herren, ...

Szanowni Państwo, ...

Liebe ..., / Lieber ...,

Droga ..., / Drogi ...,

PRZYKŁAD

Liebe Oma, Lieber Opa, ...Droga Babciu, drogi Dziadku!

Wskazówka!

Na ostatnich dwóch stronach mieliśmy okazję przyjrzeć się dwóm różnym sposobom rozpoczynania e-maili lub listów. Pierwszy z nich („Sehr geehrte/r ...”) jest bardziej formalny i używamy go w stosunku do osób, których nie znamy lub w kontekście formalnym, np. składając podanie o pracę lub pisząc e-mail do nauczyciela.

Zazwyczaj po zwrocie tym występuje nazwisko osoby, do której piszemy. Drugi sposób („Liebe/Lieber ...”) używany jest w kontekście raczej prywatnym i nieformalnym, np. gdy piszemy do członków rodziny, przyjaciół czy lepiej nam znanych kolegów.

Sposób formalny: Sehr geehrte Frau Müller, ... (*Szanowna Pani Müller, ...*)

Sposób mniej formalny: Liebe Frau Müller, ... (*Droga pani Müller, ...*)

Sposób nieformalny: Liebe Emma, ... (*Droga Emmo, ...*)

Sehr geehrte Frau Müller, ... Szanowna Pani Müller, ...

Liebe Emma, ...

Aby zwrócić się do przyjaciół, rodziny i osób, które znamy bardzo dobrze, używamy „Liebe/Lieber”.

Mit freundlichen Grüßen

Z wyrazami szacunku / Z poważaniem

Liebe Grüße

Pozdrawiam

Dein ... / Deine ...

Twój / Twoja / Wasz / Wasza

PRZYKŁAD

Liebe Grüße aus Kroatien! Deine Anna

Serdeczne pozdrowienia z Chorwacji! Twoja Anna

Wskazówka!

Na ostatnich trzech stronach zostały przedstawione różne możliwości zakończenia e-maili i listów.

Spójrz na oba poniższe przykłady, aby zobaczyć różnicę pomiędzy e-mailem formalnym i nieformalnym.

Sehr geehrter Herr Müller, Sie können mich am Dienstag telefonisch erreichen. Mit freundlichen Grüßen, Josephine Kant

*(Szanowny Panie Müller, może się pan ze mną skontaktować telefonicznie we wtorek.
Z poważaniem, Josephine Kant)*

Liebe Oma, vielen Dank für das Geschenk. Liebe Grüße! Deine Josephine

(Droga Babciu, dzięki za prezent! Twoja Josephine)

Liebe Grüße

To znaczy „**pozdrawiam**”.

Mit freundlichen Grüßen

Z wyrazami szacunku

Dein ... / Deine ...

Tego powitania używamy w e-mailach lub listach **formalnych**. *Falsz*

Sehr, geehrte, Mit, freundlichen, Grüßen

Wskazówka!

Pisząc e-mail lub list w języku niemieckim, stosujemy podobne zasady interpunkcji jak w języku polskim. Po formule powitania stawiamy przecinek, a dalszą część piszemy od nowej linii. Należy pamiętać, że pierwsze słowo tekstu zapisujemy małą literą, ponieważ występuje on po przecinku, a nie po kropce. Aby lepiej zapamiętać tę zasadę, zwróć uwagę na poniższy przykład.

Lieber Herr Schmidt,

haben Sie Zeit, mich Morgen anzurufen?

Mit freundlichen Grüßen,

Emil Müller

(Szanowny Panie Schmidt, czy miałby pan jutro czas na odbycie rozmowy)

telefonicznej? Z poważaniem, Emil Müller)

Sehr geehrte Frau Müller , vielen Dank für Ihre E-Mail .
Szanowna Pani Müller, dziękujemy za e-mail.
Dein ... / Deine ... Twój / Twoja / Wasz / Wasza

Sehr geehrte Frau Müller Mit freundlichen Grüßen
Lieber Martin Liebe Grüße

Liebe Laura, ich hoffe, du kannst morgen kommen. Deine Matilde.
Droga Lauro, mam nadzieję, że jutro będziesz mogła przyjechać. Twoja Matilde

Sehr geehrte Frau Keizer, ... Szanowna Pani Keizer, ...

Sehr geehrte Frau Müller , vielen Dank für Ihre E-Mail .
Szanowna Pani Müller, dziękujemy za e-mail.

Lieber Jochen, bist du schon umgezogen?
Drogi Jochenie, czy już się przeprowadziłeś?

Wir sehen uns am Montag, liebe **Grüße** an die Familie.
Do zobaczenia w poniedziałek. Najlepsze życzenia dla rodziny.

Keiner schreibt mehr **Briefe**. Nikt już nie pisze listów.

Ich komme am Montag an, **deine** Luise. Przyjeżdżam w poniedziałek. Twoja Luise

Mit freundlichen Grüßen, Johannes Krens Z poważaniem, Johannes Krens

Sehr geehrte Frau Schmidt, ... Szanowna Pani Schmidt, ...

Kann ich Ihnen auch eine **E-Mail** schreiben? Czy mogę również napisać do Pana e-mail?

Sehr geehrte Frau Katz, ich freue mich über Ihren Besuch. Mit freundlichen Grüßen, Emma Lanz.

Droga Pani Katz, z niecierpliwością czekam na Pani wizytę. Z poważaniem, Emma Lanz

Sehr **geehrter** Herr Henkel, vielen Dank für Ihr Schreiben.
Szanowny Panie Henkel, bardzo dziękuję za Pański list.

Keiner schreibt mehr Briefe. Nikt już nie pisze listów.

Gramatyka: „Sie” i „du”

Używanie formalnego „Sie” i nieformalnego „du”

Wskazówka!

W języku niemieckim istnieją dwa sposoby zwracania się do różnych osób.

Zaimka osobowego „**Sie**” używamy w sytuacjach formalnych, zaś „**du**” – w nieformalnych.

W tym rozdziale przećwiczymy zastosowanie każdej z tych form.

Nieformalnie: Woher kommst **du**? – Skąd pochodzisz?

Formalnie: Woher kommen **Sie**? – Skąd Pan / Pani pochodzi?

du, Sie

Wskazówka!

Zaimka osobowego „**Sie**” (*pan / pani / państwo*) używamy, aby zwrócić się do osób obcych lub dorosłych w ogóle.

W połączeniu z tym zaimkiem stosujemy czasownik w takiej samej formie, co z zaimkiem liczby mnogiej „**sie**” (*oni*).

Spójrz na przykłady, aby zobaczyć te słowa w kontekście.

Möchten **Sie** eine Vorspeise bestellen? (*Czy chciałby pan zamówić przystawkę?*)

Ich fahre **Sie** zum Hauptbahnhof. (*Wiozę panią na dworzec kolejowy.*)

eine Lehrerin

Do tej osoby zwrócimy się przy użyciu „**Sie**”.

Do której z tych osób zwrócimy się formalnie? den Verkäufer sprzedawca

eine Freundin

To znaczy „przyjaciel”. W języku niemieckim do osób, które znamy, zwracamy się przy użyciu zaimka osobowego „**du**”.

Wskazówka!

Na ogół „**du**” używamy w stosunku do osób, z którymi jesteśmy blisko związani lub w wyraźnie nieformalnych sytuacjach.

Zasada ta dotyczy rodziny, przyjaciół i dzieci.

Mama, kannst **du** mich zur Schule fahren?

(*Mamo, czy możesz zawieźć mnie do szkoły?*)

Du bist ein guter Freund. (*Jesteś dobrym przyjacielem.*)

die Schwester

Do tej osoby zwrócimy się przy użyciu „**du**”.

die Tochter córka

das Kind

Do tej osoby zwrócimy się przy użyciu „**du**”.

der Freund prijaciel

Möchtest du ein Eis haben?

der Kollege / die Kollegin kolega / koleżanka

Wskazówka!

Kiedy jakaś relacja się zacieśnia, zazwyczaj to starsza osoba proponuje zmianę na mniej oficjalny ton. Kiedy obie osoby są w podobnym wieku, każda z nich może zasugerować przejście na ty. Tak czy inaczej, zawsze należy przedyskutować taką zmianę, gdyż nagłe użycie formy „**ty**” uważa się za nieuprzejme.

sich duzen

być na ty / przejść na ty

PRZYKŁAD

Sollen wir uns duzen? Przejdziemy na ty?

sich siezen

być na pan / pani

PRZYKŁAD

Meine Mutter siezt ihre Kollegen. Moja mama jest na pan / pani z kolegami z pracy.

Mein Freund duzt seine Kollegen. Mój przyjaciel zwraca się per „**ty**” do swoich kolegów.

Siezt, duzt

Möchten Sie eine Vorspeise bestellen? Czy chce pan/pani zamówić przystawkę?

die Oma babcia

Weißt du, wie wir zum Hauptbahnhof kommen?

Czy wiesz jak dotrzeć na dworzec kolejowy?

Sie können gern einen Nachtisch bestellen. Proszę zamawiać deser.

Kannst du mir bitte vorlesen? Możesz mi przeczytać?

Willst du mit mir ins Theater gehen? Czy chcesz iść ze mną do teatru?

Siezt, duzt

Sie können gern einen Nachtisch bestellen. Proszę zamawiać deser.

Möchten **Sie** einen Tisch am Fenster haben? Czy życzy sobie pani stolik przy oknie?

Wie alt **bist** du? Ile masz lat?

Brauchen **Sie** Hilfe? Czy potrzebuje pani pomocy?

Woher kommen Sie? Skąd pan / pani jest?

Wie alt bist **du**? W jakim jesteś wieku?

Arbeiten **Sie** auch am Wochenende? Czy pracuje pani również w weekend?

Du rufst nie an! Nigdy nie dzwonisz!

Möchtest du Wasser mit oder ohne Sprudel haben?

Czy chcesz wodę gazowaną czy niegazowaną?

Kannst **du** mich abholen? Możesz po mnie przyjechać?

Wollen Sie zum Hauptbahnhof fahren?

Czy chce pan/pani jechać na dworzec kolejowy?

Gramatyka: czasownik „sollen”

Zastosowanie czasownika „sollen”

Wskazówka!

W tym rozdziale przyjrzymy się ostatniemu z sześciu niemieckich czasowników modalnych, tj. czasownikowi „**sollen**” (*mieć powinność / obowiązek*).

Nauczymy się również tworzyć pytania z zastosowaniem tych czasowników i powtórzymy wiadomości o poznanych już wcześniej czasownikach modalnych.

Przystąpmy więc do nauki!

Ich soll Milch kaufen. (*Powinienem kupić mleko.*)

Sollen wir uns lieber später treffen? (*Czy zamiast tego powinniśmy spotkać się później?*)

Wskazówka!

W tym rozdziale przyjrzymy się ostatniemu z sześciu niemieckich czasowników modalnych, tj. czasownikowi „**sollen**” (*mieć powinność / obowiązek*). Nauczymy się również tworzyć pytania z zastosowaniem tych czasowników i powtórzymy wiadomości o poznanych już wcześniej czasownikach modalnych. Przystąpmy więc do nauki!

Ich soll Milch kaufen. (*Powinienem kupić mleko.*)

Sollen wir uns lieber später treffen? (*Czy zamiast tego powinniśmy spotkać się później?*)

sollen

mieć powinność / obowiązek

PRZYKŁAD

Wir sollen leise sein.

Powinniśmy być cicho.

Wskazówka!

Czasownika modalnego „sollen” używamy, aby **przedstawić zadanie, wydać rozkaz lub udzielić rady**. Takie sytuacje mogą mieć miejsce, kiedy ojciec prosi syna o kupienie mleka w drodze do domu lub gdy osobie chorej doradza się nie pracować. Spójrz na poniższe przykłady!

Er **soll** Milch kaufen. (*On powinien kupić mleko.*)

Sie **soll** nicht arbeiten. (*Ona nie powinna pracować.*)

Wir **sollen** nach der Schule direkt nach Hause gehen. (*My powinniśmy iść do domu zaraz po szkole.*)

Sie sollen das Buch bis Montag lesen.

To zdanie wyraża nakaz.

Er will einkaufen. Czasownik „will” pochodzi od „wollen”, który oznacza „chcieć”.

Wskazówka!

Pamiętaj, że czasowników modalnych używamy z drugim czasownikiem, który występuje w bezokoliczniku. Ten drugi czasownik stawiamy na końcu zdania.

Oto, jak odmieniamy czasownik modalny „sollen”:

Infinitiv:	sollen
ich	soll
du	sollst
er/sie/es	soll
wir	sollen
ihr	sollt
sie/Sie	sollen

Er soll einen Tisch reservieren.

Miał zarezerwować stolik.

er soll

wir sollen

Ihr sollt geradeaus gehen.

To zdanie wyraża nakaz.

Wskazówka!

Czasowników modalnych możemy również użyć w pytaniach.

Nieznacznie zmienia się wówczas budowa zdania: czasownik modalny umieszczamy na początku zdania, a po nim występuje podmiot.

Zmianę tę można zaobserwować na poniższym przykładzie.

Wir **sollen** geradeaus gehen. (*Powinniśmy iść prosto przed siebie.*)

Sollen wir geradeaus gehen? (*Czy powinniśmy iść prosto przed siebie?*)

Sollen wir links abbiegen ?

Czy mamy skręcić w lewo?

ich soll

ihr solut

Sollst du... Czy masz...

soll, sollen, solt

du sollst

Sie sollen

Wir sollen Brot kaufen.

Mamy kupić chleb.

ich soll

ihr sollt

sie/Sie sollen

mögen

lubić / mieć ochotę

Zaznacz czasownik modalny oznaczający „musieć”. müssen, muss

Er möchte im Park spazieren gehen.

On chciałby iść na spacer do parku.

du sollst

er soll

wir sollen

Ich möchte... Chcę...

Ich soll um drei Uhr zu Hause sein.

Mam być w domu przed trzecią.

darf, dürft, darf

Du kannst sehr gut singen.

Bardzo dobrze śpiewasz.

sollen

mieć powinność / obowiązek

Sie **darf** mit dem Auto fahren.

Ona może prowadzić samochód.

Ich **kann** gut segeln.

Dobrze żegluję

müssen

musieć

Wir **sollen** um zwölf zu Hause sein.

Mamy być w domu przed dwunastą.

Sollen wir geradeaus gehen?

Czy powinniśmy iść prosto przed siebie?

wollen

chcieć

Willst du mit mir ins Kino gehen?

Czy chcesz iść ze mną do kina?

Du **sollst** früh aufstehen.

Masz wcześniej wstać.

dürfen

mieć pozwolenie, móc